

CUMHURİYET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

12'nci Birleşim
21 Kasım 1986, Cuma

İÇİNDEKİLER

Sayfa

I. GELEN EVRAK

II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. Kuruluş Yasa Tasarılarını İnceleme Komitesi Başkanlığının, Güvenlik Kamu Görevlileri (Değişiklik) Yasa Tasarısının üçüncü görüşmesinin ikinci görüşmeden hemen sonra yapılmasına ilişkin önergesi. 1089
2. Cumhuriyetçi Türk Partisi Girne Milletvekili Sayın Salih Usar'ın, izin istemine ilişkin tezkeresi. 1089
3. Ulusal Birlik Partisi Girne Milletvekili Sayın Tokay Varış'ın, izin istemine ilişkin tezkeresi. 1089
4. Maliye ve Gümrükler Bakanlığının 1986 Mali Yılı Ekim ayı Bütçe Gelirler ve Ocak-Ekim 1986 devresi Bütçe Uygulama sonuçlarına ilişkin Mali Rapor bilgi için sunulmuştur. (Ek Sayfa No: 1201-1212) 1201-1212
5. Cumhuriyetçi Türk Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Naci Usar'ın, "Dokunulmazlık ve Meclis İradesi" konulu gündem dışı konuşması. 1092-1097
6. Tarım ve Orman Bakanı Sayın Aytaç Beşeşler'in, Sayın Naci Usar'ın konuşmasına ilişkin yanıtı. 1098-1100

	Sayfa
7. Ulusal Birlik Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Eşber Serakıncı'nın, Sayın Naci Usar'ın sözkonusu konuşmasına ilişkin yanıtı.	1101-1103
8. Cumhuriyetçi Türk Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Ergün Vehbi'nin, Sayın Eşber Serakıncı'nın konuşmasına ilişkin açıklaması.	1103-1106
9. Başbakan Sayın Dr. Derviş Eroğlu'nun, sözkonusu gündem dışı konuşmaya ilişkin açıklayıcı konuşması.	1107-1108
10. Tarım ve Orman Bakanı Sayın Aytaç Beşeşler'in, konuya ilişkin açıklayıcı konuşması.	1108-1112
11. Cumhuriyetçi Türk Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Mehmet Civa'nın, "Narenciye hasadı başlar-ken, üreticinin sorunları" konulu gündem dışı konuşması.	1113-1119
12. Tarım ve Orman Bakanı Sayın Aytaç Beşeşler'in, Sayın Mehmet Civa'nın konuşmasına ilişkin yanıtı.	1120
13. Cumhuriyetçi Türk Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Hasan Sarıca'nın, "Kadrolanan işçilerin İhtiyat Sandığı paraları" konulu gündem dışı konuşması.	1121-1124
14. İçişleri, Köy İşleri ve Doğal Kaynaklar Bakanı Sayın Taşkent Atasayan'ın, Sayın Mehmet Civa'nın konuşmasına ilişkin yanıtı.	1124-1125

III. GORUŞULEN İŞLER

1. Cumhuriyetçi Türk Partisi Meclis Grubunun, "Kuraklıkla" ilgili Genel Görüşme açılması Onergesinin öngörüşmesi.	1126-1127
-Cumhuriyetçi Türk Partisi Meclis Grubu adına Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Ferdi Sabit Soyer'in konuya ilişkin konuşması.	1128-1134
-Toplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Mehmet Altınay'ın sözkonusu Genel Görüşme Onergesine ilişkin lehte konuşması.	1134-1138
-Tarım ve Orman Bakanı Sayın Aytaç Beşeşler'in sözkonusu Genel Görüşme Onergesine ilişkin aleyhte konuşması.	1138-1142

2. Toplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Mehmet Altınay'ın, "Hayvancılığın içinde bulunduğu sorunlar ve geleceğine" ilişkin Genel Görüşme açılması Önergelerinin Öngörüşmesi. 1143
- Toplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Mehmet Altınay'ın konuya ilişkin konuşması. 1144-1148
- Cumhuriyetçi Türk Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Aktan Sadık'ın, sözkonusu Genel Görüşme Önergelerine ilişkin lehte konuşması. 1148-1151
- Tarım ve Orman Bakanı Sayın Aytaç Beşer'in, sözkonusu Genel Görüşme Önergelerine ilişkin aleyhte konuşması. 1151-1157
3. Toplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Mehmet Altınay'ın, "Patates Üreticilerinin içinde bulunduğu sorunlar ve patates üretiminin geleceğine" ilişkin Genel Görüşme Açılması Önergelerinin Öngörüşmesi. 1158
- Toplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Mehmet Altınay'ın konuya ilişkin konuşması. 1139-1163
- Cumhuriyetçi Türk Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Ferdi Sabit Soyer'in sözkonusu Genel Görüşme Önergelerine ilişkin lehte konuşması. 1163-1167
- Tarım ve Orman Bakanı Sayın Aytaç Beşer'in sözkonusu Genel Görüşme Önergelerine ilişkin aleyhte konuşması. 1167-1171
4. Güvenlik Kamu Görevlileri (Değişiklik) Yasa Tasarısı. 1172-1200

I. GELEN EVRAK

TASARILAR VE RAPORLAR:

1. Birleştirilmiş 1986 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Tasarısı (Y.T.No:114/2/86; Y.T.No:121/86 ve Y.T.No: 122/2/86 ve Ekenemi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu (Başkanlığa geliş tarihi: 20 Kasım 1986)
2. 1986 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Tasarısı (Y.T.No:123/2/86) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.11.1986) (Ekenemi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesine: 21.11.1986) (Dağıtım: 21.11.1986)

SORU YANITLARI:

3. Cumhuriyetçi Türk Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Ferdi Sabit Seyer'in "Harup Ürünü Taban Fiyat Odemeleri" ile ilgili Sözlü Serusuna (S.S.No: 36/2/86), Başbakanlığın Yanıtı (Başkanlığa geliş tarihi: 717/18.11.1986)
4. Cumhuriyetçi Türk Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Aktan Sadık'ın, "Polis Örgütünün Uniformalık Kumaş İnşiyacını Karşılama için Yapılan ihale" ile ilgili Sözlü Serusuna (S.S.No:38/2/86), Başbakanlığın Yanıtı (Başkanlığa geliş tarihi: 719/18.11.1986)
5. Teplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Mehmet Altınay'ın, "Akdoğan Sağlık Ocağı" ile ilgili Yazılı Serusuna (Y.S.No:57/2/86), Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının Yanıtı (Başkanlığa geliş tarihi: 718/18.11.1986) (Seru Sahibine: 18.11.1986)
6. Teplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Mehmet Altınay'ın, "Beyarmudu Belediyesinde Teplu Sözleşmeye aykırı olarak yapılan Uygulamalar" ile ilgili Yazılı Serusuna (Y.S.No:49/2/86)? İçişleri, Köy İşleri ve Değal Kaynaklar Bakanlığının vermiş olduğu Yanıt (Başkanlığa geliş tarihi: 20 Kasım 1986) (Seru Sahibine: 20 Kasım 1986)
7. Teplumcu Kurtuluş Partisi Girne Milletvekili Sayın Ziya Rızkı ile Sayın Rasih Keskiner'in, "Köy İlkekullarına alınan hademe-temizlikçilerin istihdam Yöntemi" ile ilgili Sözlü Serusuna (S.S.No:37/2/86), Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığının Yanıtı (Başkanlığa geliş tarihi: 20 Kasım 1986)

8. Cumhuriyetçi Türk Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Ferdi Sabit Seyer'in, "Başbakanın Tarım Kredisi Konusundaki Şikâyetlerin Bazı Üreticilerin Borçlarına Sadık Kalmamalarından Kaynaklandığına İlişkin Demeci" ile ilgili Sözlü Seruşuna (S.S.No: 39/2/86), Başbakanlığın vermiş olduğu Yanıt (Başkanlığa Geliş Tarihi: 21/11/1986)

TEZKERELER:

9. Kuruluş Yasa Tasarılarını İnceleme Komitesi Başkanlığının, Güvenlik Kamu Görevlileri (Değişiklik) Yasa Tasarısının (Y.T.No:107/1/86), üçüncü görüşmesinin, ikinci görüşmeden hemen sonra aynı birleşimde ve Kısa İsim eklemek ve Tasarısının bütünü oylanmak suretiyle yapılması yönündeki Önergesi (Başkanlığa geliş tarihi:20 Kasım 1986)
10. Maliye ve Gümrükler Bakanlığının, 1986 Mali Yılı Bütçesi Ekim ayı Bütçe gelirleri ve Ocak 1986-Ekim 1986 devresi Bütçe Uygulama Sonuçlarına ilişkin Mali Raporu (Başkanlığa Geliş Tarihi: 21/11/1986) (Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesine: 21.11.1986) (Dağıtım: 21.11.1986)

- 1088 -

BİRİNCİ OTURUM

AÇILMA SAATI - 10.50

BAŞKAN - Başkan Vekili Dt. Sait Güven

KATİP - Dr. Erbay Kanatlı

KATİP - Feridun Onsav

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin 1'inci Dönem, 2'inci Yasama Yılı'nın, 12'nci Birleşimini açıyorum. Ad okunmak suretiyle yoklama yapar mısınız lütfen.

(Ad okunarak yoklama yapılır.)

KATİP - Nisap vardır Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; toplantı yeter sayısı vardır. Sayın milletvekilleri saat 10.00'da başlamamız gereken birleşim bir saat geçmiştir. Gecikme nedeni de Sayın Cumhuriyetçi Türk Partisi Genel Başkanı Sayın Özker Özgür'ün acil grup toplantısı istemi nedeni ile olmuştur. Başkanlık bu istemi yerine getirmiştir, bu nedenle geç toplanmıştır.

Gündemimiz: 1'inci maddesi; Başkanlığın Genel Kurula sunuşlarıdır.

II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI:

Kuruluş Yasa Tasarılarını İnceleme Komitesi Başkanlığının Güvenlik Kamu Görevlileri (Değişiklik) Yasa Tasarısının üçüncü görüşmesinin ikinci görüşmeden hemen sonra aynı birleşimde ve kısa isim okunmak ve Tasarının bütünü oylanmak suretiyle yapılması yönündeki önergesi vardır. Lütfen okur musunuz?

KATİP - Efendim, burdaki bir eksiklik açıklansın diye idareye gönderdim.

../1089

BAŞKAN - Evet, bu önergede teknik bir hata vardır. Bunun açıklığı kavuşturulması için araştırma yapılıyor. Bu nedenle ikinci sunuşa geçiyorum. Onu daha sonra sunacağız.

İkinci sunuş, Cumhuriyetçi Türk Partisi Girne Milletvekili Sayın Salih Usar'ın 22-30 Kasım 1986 tarihleri arasında yurt dışı izin istemidir. Lütfen bu istemi okur musunuz?

KATİP -

19.11.1986

KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Sayın Başkan, Paris'te düzenlenen sendikal bir toplantıya katılmak üzere 22-30 Kasım, 1986 tarihlerinde yurt dışında olacağımdan, belirtilen tarihlerde izinli sayılmamı arz ederim.

Salih Usar
CTP Girne Milletvekili

BAŞKAN - Sayın Salih Usar'a gerekli izin verilmiştir.

3. Ulusal Birlik Partisi Girne Milletvekili Sayın Tokay Varış'ın 21-23 Kasım 1986 tarihleri arasında yurt dışı izin istemi vardır. Lütfen okur musunuz?

KATİP -

20 Kasım 1986

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Oz: 21, 22 ve 23 Kasım tarihlerinde izinli sayılmam hakkında.

Ozel işlerim nedeniyle 21, 22 ve 23 Kasım 1986 tarihlerinde yurt dışında olacağımdan gerekli iznin verilmesini saygılarımla arz ederim.

TOKAY VARIŞ
Girne Milletvekili

../1090

BAŞKAN - Sayın Tokay Varış'a gerekli izin verilmiştir.

KATİP - Sayın Başkan, şey gelmiştir düzeltilmiş şekliyle

BAŞKAN - Düzeltilmiş şekliyle birinci sunuş gelmiştir. Birinci sunuş, Kuruluş Yasa Tasarılarını İnceleme Komitesi Başkanlığının Güvenlik Kamu Görevlileri (Değişiklik) Yasa Tasarısının üçüncü görüşmesinin ikinci görüşmeden hemen sonra aynı birleşimde ve kısa isim okunmak suretiyle Tasarının bütünü oylamak suretiyle yapılması yönündeki önergesidir. Lütfen önergeyi okur musunuz?

KATİP -

Sayı: Y.T.NO:107/1/86

20 Kasım 1986

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

OZ: Güvenlik Kamu Görevlileri (Değişiklik) Yasa
Tasarısı hakkında ivedilik önergesi.

Adı geçen Yasa Tasarısının bir an önce yürürlüğe girip halen görevde bulunan 35 yaşın üzerindeki Mukaveleli Personelin aylıkçı statüye geçirilmesinin ve kadrosuz olarak çalışan personelin kadrolanmasının sağlanabilmesi gerekçesiyle, İçtüzüğün 86'ncı maddesi (2) 'nci fıkrası uyarınca Yasa Tasarısının üçüncü görüşmesinin ikinci görüşmeden hemen sonra aynı birleşimde yapılmasını; İçtüzüğün 98'inci maddesinin (1)'inci fıkrası uyarınca üçüncü görüşmenin, Tasarının kısa adının okunması ile bağlamasını ve bütünü'nün oylanması ile son bulmasını önerir, gereğini saygılarımla arz ederim.

Vehbi Z. Serter
Kuruluş Yasa Tasarılarını
İnceleme Komitesi Başkanı

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; bu önergeyi dinlediniz. Bu önergenin üzerinde söz almak isteyen var mıdır?

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Biz yerimizden söyleyelim.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Naci Talât.

NACİ T. USAR (Devamla) - İçtüzüğün ilgili kuralı sık sık komite başkanları veya Bakanlar Kurulu Üyeleri tarafından yapılan önergelerle işlemez hale sokulmaktadır. Belli bir birleşimden sonra oylama şeklindeki kural gelen bu tür önerilerle ortadan kaldırılmakta, işlemez hale sokulmaktadır. Bu konuda biz Hükümetin ve komite başkanlarının dikkatini çekmek istiyoruz.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Naci Talât.

Sayın Vehbi Zeki, buyurun Zeki Serter.

KURULUŞ, YASA TASARILARINI İNCELEME KOMİTESİ BAŞKANI VEHBİ ZEKİ SERTER (Yerinden) - Büyük bir kesim beklemektedir efendim bu şeyin sonuçlanmasını, onun için ısrar ediyorum.

NACİ T. USAR (Devamla) - Kaç sene beklettiniz ya kendilerini Vehbi Bey.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri; bu önergeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler?...

KATİP - On dokuz.

BAŞKAN - Reddedenler?...

KATİP - On beş.

BAŞKAN - Çekinser?... Yok. Onbeş red, ondokuz kabul, oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

Dördüncü sunuş, Maliye ve Gümrükler Bakanlığının 1986 Mali Yılı Ekim ayı bütçe gelirler ve Ocak Ekim 1986 devresi bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin mali raporu. Bu milletvekillerine

dağıtılmış ve tutanağa geçirilmiştir.

Sayın milletvekilleri; sıra gündem dışı konuşmalara gelmiştir. On üç gündem dışı konuşma istemi vardır. Bunun sırayla üçüne söz vereceğim. Diğerlerinin istemlerini oyunuza sunacağım. Üçten fazla konuşma istemini kabul edenler?... Reddedenler?... Çekimser?... Yok. On beş kabu. yirmi bir red oyçokluğuyla reddedilmiştir. Bu nedenle sadece üç taneye söz vereceğim.

Birinci sırada Cumhuriyetçi Türk Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Naci Talât'ın "Dokunulmazlık ve Meclis İradesi" konulu gündem dışı konuşma istemidir. Okur musunuz?

KATİP -

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

30.10.1986

Meclisimizin 31 Ekim 1986 Cuma günkü birleşiminde, "Dokunulmazlık ve Meclis İradesi" konulu gündem dışı bir konuşma yapmak istediğimi belirtir, bu istemi İçtüzük uyarınca konuşmasını saygıyla rica ederim.

Naci Talât

Gazi Mağusa Milletvekili

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; gündem dışı konuşma istemleri on beş dakikadır, bu süreyi geçmeyeceğim. Bu nedenle bunu bilginize getiriyorum. Buyurun Sayın Naci Talât.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu konuyla ilgili olarak bundan bir süre önce yine bir gündem dışı konuşma yapmış idik. Bugün tekrar aynı konu üzerinde duracağız. Aslında gündem dışı konuşma istemimize sıra üç hafta bir gecikmeyle gelmiştir. Fakat konu yine de bütün güncelliğiyle ortadadır, önümüzdedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Anayasanın ilgili maddelerine uzun uzadıya atıfta bulunmaktan kaçınacağım. Ama hepimiz bilmektedir ki Anayasamızın 84. maddesi milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılmasıyla ilgili bütün işlemlerde Meclisi tek başına münhasır yetki ile donatmıştır. Meclisin dışında dokunulmazlıklarla ilgili olarak kimsede yetki yoktur.

Sadece Bassavcı Anayasanın sınırlarını çizdiği, belli ettiği bir kısım suç ithamlarıyla ilgili olarak Başbakanlık eliyle Meclise başvurabilir. Biz bakıyoruz ki, dokunulmazlıkların kaldırılmasıyla ilgili olarak bu konuda en hayıfkâr görülen Sayın Cumhurbaşkanı Denktaş, dokunulmazlıklar konusunu Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin günlük siyasetinin temel maddesi haline getirmiştir. Biz de getirdik. Sayın Cumhurbaşkanı Meclise talimatlar gönderir. Bu iş diyor, fazla oyalandı, fazla uzadı, hadi bakayım, oturum da bu işi bitirin. Meclis Genel Kurulundan, kürsüden Meclis Başkanlığına Sayın Cumhurbaşkanı tarafından gönderilen bu talimatnamenin, bu yazının gelme evrak listesine geçirilmesini, Başkanlık Sunuğları arasına alınmasını ve dolayısıyla milletvekillerine dağıtılmasını üç defa talep ettik, dördüncüyü yine talep ediyoruz burada. Herkas hakkını bilsin sayın arkadaşlar. Sayın Cumhurbaşkanı'nın da, başka bir mekânın da ne hakkıdır, ne yetkisidir, ne haddidir, Meclis Genel Kuruluna Meclis Başkanlığı aracılığıyla talimat göndermek. Gecikti bu iş diyor, hadi bakalım. Hadi. Ne bu? Başöğretmenin ilk mektep talebelerine çağırısı mıdır bu? Meclistir karşısında muhatap olan. Sizler, İktidar partileri kanatları bu konularda yeterli hassasiyeti göstermiyorsunuz ama, biz gösteriyoruz sayın arkadaşlar. Niye bu mektup halâ daha Başkanlık Sunuğları arasına alınmadı ve milletvekillerinin bilgisine getirilmedi? Ben bunu seruyorum Başkanlıktan bir defa daha ve talep ediyorum CTP Meclis Grubu adına. Sayın Cumhurbaşkanı bununla da kalmadı. Her Allahın günü demeçler verir. Her Allahın günü verdiği demeçlerde bu "Babalar" yazısıyla ilgili görüşlerini kamuoyuna duyurur ve ağır bir hakaret altında olduğunu söyler ama döner öbür taraftan CTP AKEL'den emir alır, CTP AKEL'den para alır, CTP dışardan yönetilir, CTP vatan hainidir, CTP bu toplumu Ruma satmak ister, CTP öyledir, CTP böyledir diye bizi ağır itham ve hakaretler altında tutar.

MEHMET CİVA (Lefkoşa)(Yerinden)- Şifa bulmaz hastalıklar.

NACİ T. USAR (Devamla)- Başsavcı en azından bu konunun dengesini tutmalıydı. Politik tartışmalar ve politik karşıtlaşmalarla ilgili meselelerin. Yargı Organları önüne getirilmemesi gerekirdi konusundaki siyasal inceliği o kavramamışsa,...

ERGUN VEHBİ (Lefkoşa)(Yerinden)- Başsavcı ...

NACİ T. USAR (Devamla)- Yani Başsavcı kavramamışsa biz bu siyasal inceliği Meclisin kavramasını isteriz. Politik karşıtlaşmaların kendileri Yargı Organları önüne getirilmez. Bu bir siyasal inceliktir. Ama hiç olmazsa Başsavcı bu siyasal inceliği göstermedi. Biz bu inceliğin Meclis tarafından gösterilmesini istemekteyiz. Çünkü, bu konuda birinci derecede ve tek başına yetkili organ Meclisimizdir. Sayın Cumhurbaşkanı, "Mafia Babası" denmiş kendisine diye şikâyet ediyor. Sayın Ozker Özgür gerek bir köşe yazısında, gerek Meclis Genel Kurulunda, gerek Özel Komite önünde 16 Aralık 1985 tarihli yazısında "Baba" kelimesini "Mafia Babası" anlamında kullanmadığını söylemiştir. Buna rağmen yine üstümüze, üstümüze gelinmektedir. Bu bir siyasal karşıtlaşmanın bir gereği olmaktan başka bir şekilde yorumlanamaz sayın arkadaşlar ve Meclisimiz Cumhurbaşkanının muhalefet partilerinden birisine, ana muhalefet partisine, soldaki bir partiye, yönelttiği siyasal saldırıların aracı yapılmak isteniyor.

Bunu Meclis dikkate almalı ve değerlendirmeli, gözden geçirmelidir. Yeni Düzen Gazetesinde Sayın Ozker Özgür'ün ilgili yazısını kaç kişi okudu bu toplumda? Kaç kişi bu yazıdaki "baba" kelimesinin hakiki anlamda baba mı yoksa mafya babası mı olduğu konusunda kanılara vardı? Kaç kişi? Bunu serküle eden ve bana mafya babası diyorlar diye basbas bağırarak bütün topluma yayan Sayın Cumhurbaşkanının kendisidir. Sayın Cumhurbaşkanının kendisi bu konuda kamuoyunu meşgul etmektedir ve Sayın Cumhurbaşkanının kendisi kamuoyunun bu konuda birtakım sonuçlara ve yargılara varmasını tahrik etmektedir. Ne yazı sahibinin, ne Gazetenin böyle bir amacı ve niyeti olmadığı halde Cumhurbaşkanı mafya babası mıdır, değil midir tartışmasını ne yazar ne de gazete getirmek istemediği halde, bunu Sayın Cumhurbaşkanının kendisi getiriyor. Ve bir bahane olarak ele alıp ilgili yazarın Genel Başkanlığını yaptığı Siyasal Partiye ve bu arada siyasal partinin Genel Başkanı olan yazarın kendisine saldırmaktadır.

Sayın arkadaşlarım; bununla da kalmıyor Sayın Cumhurbaşkanı. Ulusal Birlik Partili arkadaşlarla, Meclis Gurubuyla yemek yiyor. Ve bu yemekte Sayın Cumhurbaşkanı Ulusal Birlik Partisi Milletvekillerinin iradelerine ipotek koyuyor. Orada Ulusal Birlik Partisi milletvekillerinden...

İÇİŞLERİ, KOY İŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - Yalan Naci yalan.

NACİ T. USAR (Devamla) - Ulusal Birlik Partisi milletvekillerinden bu dokunulmazlığın kaldırılması gerektiğini söyleyerek ona göre hareket etmelerini istiyor. Hatta, mecbur etmeyin beni Sarayönüne çekileyim diye de tehdidini sallıyor.

Sayın arkadaşlar; bunlara Meclisin hiç itibar etmemesi gerekir. Sayın Cumhurbaşkanı bir muhalefet partisini kendisine siyasal karşıt görebilir. Ama siyasal karşıtlarıyla kendine göre hesaplaşmasının arenası Meclis olmamalıdır. Meclis buna izin vermemelidir.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Yeni Doğu'a da teminatlar verdi Sayın Talât.

NACİ T. USAR (Devamla) - Yeni Doğu'la ilgili teminatların üstünde ayrıca duracağız Sayın Civa.

Sayın arkadaşlarım; bu dokunulmazlıklar konusu demokrasimizin vermekte olduğu ciddi bir sınavdır. Ya demokrasi işleyecek bu memlekette, ya da şefliğe özenmiş Sayın Denktaş'ın sözü yürüyecek. Ya bu memlekette demokratik çarklar işleyecek, ya da bu memlekette Saraydan gelen emirlerle toplum yönetilecek. İkisi arasında bir seçim yapmak zorundayız biz. Eğer demokrasiye inanıyorsak milletvekillerinin iradelerinin ipotek altına alınmasına izin vermemeliyiz.

Ben iktidarı oluşturan her iki parti kanadından milletvekili arkadaşlarıma seslenmek istiyorum. Bu konuyla ilgili olarak meşgul olurken talimatlara değil, siyasal görüş ayrılıklarına değil, ptüralist toplum yapısına, demokrasinin gereklerine bakınız ölçü olarak bunu ele alınız. Meclis iradesinin en üstün irade olduğuna, Meclisin en Yüce Organ olduğuna bakarak hareket ediniz. Bir muhalefet partisine bu şekilde yönelen saldırılara Meclis araç edilirse bu muhalefet partisinin hem Meclisle ilgili olarak hem dışardaki faaliyetleriyle ilgili olarak daha zecri önlemlere başvurabileceğine dikkat ediniz. Bizi normal işleyen demokratik mekanizmanın dışında politika yürütmeye zorlamayınız sayın arkadaşlarım. Bunu yapmak istemiyoruz. Karşıtlaşmanın, zıtlaşmanın, sivrileşmenin toplumumuza ve demokrasimize yararı olmayacağını idraki içinde hareket etmek zorundayız. Cumhuriyetçi Türk Partisi bu dokunulmazlıklar konusunu sadece Genel Başkanının veya ilgili birkaç milletvekili arkadaşının dokunulmazlığının kaldırılması ve basit bir yargılamaya fırsat verilmesi olayı olarak bakmamaktadır.

Cumhuriyetçi Türk Partisi bu mesaleyi bir tek kişinin, yani Cumhurbaşkanı'nın iradesinin mi, yoksa demokrasinin mi, demokratik ilkelerin mi üstün geleceği noktasından ve açısından bakmaktadır. Biz, bu topraklar üstünde demokrasinin gelişmesini, serpişmesini istediğimizden ve buna gereken katkılarımızı yapmaktan, kaçınmadığımızdan ve kaçınmayacağımızdan ötürüdür ki, bu dekonulmazlıklar konusunda Meclis iradesinin ipoteke altına alınmamasını, Meclis iradesinin dışından yönlendirilmemesini, Meclis iradesinin talimatlara göre şekil almasını ısrarla istemekteyiz ve bu hususta sadece hakkında işlem başlatılan kişilerin mensup bulunduğu bir parti olarak değil, fakat demokratik yaşama bunca zamandır katkısı olan insanlar olarak da istemekteyiz. Hepinize en derin saygılarımızı sunarız.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Naci Talât.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden)- Sayın Başkan, adınız geçtiği için müsaade ederseniz açıklama istiyorum.

BAŞKAN - Tabii, buyurun.

NACİ T. USAR (Yerinden)- Adınız geçti mi? Ben hiçbir şey ...

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla)- Hayır, Yeni Doğu Partisi olarak.

NACİ T. USAR (Devamla)- Bir laf atıldı ortaya, Yeni Doğu Partisinin olduğunu sonra konuşuruz.

İÇİŞLERİ, KÖY İŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)- Civa duramaz ki yerinde.

EMİN UZUN (Lefkoşe)(Yerinden)- Duracak şimdi. Madam laf attı, cevabını alacak.

MEHMET CİVA (Lefkoşe)(Yerinden)- Konuştun.

BAŞKAN - Lütfen dinleyelim arkadaşlar. Karşılıklı konuşmalıyız.

OZKER OZGÜR (Lefkoşa)(Yerinden)- Kimin ne alacağı belli değildir. Belli değil kimin ne alacağı.

(Anlaşılmayan sözler)

BAŞKAN - Lütfen dinleyelim. Lütfen dinleyelim.

SALİH USAR (Girne)(Yerinden)- Fırıldak.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER - Değerli arkadaşlarım; ...

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(Yerinden)- Döndürekliğe işi çevireceksin bunun içerisinde?

BAŞKAN - Lütfen dinleyelim arkadaşlar.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla)- Sayın Naci Talât arkadaşımızın konuşmasının içinde olmakla beraber dışardan atılan sözle dolaylı olarak partimizin ismi dokunulmazlıkla ilgili olarak buradan, kürsüden, değinilerek geçildi.

Değerli arkadaşlarım, Yeni Doğu Partisinin bu konuda kendine düşen görevi vardır, bu Meclis çatısı altında bulunduğu müddetçe bu görevini sürdürecektir. Ancak, söylendiği gibi Yeni Doğu Partisine kararını verirken hiçbir şekilde, hiçbir yerden, hiçbir kişiden garanti diye bir çıkış yapılmamıştır. Burada olmayan bir arkadaşının ...

MEHMET CİVA (Lefkoşa)(Yerinden)- İspat ederim size. Yaptığınızı ispat ederim size.

BAŞKAN - Lütfen dinleyelim Sayın Civa.

OMER DEMİR (Gazi Meşusa)(Yerinden)- Buyurun, edin.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla)- Neyle ispat edeceksin Sayın Civa yahu. Burada olmayan bir arkadaşının yaptığı bir hareket sonrası özellikle aba altından sopa gösteren sizlersiniz. Dikkat et ha, senin hakkında da dokunulmazlık geldiğinde, biz değişik şekilde davranırız diyen sizlersiniz. Varsa hakkı ...

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(Yerinden)- Kim dedi bunu? Nerde dedi bunu? Şimdi bize de söz hakkı doğdu. Söz istiyoruz.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devanla)- Varsa eğer suçu gayet tabii gelecek bunun cezasını burda verecektir.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Sen binbaşın emrini aldın, yerine getireceksin emrini. Sen aldın emrini.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devanla)- En kolay suçlama şekli dışardan bu oluyor. Binbaşılık bir kenarda kaldı, eğer emir vermek, almak söz konusuysa, gerektiği zaman emir de veririm. Hiçbir zaman ordaki arkadaşımın, görevli arkadaşımın teminata, garantiye veya dürtüye ihtiyacı yoktur. Yeni Doğu Partisinden görevli arkadaş elini vicdanına koyarak sonucuna varacaktır işin. Ve ...

FERDİ SABİT SOYER (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Çoktan verdiniz zaten.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devanla)- Parti olarak bile kendisine bir telkinde bugüne kadar bulunulmamıştır.

FERDİ SABİT SOYER (Devanla)- Aman efendim.

KEMAL EMİRZADE (Lefkoşa)(Yerinden)- Nasıl yani?

ALPAY DURDURAN (Lefkoşa)(Yerinden)- Parti olarak ...

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devanla)- Onun için tenzih ederim. Lütfen bu konuda rahat hareket etmenize müsaade edin, baskı altında tutmayın.

FERDİ SABİT SOYER (Devanla)- Vicdanınızı temizlemek istersiniz Aytaç Bey.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devanla)- Hele, hele Meclis dışında birtakım politikalar gütmek diyerek de bizi tehdit etmekten vazgeçin. Saygılar sunarım.

FERDİ SABİT SOYER (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Viedanınızı temizlemeye ...

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Aytaç Beşeşler. Bayurum Sayın Serakinci.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Biz kimseyi tehdit etmedik, Sayın Başkan ...

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(Yerinden)- Sayın Başkan, zabıtlara geçmesi bakımından. Açıklama hakkımızı istiyoruz.

BAŞKAN - Vereceğim efendim, bir dakika.

ERGÜN VEHBİ (Devanla)- Peki, konuşmadan efendim. Aytaç Beyin sözüme.

EŞBER SERAKINCI (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Bana da cevap verirsin Sayın Vehbi.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa)(Yerinden)- Eşber her zamanki gibi kaşandı, kürsüye çıktı.

MEŞBER SERAKINCI (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; özellikle sözlerime başlarken bir konunun üzerinde önemle durmak isterim. Sayın Naci Talât arkadaşımın bugün kürsüden yapmış olduğu konuşmasında Meclisin önceden karar aldığı ve dört arkadaşımızın dokunulmazlığıyla ilgili bir konuda özel komite oluşturularak çalışmalarına başladığı bir konuyla ilgili olarak gündem dışı konuşma hakkı talebinde bulunmuş ve Başkanlık tarafından bu hak, bu konuşma hakkı ilgili arkadaşımıza verilmiştir. Bir partinin genel sekreteri olarak böyle bir komitenin oluşturulduğu devrede komitenin çalışmalarının daha sağlıklı yürütülebilmesi açısından bu konuda söz istememesi en büyük arzumuzdu. Ancak diyelim ki bir parti genel sekreteri böylesine bir talepte bulunmuştu. Başkanlık Divanı olarak bu konunun hassasiyeti bakımından bu arkadaşın bu söz hakkının verilmemesi gerekirdi. Başkanlığı müteaddit defalar bu kürsüden çeşitli vesilelerle yapmış olduğum konuşmalarda uyarmaktayım ve bu uyarı ihtiyacını bugün de aynı hassasiyetle duydum. Ve özellikle bu kürsüden konuşurken özel komitenin başkanı olarak da büyük bir sıkıntı içerisindeyim. Ve bunu da bu kürsüden belirtmekte yarar görüyorum. Özel komitenin almış olduğu bir kararın komitenin bütün çalışmaları basında, kamuoyunda herhangi bir spekülasyona fırsat vermemek için engellenirken Meclis Başkanlığının bu konuda, bu konuyu söz hakkı vererek gündeme getirmesinin bir Grup Başkan Vekili olarak anlamam, içtüzüğü yorumlamam mümkün değildir. Bir kez daha Başkanlığı uyarmak ihtiyacını duymaktayım ve uyarıyorum. Biz özellikle bu komite konusunda ve bu komitenin gündemi konusunda büyük bir hassasiyet gösterirken Meclis Başkanlığının da gündeme gelen konularda aynı hassasiyeti ve duyarlılığı göstermesini beklerdik ve beklemeye de devam edeceğiz.

Arkadaşlar; bugün Ulusal Birlik Partisi olarak önümüze dokunulmazlıkla gelen konular bizim içimizi açan konular değildir ve bu Meclisin bu konuda en büyük sorumluluğunu çeken bir parti ve kararda büyük oranda etkisi

olarak rol alabilecek bir parti olmanın sorumluluğu ve bilinci içerisinde hareket etmekteyiz ve inanıyoruz ki Yüce Mecliste temsil edilen partilerin bu konuda taşıdıkları ağırlıktan daha büyük bir ağırlık taşımaktayım. Ve sıkıntımız burdan gelmektedir. Eğer bu konu özel komitenin karara varmasından önce Yüce Mecliste tartışılırsa elbette ki orda görev yapan arkadaşlarımızın şu veya bu şekilde kararlarında ve vicdanlarında etkisi olmayacağını kim değerlendirebilir, kim takdir edebilir?

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Denktaş Bey konuşurken eğer biz de orda olsak ve biz de söz alsaydık etkilemede bir denge kurardık.

EŞBER SERAKINCI (Devanla) - Ve Sayın Naci Talât arkadaşımın özellikle bu kürsüden Ulusal Birlik Partisi, Başkanlığa gelen talimat eğer varsa Başkanlık kendisini savunsun. Ben o konuda birşey söyleyecek değilim. Bunun cevabını Başkanlık versin.

MEHMET CİVA (Lefkoşa)(Yerinden)- Seni ilgilendirmez?

EŞBER SERAKINCI (Devanla)- Beni ilgilendirmez.

MEHMET CİVA (Devanla)- Niye ilgilendirmez?

EŞBER SERAKINCI (Devanla)- Beni ilgilendirmez, Meclis Başkanlığı çıkar, o konuda kendisini savunacaksa savunur.

MEHMET CİVA (Devanla)- Bu Meclisin üyesisiniz.

EŞBER SERAKINCI (Devanla)- Ben Grup Başkan Vekili olarak partim konusunda söylenecek sözler üstünde duracağım. Bu konuda elbette diyeceklerim var. Demokrasi konusuna da değinmek isterim. Demokrasi konusunda Sayın Talât arkadaşımın söylediklerine de değinmek isterim. Ama Özel Komitenin Başkanı olarak bu aşamada, bu konuda birşey söylemek istemem. Çünkü, arkasından Sarakıncı ön yargılıdır da denebilecek ve onun için ben bu Özel Komite çalışmalarını bitirene kadar aynı duyarlılığımı ve hassasiyetimi devam ettireceğim. Fakat, buradan Sayın Talât arkadaşımın,

bir yemekte Ulusal Birlik Partisi Cumhurbaşkanı tarafından talimat almıştır sözlerini yemeğe katılan bir partinin mensubu olarak yadırganamam mümkündür ve Ulusal Birlik Partisi kimseden talimat almaz. Ulusal Birlik Partisi bir yemeğe katılmıştır, doğrudur. Bu yemekte Cumhurbaşkanıyla bir araya gelmiştir. Ama bu yemekte Ulusal Birlik Partisi Cumhurbaşkanı tarafından talimat alınmıştır. Ve bu arkadaşlar, orada olmayacağına göre, olmadığına göre, mutlaka kendilerine birileri tarafından söylendiği de dikkate alındığında, getirenlere ve götürünlere bu hassas konularda itibar edilmesini gerektiğini de bilmeleri gerekir ve getiren ve götürülen sözlerle özellikle bu Komitede büyük bir ağırlığı olan partinin, bu Mecliste, bu şekilde itham edilmesi herhalde güzel birşey olmaz, doğru birşey de olmaz ve ciddiyetle üzerinde hassasiyetle durduğumuz bu Komitede, aynı ciddiliğin bu getirenler, götürülenler üzerinde de durulması gerektiğini özellikle eski bir parlamenter olarak Sayın Talât arkadaşından beklerdim.

Sözlerine son verirken isteğim ve arzum, bu Komite çalışmalarını noktalayınca kadar özellikle Yüce Meclisin gündemine ve önüne bu konuların gelmemesidir ve bundan sonraki çalışmalarında Başkanlığı bir kez daha ikaz ederek sözlerimi bitirmek isterim. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Eşber Serakınca.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşe)(Yerinden)- Sayın Başkan, yanıt, açıklama hakkımı.

BAŞKAN - Bayurun Sayın Ergün Vehbi.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşe)- Sayın Başkan, değerli üyeler; Cumhuriyetçi Türk Partisinin Özel Komitedeki üyesi olarak, Özel Komisyonun Başkanının konuşmasından sonra, konuya açıklık getirmek zorumluluğunu hissettim.

Sayın Yeni Doğu Partisi Başkanı bir gelenek haline getirmeye başlamıştır. Hükümete, özellikle girip de bazı destekleri arkasına aldıktan sonra, marifet kabul etmeye başlamıştır. Cumhuriyetçi Türk Partisinden ne söyleneceksen hemen kürsüye fırlayıp, kendimi savunuyorum yöntemlerine bürünerek, zırhlarına bürünerek Cumhuriyetçi Türk Partisine hücum etmeyi bir meziyet kabul etmeye başlamıştır. Sayın Aytaç Beşerler eğer bu kürsüden zabıtlara geçirecek düzeyde birşey söylerse bunu kanıtlamak mecburiyetindedir. Cumhuriyetçi Türk Partisinin Özel Komitedeki bir üyesi olarak Yeni Doğu Partisinin üyesini de çağırıyorum, açıklama yapsın.

Cumhuriyetçi Türk Partisi günlerdir, haftalardır sürdürülen Özel Komite çalışmalarında acaba Yeni Doğu'nun polis döven üyesi hakkında aba altından sopa gösterdi mi? Ya da bir kez olsun tek bir cümle dahi serdetti mi? Ben de rica ediyorum, çıksın, Yeni Doğu Partisinin Komisyondaki üyesi bunu açıklasın. Çünkü Meclisimizde, Genel Kurulumuzda böyle bir tartışma sürdürülüyor, yürüyor. Mecliste böyle bir tartışma yürümediğine göre belki kendisine yanlış bir istihbarat gelmiştir, onun için de burdan, kürsüden kendini savunma ihtiyacını duymuştur. Cumhuriyetçi Türk Partisinin kendi milletvekilleri için söyledikleri başka milletvekilleri için de geçerlidir. Cumhuriyetçi Türk Partisinin üyeleri de Sayın Denkteş'in saldırılarına karşı bugün eğer Cumhuriyetçi Türk Partisinin üyelerini koruyorsa, gelecekte emin olun ki demokrasi adına sizleri de koruyabilir Sayın Aytaç Beşerler. Cumhuriyetçi Türk Partisi aba altından sopa göstermez. Aba altından sopa göstermeye bile tenezzül etmeden de söpüyü elinde, Sarayönünde sallayarak sizlere gösteren kimdir bellidir. İşte şu köşke bakın, onu karşınızda göreceksiniz. Özel Komitenin Sayın Başkanı burda gayet güzel açıklama yaptı. Özel Komitenin çalışmalarına dair ne Cumhuriyetçi Türk Partisinden, ne Sayın Naci Talât'tan, ne basından, bize ait basından yani bizimle ilişkili olduğunu bildiğiniz basından bir tek kelime dahi, cümle dahi birşey gelmemiştir. Varsa söyleyin, kanıtlayın. Biz, orda alınan karara saygılı bir partiyiz. Ancak Cumhuriyetçi Türk Partisi olarak ve demokrasi adına istiyoruz ki bizim gösterdiğimiz saygıyı, her kim olursa olsun aynen bizim gibi göstere. Sayın Denkteş'in bu konuda dokunulmazlığı yoktur. Sayın Denkteş'in bu konuda özel hakları yoktur. Yani biz Komisyonda alınan kararları açıklamayacağız, ordaki görüşmeleri gizli tutacağız ve bu konuyu kamuoyunda tartıştırmayacağız yani "Gentlemen Agreement"e riayet edeceğiz Cumhuriyetçi Türk Partisi olarak ama Sayın Denkteş Cumhurbaşkanlığı mevkiini de unutarak, yollara, sokaklara dökülecek ve sokaklarda ikide birde her gün Cumhuriyetçi Türk Partisine hakaret edecek, saldıracak. Cumhuriyetçi Türk Partisinin Başkanını yerden yere vuracak. Böyle hakkı yoktur. Eğer gerçekten saygı göstermek istiyorsak, işte burda müracaat ediyorum Meclis Başkanlığına. Lütfen oturun, Özel Komitede

alınmış olan kararı bir yazı ile bu memleketin Cumhurbaşkanı olması lâzım gelen zata da bildirin. Bizim tartışmayı ertelememiz onun için de geçerli olsun. Sayın Cumhurbaşkanının mahkemede olan bir konu hakkında, Özel Komitede olan bir konu hakkında, çıkıp ikide birde basına demeç verme hak ve yetkisi yoktur. Bu yetkisi olmadığı gibi devlet parası ile yapılan devlet törenlerini de istismar etmeye hakkı yoktur. Cumhurbaşkanı böyle bir zamanda kendi ile Cumhuriyetçi Türk Partisi Genel Başkanı arasındaki bir sorunu bahane ederek Ulusal Birlik Partisi milletvekillerine yemek de veremez. Böyle tarafsızlık olmaz arkadaşlar. Anayasada yazar. Tarafsızsa eğer, o tarafsızlığın gereğini yerine getireceksin. Sen mahkemede olacaksın, senin Cumhuriyetçi Türk Partisi ile, yani bu memleketin ana muhalefet partisi ile problemin olacak, sonra da Ulusal Birlik Partisi milletvekillerini alıp yemeklerde onlara talimatlar yollayacaksın, ya da yazılarla Meclise özel talimatlar da göndereceksin ve bunları da basına sızdıracaksın ve senin güdümünde olan basın da her gün bu konuyu biz tartışmayacağız ama onlar rahatlıkla tartışacaklar. Kime, hangi Anayasa, hangi yasalar, hangi kanunlar ve hangi demokrasi gelenekleri bu hakkı tanır değerli arkadaşlarım?

OZKER OZGUR (Lefkoşa) (Yerinden) - Mahkemeleri bile tehdit etti.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Cumhurbaşkanı Ulusal Birlik Partili milletvekillerine bu konu ile ilgili görüşmek üzere yemek veremez, hakkı yoktur. Evet, yemek verecekse, belli bir program dahilinde bu memleketin, -eğer tarafsız bir kişi ise- tüm partilerini belli bir program dahilinde görebilir, onlarla görüşebilir.

Ama Meclise özel yazılar yazarak talimat göndermek, özel yemeklerde bu işte kendisine arka çıkılmasını isteme hakkına sahip değildir. Kendi parası ile Ulusal Birlik Partili milletvekillerine özel yemekler vererek, devlet parası ile de yaptığı devlet davetlerine Cumhuriyetçi Türk Partisi Genel Başkanını çağırma hakkına da sahip değildir. Öyle bir yetkisi, öyle bir hakkı yoktur. Ve Cumhuriyetçi Türk Partisi Genel Başkanının devletın yemeklerine özel davetlerine, özel resepsiyonlarına çağırılmamakla bu işin kulisini, kulisini değil aleni propagandasını yaptığını ve savcılar dahil mahkemelerin de yargıçların da etkil çalışıldığı açık, net gizlenemeyecek, yatsınamayacak, güneşin balçıkla sıvanamayacağı kadar bir gerçektir arkadaşlar. Meclis Başkanını, Sayın Cumhurbaşkanı da bu konuda bir yazı ile uyardıma davet ediyorum. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Ergün Vehbi.

BAŞBAKAN DERViŞ EROGLU (Yerinden) - Sayın Başkan bir açıklık getireyim.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri bu genel görüşmeye dönüştü.

EMİN UZUN (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Başkan söz hakkı istiyorum.

BAŞBAKAN DERViŞ EROGLU (Devamla) - Sayın Başkan bir açıklık getirmek istiyorum.

EMİN UZUN (Devamla) - Lütfen Sayın Başkan söz hakkı istiyorum.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Nerden istiyorsun söz hakkını?

BAŞKAN - Sayın Başbakana söz vereceğim sadece. Sayın Başbakan Hükümet adına bir açıklama yapsın.

(Anlaşılmayan sözler)

Hayır efendim gündem dışı konuşmadır. Genel görüşme değil.

BAŞBAKAN DERVİŞ EROĞLU - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; aslında gündem dışı konuşma olmaktan da çıktı ama partimiz bir itham altındadır ve Partimiz Grup Başkan Vekilinin söylediği sözlerin bir kere daha doğru olduğu ortaya çıkıyor. Arkadaşlar kulaktan duyma, uzaktan gelme seslerle hareket etmekte ona göre karar vermekte ve konuşmalarını da ona göre sürdürmektedirler. Cumhurbaşkanı Ulusal Birlik Partisi grubuna yemek vermemiştir. Yemeği biz verdik, Sayın Cumhurbaşkanını biz davet ettik ve şunu söyleyim geçmişte Sayın Cumhurbaşkanı partilere ayrı ayrı yemek de vermiştir, sizler de katıldınız o yemeklere geçmişte ve Cumhurbaşkanının çeşitli partilere ayrı ayrı zamanda yemek verme hakkı da vardır.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Geçmişte kalmıştır onlar.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Geçmişte kaldı.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - En son 1977'de.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - İşte geçmişte kaldı o.

OMER DEMİR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Parası ile değil mi efendim? Kendi vermiyor mu?

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Devlet parası ile yemek verme hakkı vardır. Partilere yemek verme hakkı vardır ve o yemeklerden siz de geçmişte yediniz. Bu defa, ilk defa biz davet ettik. Şimdiye kadar Cumhurbaşkanımız bu geleneği sürdürdü. Bu defa biz bu geleneği başlattık ve sizin konuşmanız da sanki Ulusal Birlik Partisi Sayın Cumhurbaşkanımızdan bir yemek yedi ve o yemekte sopa gösterildi ve o sopanın tesiri altında milletvekillerinin iradesi değişti.

Milletvekilllerimiz, Ulusal Birlik Partisi milletvekilleri bir konu karşısında düşünüp taşınıp karar verecek olgunluktadır ve bu olgunluk hiçbir zaman sopa ile değiştirilemez. Sopa ile iş yapacak bir parti değildir Ulusal Birlik Partisi. Hükümetimiz de öyle bir hükümet değildir. Bunu vurgulamak için söz aldım saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Başbakan.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Başbakan seni Başkan adaylığından sopa göstererek çıkardılar.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) - Sayın Başkan iki dakika çok değil.

BAŞKAN - Açıklamada bulundunuz Sayın Beşeşler.

SALİH USAR (GİRNE) (Yerinden) - Sayın Başbakanın dokunulmazlığını kaldırın efendim. Çünkü Cumhurbaşkanına en büyük hakareti Tepebaşı'nda halkta yaptığı konuşmada yapmıştır. Coroniğin oğlanı demıştır şey için...

İÇİŞLERİ KOY İŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - Çevir da gaz yandı Salih!

BAŞBAKAN DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) - Ortam Gazetesinde verdik, konuları böyle saptırmayın.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Herşeyde olduğu gibi bunu da saptırmayın.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Herşeyde olduğu gibi bunda da saptırmayın.

- 1109 -

BAŞKAN - Karşılıklı konuşmayalım.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Konunun dışında...

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Saptırma yoktur?

BAŞKAN - Arkadaşlar; Sayın Salih Usar, Sayın Taşkent Atasayan.

SALİH USAR (Devamla) - Sayın Başbakan kime mal etmeye çalışıyor konuyu.

FERDİ SABİT SOYER (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Gonnoro yemeyik biz Sayın Başbakan.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Yok hep gonnoro yersin.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

BAŞKAN - Sayın arkadaşlar lütfen.

FERDİ SABİT SOYER (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Dokunulmazlığı bile indirgemeye çalışılmıştır.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Halk karar verecek değil ya burda milletvekilleri karar verecek.

BAŞKAN - Karşılıklı konuşmayalım lütfen.

FERDİ SABİT SOYER (Devamla) - Zemini hazırla burda.

BAŞKAN - Arkadaşlar lütfen konuşmayalım, lütfen.

DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Ben sizin gibi gizli konuşmam halkın önünde konuşurum.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Ne açık oturuma geldiniz ne birşey.

FERDİ SABİT SOYER (Devamla) - Gizli konuşun.

.../ 1110

- 1110 -

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Gel televizyona açık oturuma konuşalım, tartışalım.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri birleşime ara vereceğim.

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Gel halkın önüne konuşalım.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri.

(Anlaşılmayan sesler.)

(Başkan tokmağını vurarak)

Sayın milletvekilleri birleşime ara vereceğim.

FERDİ SABİT SOYER (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Gel açık oturuma gel, bakalım paketini de görelim.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Aytaç Beşerler, başlayın lütfen.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞERLER - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri...

ERGÜN VEHBİ (Devamla) - Kaçmayın halktan.

BAŞBAKAN Dr. DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) - Paketi ben seninle mi tartışacağım?

AYTAÇ BEŞERLER (Devamla) - Olayı tırmandırmak için değil...

İÇİŞLERİ, KOY İŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - (Anlaşılmayan sözler)

FERDİ SABİT SOYER (Devamla) - Alemin profesörü sen!..

AYTAÇ BEŞERLER (Devamla) - Ferdi Bey, lütfen, iki kelime söyleyeceğim.

FERDİ SABİT SOYER (Devamla) - Alemin profesörü sen!..

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Vazgeç yahu.

.../1111

- 1111 -

BAŞKAN - Buyurun Sayın Aytaç Beşerler.

FERDİ SABİT SOYER (Devamla) - Profösör olsaydın Maliye Bakanlığında kalırdın.

BAŞKAN - Sayın Ferdi Sabit Soyer lütfen.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Ben her bakanlığı yaparım.

BAŞKAN - Sayın Taşkent Atasayan.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Enternasyonal sen!

AYTAÇ BEŞERLER (Devamla) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; dördüncü defadır bu ifade ile başlıyorum.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; birleşime ara vereceğim böyle giderse. Lütfen saygılı olun.

EKONOMİ, TİCARET VE SANAYİ BAKANI ERDAL ONURHAN (Yerinden)- Süküneti sağlayın Sayın Başkan.

AYTAÇ BEŞERLER (Devamla) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; olayı tırmandırmak için değil...

BAŞBAKAN Dr. DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) - Yalnız CTP konuşacak değil Sayın Başkan.

BAŞKAN - Kimse konuşmayacak.

AYTAÇ BEŞERLER (Devamla) - Kişisel olarak çok sevdiğimiz, saydığımız Sayın Ergün Vehbi'nin...

FERDİ SABİT SOYER (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Konuşacağız biz.

Dr. DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Sıra ile konuşun.

BAŞKAN - Dinleyin efendim.

.../1112

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) Eşdeğer manada ifade ediyorum, fakat aynı ifadeyi kullanmakta fayda görüyorum, marifet sayma ifadesi üzerine buraya geldim.

İki-üç seneden beri beraber olduğumuz zaman içerisinde kendisi de bilir ki kişisel olarak ne kendi sorunlarımızı, ne de başkasını müdafaa etmek için, parti konuları dışında bu kürsüye çıkmadım ben. Dolayısıyla hiç kimseyi korumak, kollamak ve müdafaa etmek için, marifet saymak için buralara gelmedim. Onun için üzülmediğimi ifade ediyorum. Teessüf ederim diyeceğim, şimdi tekrar benden sonra kalkacak, olay tırmanacak. Ben sadece üzülmediğimi ifade etmek istiyorum. Ne de buna başkasının bir ihtiyacı vardır. Ben sadece parti başkanı olarak partisel çalışmalar içerisinde ve bugün Hükümet mensubu olarak da Hükümetle ilgili konularda gayet tabii müdafaalarımın konuşmalarında bulunacağım. Onu ifade etmek istedim. Sadece üzülmediğimi tekrar ifade ediyorum. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Aytaç Beşleşler.

Sayın milletvekilleri; ikinci gündem dışı konuşmaya geçiyorum. Cumhuriyetçi Türk Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Mehmet Civa'nın "Narenciye Hasadı Başlarken, Üreticinin Sorunları" konulu gündem dışı konuşma istemidir. Lütfen okur musunuz?

KATİP -

30 Ekim, 1986

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Meclisimizin 31 Ekim 1986, Cuma günkü birleşiminde "Narenciye Hasadı Başlarken Üreticinin Sorunları" konulu gündem dışı konuşma yapmak istediğimi bildirir, bu isteminin İhtüzük uyarınca işleme konmasını saygı ile rica ederim.

Mehmet Civa
Lefkoşa Milletvekili.

BAŞKAN - Sayın Civa. Buyurun Sayın Mehmet Civa.

KATİP - Sayın Civa.

.../1113

EMİN UZUN (Lefkoşa) (Yerinden) - Biz oy vermeyeceksek dahi zorluyorsunuz.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) (Yerinden) - Sen uyun be!.. Temsilcin Komitede konuştu, uyun. Ayıptır. Temsilcin konuştu Komitede oy verecek diye.

EMİN UZUN (Devamla) - Komiteden gelecek, tartışacağız be kardeşim. Nerden nere hemen alevlendiniz?

MEHMET CİVA (Devamla) - Komisyonda konuştu be adamın senin kime oyunu verecek diye.

EMİN UZUN (Devamla) - Konuşabilir, o yetkisi vardır ama grupta da tartışılacaktır.

BAŞKAN Lütfen.

FADIL ÇAĞDA (Girne) (Yerinden) - Ne yaptığını bilmez adam.

EMİN UZUN (Devamla) - İki dakikada ön yargılı olup çıkıyorsunuz.

BAŞKAN - Lütfen karşılıklı konuşmayalım. Lütfen.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Cumhuriyetçi Türk Partisi eskiden beri gündem dışı konuşmalara, sözlü sorulara ve Meclis İçtüzüğü'nün öngördüğü iktidarı denetleme yöntemlerine önem veren bir partidir. Ancak öyle anlaşılmaktadır ki Meclis çoğunluğu ki bugünkü iktidarı teşkil eden Ulusal Birlik Partisi ve Yeni Doğu Partisinden oluşmaktadır, artık kendilerini denetimden kaçırmak için gündem dışı konuşmalara sürekli sınırlama getirmekte ve bir tür Meclisin denetiminden kaçma yol ve yöntemlerini aramaktadırlar.

BAŞKAN - Sayın Mehmet Civa; lütfen mevzuya dönün, konuşmuz bu değil. Lütfen mevzuya dönün.

OMER DEMİR (Lefkoşa) (Yerinden) - Sadede gelelim.

MEHMET CİVA (Devamla) - Bu gündem dışı konuşmanızın müracaatı bizim, bir ayı aşkın zamandır Meclisin gündeminde beklemektedir. Ancak Meclis çoğunluğunun takındığı olumsuz tavır nedeni ile ancak bugün bu konuyu dile getirmekteyiz.

MEHMET CİVA (Lefkoşa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; gündem dışı konuşmalar toplum sorunlarının, ki o dilimizden düşürmediğimiz toplum ve en büyük hakim diye gördüğümüz toplumun vatandaşların umudu Meclistir. İçine düştüğü çaresizliklerden, içinde bulunduğu sorunlardan kurtulabilmenin yol ve yönetiminin Meclisten geçtiğini bilmektedir ve umudunu buraya bağlamaktadır. Meclise bağlamaktadır. Sorunlarının Mecliste görüşülmesini arzu etmektedir. Ama biz Meclis çoğunluğu olarak bugün artık halkın bu umutlarını da bir yerde frenleyerek sorunlarının Mecliste tartışılmasına engel olabiliyoruz.

Değerli milletvekilleri; bugün bizim gündem dışı konuşmamızda dile getirmek istediğimiz konu narenciye sektöründe üreticilerin yıllardan beri ödenmeyen narenciye ürün paraları sorunudur.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; şu anda global olarak yaptığımız hesaplara göre narenciye sektöründe üreticilerimizin ihracat firmalara vermiş olduğu ürünlerin karşılığı bir milyar Türk Lirasını aşan para alacakları vardır. Bu para şu anda alacak olarak görülmektedir. Ama muhasebe lisanıyla ifade edersek batak alacak durumdadırlar. Bir milyarı aşkın para, üreticinin parası batak alacak durumdadır. Bu konu bu yıl toplumun gündemine veya hükümetin gündemine gelmiş bir konu değildir. Bu konu 1976 yılından beridir süren bir konudur. Önüne gelen bir firma kuruyor, önüne gelen bir şirket kuruyor. Ama bu şirketin işletme sermayesi var mı herhangi bir pazarı piyasası var mı, bu sahada deneyimi var mı, bu işi becerebilir mi? Herhangi bir denetleme yoktur. Hükümetin herhangi bir denetimi yoktur, bu konuda. Dingonun ahırını gibi gelen narenciye alıyor ve tokatı üreticinin duratına patlatıp gidiyor. 1976'da Şah adında bir firma geldi vurdu dokudu, 15, 20 milyon Türk Lirası dolayında...

- 1115 -

NACİ T. USAR (Yerinden) - 0 günün şartlarında.

MEHMET CİVA (Devamla) - 1976'nın 15, 20 milyonu herhalde 400, 500 milyona baliğ olan bir paradır. Verdi dokudu, çekti gitti. Ağlayan sızlayan üretici derdine çare... memleket o yıllardan beri memleket ekonomisini yöneten Ulusal Birlik Partisi Hükümetleri çare aramamıştır. Daha sonra sıra ile bu piyasada boy gösteren Sanrais, Yöreks, Narin, Köle, H.Raşit, Şah, Keton, Teos gibi şirketler de şu anda üreticiye borçlu olan şirketler arasındadırlar ve üreticimiz bir milyar lira alacağı olan ürün parasını alamamaktadır. Bu sorun 1976'dan beri devam etmektedir. Bu konuda denetim olmadığı için, hükümet üreticiye sahip çıkmadığı için ve piyasada laşgalık olduğu için vurgun yapma amacı ile... maalesef bu ifadeyi kullanmak istemezdim ama şu anda görülen odur ve bu boşluktan yararlanıp, vurgun yapmak isteyen birtakım kişiler veya firmalar, bu sektöre dolmakta ve üreticiyi tokatlamaktadır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;
bu iş bu şekilde devam edemez. Adına ne dersiniz deyin adına ister Freidmancı ekonomik model deyiniz, ister kapitalizm deyiniz, ister serbest piyasa modeli deyiniz. Hiçbir ülkede bu kadar başı bozukluk olamaz.

.../ 1116

Binlerce üretici dört-beş tane adamın, vurguncunun insafına terkedilemez. Bu hiçbir iktisadi kuralla uyuşmayan, bağdaşmayan bir tutumdur. Bu konuda geçen yıl alacaklı olan birtakım üreticilerimizle birlikte ilgili bakanı gördük, Başbakanı gördük. Başbakan ve İlgili Bakan üretici alacaklarının ödeneceğine dair teminatlar vermiş olmalarına karşın bu yıl sorun daha da büyüyerek devam etmektedir. Örnek olsun diye, bu başı bozukluğa örnek olsun diye buraya yerli basından bazı gazeteler getirdim. Sayın Meclisin bilgisine getirmek istiyorum bu başı bozukluklara örnek olsun diye.

14 Ekim 1986 tarihli Halkın Sesi'nde iki tane mecburi satış ilânı. Birisi Aydıncık'ta, diğeri ise Gemikonağı'nda. Mecburi satış ilânında 24 Ekim tarihinde, diğeri de 21 Ekim tarihinde iki tane paketleme tesisinin açık artırma ile satışının yapılacağına dair ilânlar var. Tebliğ ve İcra Memuru Kâzım Kim imzası ile. 15 Ekim tarihinde yine aynı gazetede Gemikonağı'nda yine aynı firmanın açık artırma ile satılacağına dair ilân. 16 Ekim tarihinde yine Gemikonağı'nda açık artırma ile aynı firmanın satılacağına dair ilân. 23 Ekim tarihinde üreticiye milyonlarca lira borcu olan, ama borçlarını ödemiş olan bir firmanın başka bir ilânı. 1986-1987 sezonu greypfruit fiyatlarımız aşağıdadır. Tüm narenciye üreticimize saygı ile duyururuz ve hayırlı hasat mevsimi dileriz. Bir firmanın ilânıdır. Üreticiye milyonlarca lira borcu olan bir firma. 24 Ekim tarihinde başka bir ilân. Mecburi satış için gazetelere ilânı verilen firmanın kendi adına yaptığı ilân. Narenciye üreticilerine Duyuru: Şirketimiz 20 Kasım 1986 tarihine kadar birinci kesim greypfruit'a tek boyuta bu fiyat, iskarta ürüne ise 16,000.- lira tonunu ödeyecek olacaktır. İmza firmanın direktörü.

Bir hafta önce açık artırma ile satışa, mecburi satışa çıkarılan firma, bir hafta sonra gazetelere ilân veriyor, 70,000.- lira, Devletin Cypfruvex aracılığı ile açıkladığı fiyatlardan daha da yüksek fiyatlar vererek ürün alacağına dair gazetelerde hileli reklâm yapıyor. Aynı firma 25 Ekim tarihinde yine gazetelere boy boy reklamlar verip üreticileri yanıltmaya çalışıyor. 29 Ekim tarihinde ise narenciye fiyatlarını açıklayan ilânlar veren gazeteden, alacaklı olan üreticilerin gazeteye verdiği ilân:

Sun-rize Şirketinden alacaklı olan narenciye üreticilerine çağrı: Sun-rize Şirketinden alacaklı olan üreticilerin bu Şirkete karşı izlenecek tutumu değerlendirmek üzere 3 Kasım Pazartesi günü saat 18.00'de Ülkü Yurdunda hazır bulunmaları rica olunur. Tertip Heyeti adına ilân. Daha sonra yine aynı insanların el ilânları basıp dağıtmaları ve bu alacaklı olan kişilerin Ülkü Yurdunda 15 Ekim tarihinde yapılacak toplantıya çağırılan el duyuruları. Burda gazetelere sirküle edilmiş bu şirketlerden alacaklı olan üreticiler adına imzalanmış ve Sayın Devlet Başkanımızın da alacaklarının ödeneceklerine dair teminatlar aldıklarını ifade eden yazılar, mektuplar ve işler bu şekilde devam

edip gidiyor. Üreticilerin milyarlık alacağı şu anda bir meçhulde herhangi bir umut yok, üreticiye sahip çıkan yok ve üretici pür perişan yeni hasata hazırlanıyor ve ürününü kime verecek şimdi? Üretici hileli reklam yolu ile, hileli ilanlarla gazetelerde... gene Hükümetin yarattığı boşluktan yararlanan firmalar tarafından aldatılıyor ve ürünlerini gene bir karanlık geleceği meçhule birtakım firmalara vermesi için aldatılmaya çalışılıyor.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu gidişe artık dur demek gerekir. Bunun için ne yapmak gerekir Bize göre, Meclisten bir Narenciye Yasası geçirilmesi gerekir. Bu alanda faaliyet gösterecek olan, ihracat yapacak olan firmalara asgari bir sermaye zorunluluğu öngörülmalıdır. Yani nasıl Bankalar yasası vardır. Ve birisinin banka kurması için Yasaya göre bir milyar lira sermaye göstermesi gerekiyorsa narenciye ihracatında da faaliyet gösterecek olan firmalara asgari bir sermaye zorunluluğu getirilmelidir. Aksi halde örneğin Sunzest firmasından bahsetmek isterim.

BAŞKAN - Üç dakikanız kaldı.

MEHMET CİVA (Devamla) - Evet efendim bağlıyorum. Sunzest firması İrfan Nadir'in meşhur firması. Şu ana kadar üretici ile ödeme konusunda pek bir problemi olmamıştır. Ancak bilinmesinde fayda vardır ki bu firmanın da sermayesi bir milyon Türk Lirasını geçmemektedir. Yani bir milyon Türk Lirası sermaye ile milyarlarca liralık ürünü alıp ihracat edebilmektedir. Ama yarın mazallah bu firma da iflas ettim derse gene üreticinin milyarlarca lira alacağı batağa gidecektir.

.../1119

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu durum yürekler acısıdır. Üreticilerle toplantı yaptık. Üreticilerin bir görüşünü Meclis Genel Kuruluna arz etmek isterim. Üreticilerden birisi şu şekilde konuşmuştur bize. "Bu işler böyle devam ederse artık üretici herhalde kanunsuzluğa gidebilir." Bu üreticinin kanunsuzluğa gidebilir ifadesinin altında çok şeyler yatmaktadır. Ben sizi peşin olarak uyarıyorum. Yani bir gün canına tak demiş bir üretici, çıkıp dan diye birisini yani alacaklı olduğu firma yöneticilerinden birisini, dan diye çekip vurabilir. Buna bu Hükümet fırsat verecek midir vermeyecek midir merakla bekliyoruz. Ve biran önce üreticilerimizin alacaklarının ödenebilmesi için Hükümetin acil olarak tedbir almasını beklemekteyiz. Özellikle bu konuda büyük bir umudumuz vardır. Çünkü bir yıl önce Sayın Başbakan bu üreticilere alacaklarının bir tamam ödeneceklerine dair teminat vermiştir. Ayrıca, benim bir milletvekili olarak, bu konuları dile getirirken duyduğum ızdırabı üzüntüyü aynen geçmişte hisseder ve bu kürsülerden çıkıp üreticilere karşılığı olmayan verilmiş çekleri, kürsülerden sallayarak hükümetten talep etmiş olan bir sayın milletvekilimiz ve bir sayın siyasal partinin genel başkanının şimdi hükümettedir. Kendisinin de bu konuda Hükümet içinde aktif olmaya ve üreticilerimizin bir an önce alacakları olan bu paralarının ödenmesine yardımcı olmaya çağırıyorum. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Mehmet Civa.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) -
Sayın Başkan, Sayın Bakan yok ama, ben birkaç kelime
söyleyeyim.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Aytaç Beşeşler.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER - Sayın Başkan,
sayın milletvekilleri; Hükümet mensubu olarak burdayım, aynı
zamanda tabii Bakanlar Kurulunda alınmış bir kararı da
açıklamak üzere buraya çıktım. Sayın Civa'nın söyledikleri
Tarım Bakanlığı olarak bizi üretim ve üretici açısından
tabii ki ilgilendirmektedir. Ancak, alınacak tedbirler daha
çok Ticaret ve Sanayi Bakanlığını tabii ilgilendirmektedir.
Şunu söylemek istiyorum esas olarak. Hükümetimiz geçen defaki
birleşiminde Bakanlar Kurulu olarak yaptığı birleşiminde, bu
konuda bir tedbir getirmiştir ve özellikle narenciye kesiminde
ihracata girecek, yeni kurulacak şirketlerin büyük miktarda
bir parayı bloke etmesini, teminat olarak göstermesini kabul
etmiştir. Bunu ifade etmeye çalıştım. Geçmişle ilgili tedbir-
leri sanıyorum ilgili Bakan bundan sonraki birleşimde açıkla-
yacaktır. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim. Sayın Aytaç Beşeşler.
Sayın milletvekilleri; Üçüncü gündem dışı konuşmamız,
Cumhuriyetçi Türk Partisi Lefkoşa milletvekili Sayın Hasan
Sarıca'nın "Kadrolanan işçilerin İhtiyat Sandığı paraları"
konulu istemidir. Lütfen okur musunuz?

KATİP -

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti,
Meclis Başkanlığı,
Lefkoşa.

Meclisin 31/10/1986 tarihli birleşiminde "Kadrolanan İşçilerin
İhtiyat Sandığı Paraları" konulu gündem dışı konuşma yapmak
istemekteyim. Gereğini saygı ile arz ederim.

Hasan Sarıca
CTP Lefkoşa milletvekili.

HASAN SARICA (Lefkoşa)- Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; az önce okunuşta da belirtildiği gibi, bugün, şu anda anlatmaya çalışacağımız olay, maalesef Hükümetin kanun tanımaz, Anayasa tanımaz, Yüksek İdare Mahkemesi kararı tanımaz bir uygulamasını dile getirmektir. Olayı, maddi olarak ortaya koyalım önce. Nedir acaba olay ki biz, bu konuda bir konuşma yapmak istiyoruz?

31 Mayıs 1984 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan, 22/1984 sayılı Geçici Personelin Kadrolanması Özel Kurallar Yasası; Devlet işçilerine kamu görevlisi olabilme hakkı tanımakta idi ve dileyen devlet işçisi, kamu görevlisi statüsüne geçmekte idi. İlgili Yasaya da baktığımızda bunun 8'inci maddesi, yani sözkonusu Yasanın 8'inci maddesi, 20 Temmuz 1984 tarihinden sonra, geçici olarak yapılan hizmet süresi ikiye bölünür, geçici hizmet süresinin ikiye bölünmesinden sonra elde edilen her tam yıl. hizmet süresine karşılık bir kademe ilerlemesi verilir, artan geçici hizmet ayları müteakip kademe ilerlemesi için dikkate alınır diye devam etmektedir. Yani Devlet işçisi iken yapılan hizmetleri, kamu görevlisi statüsüne geçtiğinde de dikkate alınacaktı. Ancak, o dönemin Maliye Bakanı Sayın Taşkent Atasayan 10 Mart 1986 tarihli bir genelgesi ile bu kamu görevlisi statüsüne geçen işçilerden İhtiyat Sandığı katkıları, Devletin İhtiyat Sandığı katkısını ödemesi gerektiğini, kıdem tazminatı, ki tazminat olarak geçen ama murat edilen kıdem tazminatıdır, almaması şartını getirmiştir. Demek ki Hükümet hiçbir yasada bulunmamasına rağmen çünkü İhtiyat Sandığının hangi kurallarda ödenip, ödenmeyeceğini, kıdem tazminatının toplu iş sözleşmelerine göre hangi koşullarda ödenip ödenmeyeceği yazılmakta idi.

Bunlara aykırı olarak bir genelge çıkarttı. Bu statüdeki işçiler, çalışanlar, Yüksek İdare Mahkemesine başvurular ve Hükümeti dava ettiler. Yüksek İdare Mahkemesi 27 Haziran 86 tarihinde verip 1.7.86 tarihinde hazırlanmış olduğu kararı ile İhtiyat Sandığına ilişkin olarak veya tazminata ilişkin olarak Hükümetin bu uygulamasını Anayasanın 152. maddesine aykırı bularak iptal etmiştir. Yani 1 Temmuz 1986'da sen ey Hükümet, çalışanların İhtiyat Sandığı depozitlerini, yani devletin yatırdığı miktarı geriye isteyemezsiniz veyahut da bu personeli kadrolamak için o şartı ileri süremezsiniz demıştır, Yüksek İdare Mahkemesi. Hükümet hemen bu uygulamayı durdurup burdaki insanların kıdem tazminatlarını, İhtiyat Sandığı depozitlerini ödeyip, işçi olarak yaptıkları hizmeti de yasaya göre barem içi artışlarını da vererek hizmetinden sayacağına, bu Yüksek İdare Mahkemesinin kararı veriş tarihinden üç ay sonra, iki buçuk ay sonra 14 Ekim 1986 tarihinde Sayın Soner Ozyalçın'ın imzasıyla bir bildiri dağıtmıştır bütün bu insanlara tek tek. Ve aynen şöyledir; Sayı: HMDP 21-237 14.10.86 tarihli isim dairesine, yan tarafında ödenenin yapıldığı tarih ve ödenen depozit miktarı yazıyor. Yazı şu;

" Emeklilik hakkı kazandıran bir mevkiye asaleten atanmış olmanız dolayısıyla İhtiyat Sandığına bağlı olarak devlete yapmış olduğunuz geçici hizmetlere karşılık İhtiyat Sandığından almış olduğunuz İhtiyat Sandığı, devlet katkısı veya tazminatı bu yazı tarihinden itibaren başlayarak iki ay içerisinde bir defada devlet bütçesine ödediğiniz takdirde İhtiyat Sandığına bağlı olarak yapılan geçici hizmetleriniz emeklilik hakkı kazandıran hizmetten sayılacak" diye bu çalışanlara birer yazı göndermiştir.

KEMAL EMİRZADE (Lefkoşa) (Yerinden) - Yasaya aykırı.

HASAN SARICA (Devamla) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Yüksek İdare Mahkemesinin iki buçuk ay önce aldığı karara rağmen Hükümetin bu yasadışı uygulamasını sürdürmekte ısrar etmesini anlamak gerçekten çok zordur. Hükümet namı oluyor da bir yasa çıkarıyor, bu Yasayı uygulamıyor. Yasaya aykırı uygulama yaptığı için Yüksek İdare Mahkemesinde mahkûm

oluyor. Yüksek İdare Mahkemesindeki mahkûmiyetine rağmen aynı uygulamasını sürdürmekte ısrar ediyor. Hükümet suçlu olduğunu bilmektedir, yasalara aykırı olduğunu uygulamalarının da bilmektedir. İnancındayız. Çünkü Hükümet bir süre önce Meclisimize Emeklilik (Değişiklik) Yasası diye bir Tasarı sunmuş ve yasal yoldan bu açığı, bu falsosunu gidermeye çalışmıştır. Demek ki en azından bugüne kadarki uygulamalarının veya bu Yasa Tasarısı kanunlaşana kadarki uygulamaları dışıdır. Anayasanın 152. maddesine aykırıdır ve bu uygulamalarını süratle durdurmaları ve yasalar çerçevesinde hareket etmelerini biz, çalışanlar olarak beklemekteyiz.

Tabii Hükümet ihtiyacı mı vardı bu işçilerin İhtiyat Sandığı veya Kıdem Tazminatı paralarına? Yoktu. Neden yaptı? Çünkü bir işçi, sigortalı bir işçi emeklilik, maaşlılık, yaşlılık ve ölüm sigortası açısından brüt maaşının %12'si kadar bir fona yatırım yapılmaktadır. Yani alacağı emeklilik maaşı vesaire için, ilk buna ikramiyesi yektir. %12.1 yatırım yapmaktadır sigortaya, Sigortalı %4, işveren %5, devlet %3 katkı vermektedir, emekli maaşı açısından. Oysa kamu görevlisinin özlük maaşının %5.5'dur. Demek ki bir sigortalı işçi emeklilik hakları açısından emeklilik maaşları açısından bir kamu görevlisinden aynı amaç için ikramiye de alıyor kamu görevlisi, işçi bunu almıyor, yaklaşık üç katı, çünkü birisi asli, öteki brüt maaştır, katkı da bulunmaktadır. Ama Devlet, herhalde İhtiyat Sandığından paraları har vurup harman savurduğu için ve paralar kâğıt üstünde sadece kaldığı için bu paraları vermemek

ve gün işleyip gün yiyen işçilerin boğazından bir sokum ekmeğe geçinirken, işte memur olurken çoğunun maaşı da düşmüştür. İhtiyat Sandığı ve Kıdem Tazminatı paralarına da göz dikilmiştir. Biz, Hükümeti, Anayasaya ve yasalara saygılı olmaya davet etmekteyiz. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Hasan Sarıca. Buyurun Sayın Taşkent Atasayan. Bir dakika Sayın Atasayan.

HASAN SARICA (Devamla) - Kayıtlar için mahkeme kararını Meclis Başkanlığına veriyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Sarıca. Buyurun Sayın Taşkent Atasayan.

İÇİŞLERİ, KOY İŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI TAŞKENT ATASAYAN - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; gündem dışı konuşmasında Sayın Hasan Sarıca, bizim genelge- den de bahsederek bir bilgi vermiştir. Tabii Sayın Sarıca'nın verdiği bilgiler yanlıştır demiyoruz. Fakat Sayın Sarıca plâğın bir yüzünü anlatmıştır, bir yüzü daha vardır, onu da biz anlatalım da hiç olmazsa herkes konuyu bilsin.

ÖZKER ÖZGÜR (Lefkoşa)(Yerinden) - Madalyonun derler.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Plâk da derler, madalyonun da derler Özker Hoca.

BAŞKAN - Dinleyelim lütfen.

MEHMET CİVA (Lefkoşa)(Yerinden) - Taşkent bunu sen icat ettin.

BAŞKAN - Lütfen dinleyelim arkadaşlar.

MEHMET CİVA (Devamla) - Terakki var, yeniliğe doğru.

TAŞKENT ATASAYAN (Devamla) - Plâğın diğer yüzü daha değişiktir. Bu konu doğrudur, Sayın Sarıca'nın anlattıkları doğrudur. Bunlar barem içi artışları vesaire kesilmiştir, mahkemeye gidilmiştir, şu olmuştur, bu olmuştur. Fakat biraz önce bir nebze bahsettik. Bu arkadaşlar kadrolanırken maaşlarında düşme olmuştur. İşçi ise memur kadrosuna alındılar, maaşlarında düşme de olmuştur. Bu da doğrudur. Ama bugün o fırsatı kaçırap da kadrolanmayan arkadaşlar da pişmanlık içerisinde dirler. Onu da söylemekte yarar vardır. Burda Bakanlığın hassas olduğu konu şudur arkadaşlar; Bizim yasalarımıza göre Devlet bir menfaatı bir devre için yalnız bir kez veriyor. Devlet aynı hizmet için çift menfaat vermez diye yasalarımızda kayıtlar vardır. Şimdi burda Bakanlığın üzerinde hassasiyetle durduğu konu o zaman şu idi, ve yine ben şahsen aynı fikirdeyim, bu şekilde de ilerde bu arkadaşlara büyük problem olacaktır. Çünkü bunlar geçici olarak çalıştıkları hizmetlerden dolayı devlet katkılarını kendilerine İhtiyat Sandığı ve Devlet kesmeyip de kendilerine öderse, yarın ilerde bu hizmetten sayılan ve emeklilikten sayılan bu maksat için kendilerinin emeklilikten sayılması bakımından problem çıkacaktır. Bunların işe başlama ve emeklilik hakkını elde etme, tarihleri yanılmıyorsa yasa 1984 tarihli idi, 1984'ten itibaren başlayacak. Yasaların tarih maddelerine göre. Çünkü o tarihtir ki menfaat, Devletin kendilerine sosyal güvence olarak yatırmış olduğu İhtiyat Sandığı iade ettiği takdirde bu arkadaşlardan ilerde emeklilik durumuna gelenler ki şimdi vardır, birkaç tane çıkmıştır, bu kendilerine problem çıkaracaktır. Çünkü 1984 Kasım yanılmıyorsa veya 1 Nisan, o tarihten itibaren Devlet kadrosuna geçmiş sayılacakları için ve daha önce yaptıkları hizmet için menfaat aldıklarından dolayı bu kendilerine hizmet seneleri bakımından ilerde emekli olurken, büyük problemler çıkaracaktır. Bakanlığın üzerinde hassasiyetle durduğu konu budur ve bunun düzeltilmesine çalışılıyordu o zaman ve arkadaşlara bu hatırlatılıyordu, siz bu hakkınızı kullanırsanız ilerde emekli olurken, 1 Nisan veya yanılmıyorsa 1 Kasım'dan itibaren bu hakkınız sağlanacaktır diye müteaddit defalar ikazlar yapılmıştır ve bunun doğru olduğunu birçok arkadaşlar, yani buna metaller olan birçok arkadaşlar kendi hukukçuları, kendi avukatları ile yaptıkları müzakerelerde ve danışmalarda bunu da tesbit etmiş durumdadırlar. Bunu da söylemek bizdené dir. Yoksa esas konu, işçinin parasına el koymak da değildir. Zabıtlara geçirmek bakımından söz aldım. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Taşkent Atasayan.

Sayın milletvekilleri; gündemimizin birinci maddesi tamamlanmıştır. İkinci ve üçüncü kısımlarda görüşülecek konu bulunmadığından ve sorular kısmı da en sonda görüşüleceğinden, şimdi beşinci kısma ve bu kısımda yer alan genel görüşme açılması önergelerinin öngörülmesine geçiyoruz.

II. GÖRÜŞÜLEN İŞLER

Sayın milletvekilleri; Bu kısımda birinci sırada Cumhuriyetçi Türk Partisi Meclis Grubunun "Kuraklıkla" ilgili Genel Görüşme açılması önergesinin öngörülmesi bulunmaktadır. Lütfen bu önergeyi okur musunuz?

KATİP -

10.11.1986

**KKTC Meclis Başkanlığına,
Lefkoşa.**

Konu: Kuraklıkla İlgili Genel Görüşme Açılması

GEREKÇE

Tarımsal üretimde ortaya çıkan sorunlara bugün bir yenisi daha eklenmiştir. 1986 yılında ortaya çıkan kuraklık kuru ziraat ekim alanlarımızda kötü sonuçlar yaratmıştır. Kuraklık çiftçilerimizin çok önemli bir kayba uğramasını getirmiştir. Buna bağlı olarak, Genel Tarım Sigortası Yasası uyarınca kuraklıktan zarar gören üreticilerimizin tarımsal üretimin geleceği açısından tazmin edilmesi öngörülmüştür.

.../1127

1986 yılında ülkemiz koşullarına göre oldukça önemli bir alanda kuraklık etkili olmuştur. Yapılan tesbite göre 230 bin dönüm kuru ziraat alanı kuraklıktan etkilenmiştir. Üreticiler zararlarının gerçekçi ve kapsamlı bir şekilde tazmin edilmesini beklerken, Hükümet Genel Tarım Sigortası Yasasının 4. ve 19. maddeleri uyarınca çıkarılan "Bitkisel Üretim Zorunlu Sigortası Tüzüğü'nün" 18. maddesinin (4). fıkrasına dayanarak üreticilerin kayıplarını en az miktarda para ile tazmin etme yoluna gitmiştir.

İlk tesbitlere göre 230 bin dönümlük bir alanda etkisini gösteren kuraklığın tazmin edilebilmesi için üç milyar Türk Liralık bir parasal kaynağa ihtiyaç olduğu ifade edilmişti. Rakamın bu çerçevede olduğunu Tarım ve Orman Bakanı Mecliste açıklamıştı. Hükümetin girişimleri sonucu Bitkisel Üretim Zorunlu Sigortası Tüzüğü'nün 18. maddesi zorlanarak Hükümet, olandan daha az bir miktarda kuraklık tazminatını ödemeye girişmiştir. Şimdiki durumda 1,5 milyar dolayında bir tazminat ödeneceği açıklanmış bulunmaktadır.

Kuraklık ödemelerinde takip edilen bu yöntem ve kuraklık zararlarının ilk açıklamalara göre yarı yarıya ödenmesi olayının Tarımsal Üretime ağır bir darbe indireceğine inandığımızdan kuraklık zararının ödenmesi olayının bir genel görüşmede ele alınmasını gerekli görülmektedir.

Kuraklık konusundaki bu genel görüşme önerimizin işleme konması için gerekli işlemin yapılmasını saygılarımızla rica ederiz.

Özker Çağır

CTP Meclis Grubu Başkanı

Naci Talât

CTP Meclis Grubu Başkan Vekili

Ergün Vehbi

CTP Meclis Grubu Başkan Vekili

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Erbay Kanatlı.

Sayın milletvekilleri; Önerge sahiplerinden birisine söz vereceğim. Söz almak isteyen?... Buyurun Sayın Ferdi Sabit Soyer.

Önerge Sahibine söz veriyorum?

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Önerge sahipleri adına.

BAŞKAN - Önerge sahipleri adına Sayın Ferdi Sabit Soyer konuşacaktır. Buyurun Sayın Ferdi Sabit Soyer.

FERDİ SABİT SOYER (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aylardır ülkemizde kuraklıkla ilgili tartışmalar yapılmaktadır. Gerek basında, Çiftçiler Birliğinin üreticileri, gerekse siyasi partilerin kuraklık paralarının ödemesiyle ilgili gecikmenin giderilmesi yönünde eleştirileri basınımızda yer almaktadır. Kimi zaman ödenecek, kimi zaman berrdrolar hazırlandı, durduruldu, tekrar hazırlandı, tekrar ödeme başladı gibi uzatılan bu işlem, en nihayet Cumhuriyetçi Türk Partisi Meclis Grubunun kuraklıkla ilgili genel görüşme açılması isteminin arifesinde, akşam, ödeneceği şeklinde Bakanlar Kurulu kararı çerçevesinde açıklandı.

Biz önergemizin bu olumlu etkiyi hiç olmazsa bu aşamada yaradığına inanarak Hükümeti oluşturan partilerin kuraklığın tesbiti yöntemleri üzerindeki genel görüşme istemimize de olumlu yanıt vermesini beklemekteyiz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; geleneğimizdir yeni bir bina yapılacağında veyahut da herhangi bir yetkili herhangi bir köye gideceğinde veyahut yeni bir olay olacağında törenler düzenlenir ve bu törenlerde kurban kesilir. Bu bir geleneğimizdir. Şimdi ülkemizde yeni bir ekonomik model uygulanıyor. Yeni bir ekonomik modele, serbest piyasa modeline geçeceğimiz söyleniyor ve yeni bir model için kuşkusuz icraatta bulunanlar birtakım kurbanlar arayacaktır. Bu kurban da üretimdir ve üreticilerdir, ve çiftçilerdir. Bu ekonomik modelin, bu yeni modelin hayata geçmesi için üretim ve üreticiler ve köylülük kurban edilmiş durumdadır.

Şimdi kuraklık konusuna baktığımızda öncelikle bu kurban olayını incelediğimiz takdirde ne boyutlara geldiğini görebileceğiz. Bir kere kuraklık tesbitlerinde keyfiyet, keyfi durum hâlâ daha devam etmektedir. Her ne kadar geçmişe göre kuraklık tesbitlerinde gözlem metodundan, çember metoduna geçilmiş ve bu bilimsel bir çerçeve ise de bunun doğru dürüst birtakım kurallara bağlanmaması sonucunda bu yöntemde de keyfilik kendini göstermektedir. Doğa yapısı gereğince bir arazinin biraz çukur olan bir yerinin, diğer yerine göre bir çingıcık daha fazla nem tutabileceğini düşünen bir insan kuşkusuz orada diğer yerlere göre biraz daha fazla bir ürün birikintisinin bir bitki birikintisinin olabileceğini görür. Bunun yanısıra bağlamalara yakın yerlerde ürünün biraz daha irice olabileceğini bilir, görür. E, yalnız buraya atılacak bir çemberle o tarlanın genelinde uğradığı kuraklık hakkında bir karara, bir fikre ulaşmak mümkün müdür? Değildir. İşte bu kuraklık tesbitlerinde bilimsel olduğu iddia edilen bu çember atma yönteminde takip edilecek kurallar, eğer düzenli ve sistemli bir kurallar manzumesi ile bağlanmazsa keyfiyet ortadan kalkmaz ve kuraklık tesbitlerinde üreticinin güveni sağlanamaz. Bugün gezdiğimiz

ve kuraklık afetine uğrayan bütün bölgelerde üreticilerin bu yönteme de güven duymadığını görmekteyiz. Ve bu güvensizlik üretimin geleceği açısından ciddi bir tehlike taşımaktadır. Bu bakımdan genel görüşmenin açılmasını biz uygun görmekteyiz. Kuraklık tesbitlerindeki güven unsuru hâlâ daha yerine oturtulmamıştır. İşte bu olayın birinci yanısıdır. İkinci yanı kuraklık zararının tesbiti hesaplanma ve ödenmesinde takip edilen yöntemdir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 1986 yılında iki yüz otuz bin dönüm arazide kuraklık olduğu tesbit edilmiştir. Ve iki yüz otuz bin dönüm kuru ziraat alanının ülkemizde tahıl üretimine uygun alanlarda önemli bir bölüm oluşturduğunu bilmekteyiz. İki yüz otuz bin gerçekten önemli bir alandır tarımsal üretim açısından. Ve bu iki yüz dönüm toprakta gözükken kuraklık afeti sonucu, Mecliste konu tartışılır ve görüşülürken, Tarım ve Orman Bakanı Sayın Aytaç Beşerler bu Meclis kürsüsünden bir sorumuz üzerine kuraklık paralarının ödenebilmesi için üç milyar Türk Lirası dolayında bir kaynağa gerek olduğunu, Hükümetin bu kaynağı bulur bulmaz kuraklık paralarını hemen ödeyebileceğini açıklamıştır ve bunu Mecliste ifade etmiştir. Şimdi bir buçuk milyar Türk Lirası dolayında bir tazminatın ödendiğini, bu açıklamanın, Mecliste yapılan bu açıklamanın on gün sonrası basında Bakanlık tarafından yapıldığını görmekteyiz. Üç milyar deniyor Mecliste, basında resmen bir buçuk milyar lira olarak açıklanıyor. Kuşkusuz o dönem için tesbitlerin Yüzde yüz yapıldığını varsayamayız.

Ama Hükümet %5, 10 yanılabilir. %50 değil. %50 yanılan bir Hükümet, hükümet olma ciddiyetini...

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - %100 yanılan.

FERİD SABİT SOYER (Devamla) - %100 yanılan bir Hükümet, yarı yarıya yanılan bir hükümette hükümet olma ciddiyeti yoktur. %5'lik, %10'luk bir yanılma mümkündür, bu doğaldır. Yanıya yakın bir yanılmanın ciddi bir yanı yoktur. Bunun bir nedeni var. Yanılma değildir bu. Bunun nedeni zararın hesaplanmasında yapılan oyundur. Zararın hesaplanmasında yapılan rakamsal cambazlıklardır. Şimdi bu çerçevede düşüncümüzde Bitkisel Üretim Zorunlu Sigorta Tüzüğü gündeme geliyor. Hükümet neyi zorladı? Bu Sigorta Tüzüğü'nün ilgili maddesini zorladı. Yani 18. maddeyi zorladı Hükümet ve bu 18. maddeyi zorlayarak, ben ne kadar daha az kuraklıktan zarar gören üreticiye ödeme yapabiliriz. Sayın Bakan, bu hayata geçirdi. Üç milyardan bir buçuk milyara düşürülmesinin altında yatan etken budur.

Şimdi Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu şu şekilde yorumlanmıştır; %70 zarara uğrayan, kuraklık afetine uğrayan bir tarlada bu zararın ödenmesi için yapılan hesaplama ve tesbitlerde şu yöntem takip edilmiştir; bu %70'in %45'ini ben ödemeyeceğim bu üreticiye, Geriye kalan %25'ini ödeyeceğim, onu da %70 olarak ödeyeceğim. Yani zararın herhalükârda %45'lik bölümü devreden çıkarılmıştır. Şimdi bu hesaba şu çerçevede bakalım; bir dönüm tarlayı ele alalım, arpa tarlasını, bir dönüm tarladan bilimsel verilere göre aşağı yukarı iki yüz okka ürün elde edileceği hesaplanmaktadır. Bu bir dönüm tarla, bu örnek: aldığımız ve iki yüz okka bilimsel hesaplara göre eğer sene uygun gelirse, bakım olursa, verecek, bu tarladan iki yüz okka ürün alacak olan bu üretici bilimsel hesaplara göre kuraklık afetine uğramış ve %70 oranında kuraklık tesbitinin yapılmış olduğunu farzedelim. Bu çerçevede %70 kuraklık afetine uğrayan

bu tarlanın sahibi olan üretici, yüz kırk okka ürün kaybına girecektir dönüşünde, o dönüşünde %70 kuraklığa uğrayan bir adam yüz kırk okka kayba girecek. Şimdi bu hesaba göre bu yüz kırk okkanın biz %45'ini yani altmış üç okkasını bu adama ödemeyeceğiz. Geriye kalan yetmiş yedi okkanın da bu adama biz %70'ini ödeyeceğiz.

Şimdi bu hesaba baktığımızda neyle karşı karşıya kalacağız? Bunun parasal değerlerine bakalım.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Derviş Bey, nedir bu hükümler yahu?

BASBAKAN Dr. DERViŞ EROGLU (Yerinden) - Dinliyoruz, herhalde cevap verme hakkımız kürsüde doğar.

FERDİ SABİT SOYER (Devamla) - Şimdi bu hesaba bir de şöyle göz atalım; bu üreticinin %70 kuraklıktan ötürü zararının, biraz evvel ifade ettiğim yüz kırk okka olduğu ve onun da kaybının arpanın taban fiyatı üzerinden 14.700 Türk Lirası olduğu düşünülürse, bu üreticiye, biz o yetmiş yedi okka karşılığı olarak, zarar karşılığı olarak onun taban fiyatıyla 5,600 Türk Lirası ödeyeceğiz. 5,600 Türk Lirası ödenecektir, 14,700 Türk Liralık zarara uğrayan bir üreticiye 5,600 Türk Lirası dolayında bir miktar ödenecektir.

Şimdi, bu üretici %70 kuraklıktan zarar görürken, altmış okka ürün almıştı bu tarlasından eğer biçse, eğer hiçbir şekilde kalbur altında olmasa, altmış okka ürün almıştı bu tarlasından. Şimdi altmış okka...

NACİ T. USAR (Devamla) - Farz olsun.

FERDİ SABİT SOYER (Devamla) - Farzolunur, altmış okka ürünün parasal karşılığı da 60,300 Türk Lirasıdır. Dolayısıyla bu üreticiyi Hükümetin kendisine 14,700 Türk Lirası olarak uğradığı zarardan ötürü ödediği 5,600 Türk Liralık ve hiç bir kayba uğramadan elde ettiği üründen aldığı para da 6,300 Türk Lirası olduğundan bu üretici, bu sene o kuraklık parasıyla beraber, o bir dönüm arpa tarlasından 11,900 Türk Lirası gelir elde etmiş olacaktır.

Burada kim kurban edilmiştir bu ekonomik pakete? Üreticinin kendisi. Neden? Çünkü aynı hükümet ve bilimsel çerçevede yapılan hesaplamalara göre bir dönüm tarlada maliyetin 18 bin lira dolayında olduğu hesaplanmaktadır. Yani kuraklık parasıyla beraber üreticinin tarladan aldığı ürünün parası çerçevesinde alacağı gelir, onu o tarladaki maliyetini bile karşılayacak düzeyde değildir. Peki bu üretici bu ürünü nasıl ekmiştir tarlalara? Borçlanarak, harçlanarak. Borçlanarak, harçlanarak ekmiştir. Ve borçlanarak, harçlanarak eken bu üretici halâ daha borcunu ilgili kuruluşlara ödeyememiştir ve faizler işlemektedir. Maliyetini bile karşılayamayan bir gelir elde eden bu üretici, borçlarını nasıl karşılayacak ve yeni bir borç alarak, yeni bir ekim dönemine girecektir ve üstelik halâ daha yeterli suni gübreyi bulamayan, zamli suni gübre fiyatlarıyla nasıl bir yeni üretim dönemine girecektir bu üretici?

Bu adam, bu kaybindan ötürü elde ettiği gelir kaybını bir sene zarfında çocuklarına ne yedirerek, onları nasıl geçindirecek? Üretim ne düzeye gelecektir, hangi noktaya gelecektir üretim? İşte kuraklık tesbitleride yapılan bu uygulama sonucunda üretim büyük ölçüde darbelenmiştir. Ve üretimdeki bu darbelenmenin sonucu her alanda kendisini önemli ölçüde göstermektedir.

Bugün köylerde kuraklık paralarının miktarı da çiftçiler tarafından gülnerek karşılanmaktadır. Hükümetin bu Sigorta Tüzüğüne ilgili maddesine dayanarak oynadığı bu oyun çerçevesinde üreticiye kaybı yeterince

verilmemiş olmaktadır. İşte bu durum üretimin geleceği, ülkemizin geleceği açısından Mecliste bir genel görüşme çerçevesinde ele alınmalıdır. Bu doğrultuda Hükümetin bu tavrının Mecliste tartışılması gerekmektedir, elzendir.

Dinlediğiniz için teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Ferdi Sabit Soyer.

Sayın milletvekilleri; şimdi Önergenin bir lehinde, bir aleyhinde onar dakikayı geçmemek üzere söz vereceğim.

Lehinde konuşmak isteyen? Buyurun Sayın Mehmet Altınay.

MEHMET ALTINAY (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ülkemiz yıllardır özellikle tarımsal, hayvansal üretim kuraklıktan etkilenmektedir. Kuraklık konusu sadece bir tazminat konusu olmaktan öte en geniş boyutlarıyla tartışılması gereken bir olgudur. Biz Toplumcu Kurtuluş Partisi olarak, kuraklığa ilişkin genel görüşme açılmasının lehinde oy kullanacağız. Bu doğrultuda Meclisin karar vermesi halinde pek çok konunun aydınlığa çıkmasına fırsat verilmiş olacak, bir takım sorunların da tartışılmasına olanak tanınmış olacaktır.

Bugün toplumumuzda üretici kesimde kuraklık saptamak yöntemi tartışılmaktadır. Kuraklık ödeme kıstasları tartışılmaktadır. Bunların bir genel görüşmede tartışılmasında yarar vardır.

Kuraklık ödemeleriyle ilgili olarak aynı veya nakit olarak tazminatların ödenmesi sözkonusudur. Bugün ödemelerin yapılacağı ilan edilmiş olmakla birlikte gecikmeden dolayı üretimde ciddi sıkıntılar vardır. Ekim yapmakta olan üreticilerimizin bir kısmı yeterince kredi olanağı bulamadığından, bir kısmı istediği kadar gübre alamadığından üretim yapmakta sıkıntı çekmekte, bir çok yerlerimizde, yörelerimizde üretici gübre kullanmadan ekim yapmamaktadır.

Daha açıkçası üretici bugün, üretim yapmak isteyen bir üretici istediği kadar üretim yapamamaktadır. İstasa da üretim kısıtlanmaktadır. Krediler dondurulmuştur, kredilere sınırlama getirilmiştir. Üretici istediği kadar kredi kullanamamaktadır. Oysa kuraklık ödemeleri konusu bir genel görüşmede tartışılırsa, gelecek yıllarda bize ışık tutabilir. Bu ödemeler, tazminatlar, yem, gübre, tohum olarak da çok önceden karşılanabilir. Bugünkü sıkıntılarımız da büyük oranda üretim bakımından aşılabilmektedir. Kuraklık konusu az önce söylediğim gibi sadece tahıl üretimine ilişkin bir konu olarak da görülmemeli, bizi ilgilendiren bir olgudur. Buna karşı genel olarak ekonomik politikamız içerisinde birtakım önlemler getirmek durumundayız. Her yıl kuraklıktan etkilenen bölgelere ilişkin Birleşmiş Milletler raporları mevcuttur. Bu bölgede karma siraat teşvik edilmekteydi yıllardır. Tahıl üretimi yanında hayvancılık ve bu bölgelerde sanayi tesisleri de bir ek destek olarak kurulmektaydı.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Tabii ya. Eksenedoğ'un...

MEHMET ALTINAY (Devanla)- Oysa bugün kuraklığın göbeğinde kurulan tesislerin, Işın Soba, Torba Fabrikası, ve bunun yanında Korkugeli'nin karşısında Işın Soba olarak duran birtakım tesisler tamamen kapatılmıştır ve o bölgenin insanı kuraklık yanında işsizlikle de karşı karşıya kalmaktadır. Bu yapıyla da kuraklık olgusu değerlendirilmelidir. Ülkemizin orman politikası da, ağaçlandırma politikası da kuraklık çerçevesinde ele alınmalıdır. İklim koşullarımız, iklim şartlarımız bunu gerektirmektedir. Bugün, ormanlarımızı yeterince koruyabiliyor muyuz? Bugün ağaçlandırma politikamız istenilen bir düzeyde seyrediyor mu? Ağaçlandırmanın iklime etkisini de dikkate alarak kuraklık olgusu bu çerçevede de değerlendirilmelidir. Bize ulaşan bilgilere göre rüzgâr şeritleri, perdeleme gibi birtakım acil önlemlerin alınması gerekmektedir. Oysa yıllardır gelen süreç içinde bakıyoruz, bu alanda da yeterli bir ağaçlandırma olmadığı, Mesarya yöresinde altı bin dönüm arazinin ağaçlandırılması planlanmış olmasına rağmen geçmiş yıllarda bu yapılmamış, bu yıl da

.../1136.

yapılması için yeterince ödenek olmadığı ortaya çıkmaktadır. Geçtiğimiz Meclis birleşiminde bir arkadaşımız, su sorununa değinmiştir. Baraj ve gölet yapımından söz etmiştir. Gerçekten önemli bir konuya değinmiştir arkadaşımız. Kuraklık konusu bu sulama konusuyla birlikte de ele alınması gereken önemli bir konudur. Kursk koşullarda yaşadığımızı göre bu ülkenin her dala suyu mutlaka değerlendirilmelidir. Geçtiğimiz haftalarda bölgeniz bir miktar yağış almıştır. Bu yağışlardan, bu kurak iklimde bu kurak koşullarda içme suyunun bile birçok yerlerde sorun olduğu ülkemizde, bu yağışlardan yeterince, gerektiği kadar yararlandığımızı söyleyemeyiz. Ve mevcut su kaynaklarımızın alacağımız yağışların gelecekte de sıkıntıya erantılı olarak değerlendirileceğini söylemenin de elanağı yoktur.

NACİ T. USAR (Gazi Magusa)(Yerinden)- Gönendere Barajı.

MEHMET ALTINAY (Devanla)- Gönendere Barajı hasara uğradı.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa)(Yerinden)- Atılan milli nutuklar da güne gitti.

MEHMET ALTINAY (Devanla)- Gerçi Gönendere Barajı hasara uğramasa da bugün vardığımız noktaya bir yararı yoktur. Çünkü oradaki baraj tamamen sulama amaçları için yapılmaktadır. Güzelyurt Derivasyon Projesinde bu yağışlardan dolayı hiç su toplanmamıştır. Yağan yağışlar da akmış, gitmiştir. Kuraklık olgusu ele alındığında su mutlaka akla gelir ve su kaynaklarımızın en verimli biçimde kullanılması için gerekli ystırımlara gitmek

mevcut göletlerden gerekli biçimde yararlanmak içinde mevcutların bakımına gitmek gerekmektedir. Oysa bir çok yerlerde arklar ortadan kalkmış, kapaklar yoktur ve yeterince yararlanamıyoruz. Btemizde de yeterince denek olmadığını tekrar söylemekte gerek görüyoruz.

Banka kredileri konusunda da değerli arkadaşlarım; hiçbir sektöre bu alanda bir sınırlama getirilmezken bugün yürütülen politika üretici sektörlere kredi kaynakları bakımından sınırlama getirilmiştir. Peşin gübre fiyatı, kredili gübre fiyatı üretimi etkilemektedir. Ama bugün banka kaynaklarına da baktığımızda yıllık program yayınlanmıştır. Bu banka plasmanlarında üretimin aleyhine bir gerileme mevcuttur. Bu konuda genel bir ifadeyle söylemek istiyorum, banka kaynakları sektörlere göre kontrol altına alınmalı ve yönlendirilmelidir. Yıllarca bunun üzerinde durduk. Bu yapılmamaktadır. Kendiliğinden geri şimdi bir politika konmuş ve öncelikli sektör ticaret sektörü olarak en büyük payı almaya artan bir hızla devam edecek ama yanlıştır. Yanlıştır çünkü üretimden ekmeğini yiyen yirmi altı bin ifti ailesi mevcuttur. Bunun, bu üretimin yan tesisleriyle birlikte çalışan nüfusun otuzbeş bine yakını ifti, hayvancı aileleridir. Bu sektörün yerini, turizm önemlidir teşvik edilsin ancak bu sektörün yerini almalarına da olanak yoktur.

Mutlak surette üretim yaşatılmalıdır. O bakımdan kuraklık olgusu en geniş boyutlarıyla Mecliste tartışılırsa bu, hükümete ışık tutar, birtakım sorunların

ortaya çıkmasına yarar, yapılan işler konusunda da kamuoyu aydınlanmış olur. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Mehmet Altınay.

Sayın milletvekilleri; şimdi aleyhte konuşacak olan. Buyurun Sayın Aytaç Beşeşler.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; kuraklıkla ilgili birinci genel görüşme önerisinin lehinde konuşmalar sürdü. Ben aslında Cumhuriyetçi Türk Partisinin bugün gelipte bu önergeyi geri alacağını ummuştum. Çünkü ödemelere gayet güzel başladık ve herkes üretici olarak, sonuçtan memnundur ve bize hiçbir şikâyet gelmemiştir. Ama Cumhuriyetçi Türk Partisi tabii görüşlerinde ısrarlı olabilir. Geriye dönmek uygun olmaz, pilavdan dönenin kaşığı kırılınsın gibi.

Efendim Sayın Ferdi arkadaşımın sözleriyle bağlıyorum konuşmama. Kuraklık tesbitinden daha önceki gözlem meto-
dundan, çember metodna gerçekten geçtiğimiz sene geçil-
miştir. Önümüzdeki sene Allahın bize kuraklık vermemesini
dileyerek şunu ifade etmek istiyorum; eğer yine önümüzdeki
sene bu manada kuraklık sözkonusu olursa, tesbit yöntemlerinin
araştırılması için şimdiden çalışmalarımız vardır.
Ve Tarım Sigortası görevlilerine bu konuda Tarım Bakanlığı
olarak tesbit tedbirlerinin geliştirilmesi konusunda çalışmalar
yapılması için emrler de verilmiştir. Bunu ifade ettikten
sonra geliyorum bugünkü kuraklık meselesine.

Biz ciddi bir hükümetiz, ciddi hükümet çalışması
içerisinde olmadığımı söyleyen Ferdi Sabit arkadaşına,
ciddi olduğumuzu şöyle ifade etmek istiyorum. Gerçekten üç ay-
lık zaman içerisinde iki milyarın üstünde, Hükümetimiz yeni kurul-
duktan sonra, iki milyarın üstünde tahıl bedelleri süratle üreti-
ciye ödenmiş ve yine üç aylık zaman içerisinde iki yüz elli bin
dönüm kuraklıktan zarar görmüş arazinin sonuçlandırılması yapılmış.

Ve askılara çıkmış, üreticilerden görüş alınmış, itirazlar değerlendirilmiş ve bugün ödemeler başlamıştır. Sanıyorum bu herhalde küçük bir olay değildir. Ve bizim ciddiyetimizi gösteren bir yaklaşımdır. Ayrıca bunun ekonomik paketle de hiç ilgisi yok. Ekonomik paketlerin neler getireceğini önümüzdeki günlerde hepimiz göreceğiz. Kuraklığın tespiti, ödemeye falan hiç ilgisi yok. Yani, yıkım paketi dediğiniz paketle kuraklık ödemelerinin bağdaştırılması mümkün değildir.

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(Yerinden)- Alıştınız o sözlere. Yıkım paketi ...

OMER DEMİR (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Yıkım paketi, yapım paketi diyoruz.

BAŞKAN - Dinleyelim lütfen.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devanla)- Efendim, biz kuraklık tesbitini, biraz önce söyledik, çember sisteminden sonra hesaplamalarına giderken, Tüzüğümüzün 18'inci maddesinin yorumunu, hesaplamaların sonucuna gitmeden önce Savcıya da yazarak görüş istedik. Yani ...

FERDİ SABİT SOYER (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Herkes Savcıya sakladı.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devanla)- Efendim?

FERDİ SABİT SOYER (Devanla)- Herkes Savcıya sakladı.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devanla)- Hayır efendim. Biz Savcıya itham etmiyoruz.

FERDİ SABİT SOYER (Devanla)- Ben de saklandı dedim.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devanla)- Sadece doğru düşünüp düşünmediğimizi, hukuken yünden bir de ona sorulmuş dedik ve sorduk. Bizim düşündüğümüz gibi düşündüğünü bize ifade etmiştir ve onun görüşlerini de almış olarak bu hesaplamaları yaptık.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Zaten her zaman Hükümet gibi düşünür.

FERDİ SABİT SOYER (Devanla)- Fetva mı onun söylediği?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devanla)- Hayır efendim, fetva değil.

BAŞKAN - Karşılıklı konuşmayalım.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devanla)- Doğru yaptığımızın ifadesidir.

BAŞKAN - Karşılıklı konuşmayalım, lütfen dinleyelim.

ERGİN ABDULLAH (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Kanalizasyon borularının kullanılmasında da görüş belirtmedi mi Sayın Bakan?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devanla)- Burada ben 3.000.000.000 ifadesini kullandım. Ancak burada şunu da eklemiştim sanıyorum. Arkadaşımın herhalde hafızasından bir aş çıktı. İlk tespitler son değerlendirmelerden önceki rakan idi bu ve son hesaplamalarımızı söylediğimiz yöntemle yaptıktan sonra, bugün ödemeye başladığımız miktar, 1.392.686.175 liradır.

Yönteme gelince; arkadaşımın sadece düz olarak şu kadar zarar, çarp 110'dan hesabıyla ödenecek zarardır en kestirme yolunu söyledi Ferdi arkadaşımız. Aslında hesaplama gayet tabii öyle değildir. Bütün bu söylediklerim Tüzükten, arzu ederse bulunabilir. Varsayalım ki; bir tarlanın %55 hasara uğradığını, 200 okka dönüm üzerinden %55'i bulduğumuz zaman, o tarlada 110, o dönüm içerisinde 110 okka hasar vardır demektir bu. Tüzük gereği %45 ödenmeyecek demektir. 110'la bunu çarptığımız zaman 49½ okkası ödenmeyecek demektir. Yine, 110'dan 49½ okkayı çıktığımız zaman geriye kalan 60½ okkanın da ödenmeye hazır miktar olduğunu görebiliriz.

FERDİ SABİT SOYER (Devanla)- Tamam.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devanla)- Ve bunu yine Tüzüğümüzün gereği %70'le çarptığımızda 45 okka ödenecek demektir. Tüzüğün amir hükümleri.

FERDİ SABİT SOYER (Devamla)- Hani nerde?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla)- Ee, 11.000 lirayı nardan buldum?

FERDİ SABİT SOYER (Devamla)- Ben %70 zarardan gittim.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla)- Bunu 105'le çarptığımızda da 4500 lira etmektedir dönüm başına.

FERDİ SABİT SOYER (Devamla)- %70 zarardan gittim.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla)- %70 zararını hesaplamayacaksın. Tüzük onu söylemiyor ki.

FERDİ SABİT SOYER (Devamla)- Neden?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla)- Tabii.

FERDİ SABİT SOYER (Devamla)- Aynı hesap. Sen de %55 zarara girdiğini söyledin.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla)- Onu çıkaracaksın diyor.

FERDİ SABİT SOYER (Devamla)- Çıkarttım işte, o çıkıyor. Yapın hesabını.

BAŞKAN - Karşılıklı konuşmayalım efendim. Lütfen. Devam edin Aytaç Beşeşler. Beş dakikanız kalmıştır. Devam edin lütfen.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla)- Bizim bulduğumuz rakamlar üzerinden ve verdiğimiz örnekleri diğer arpa, buğday ve diğer zarar nispetlerini de çoğaltmak şekliyle işi uzatmak mümkündür. Ancak, biz Tarım Bakanlığı olarak inanıyoruz ki, bir ülkenin ekonomisinin üretici ve üretimsiz, ekonomik ve verimli üretimsiz ayakta durmayacağıdır ve biz inanıyoruz ki, Hükümet olarak, Tarım Bakanlığı olarak şimdi bundan sonraki Genel görüşme önerilerinde de söyleyeceğimiz gibi, tarım sektörünü Hükümet olarak sonuna kadar da desteklemeye hazırız.

Bu sebeple diyoruz ki Cumhuriyetçi Türk Partisinin verdiği genel görüşme önerisi bu aşamada anlamını yitirmiştir, gereksizdir. Oylarınızın aleyhte olması gerekmektedir. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Aytaç Beşerler.

Sayın milletvekilleri; Öngörüşme tamamlanmıştır. Şimdi bu konuda genel görüşme açılıp açılmamasını oylarınıza sunuyorum. Genel görüşme açılmasını kabul edenler?... Reddedenler?... Çekimser?... Yok. Yirmi dört red, on altı kabul oyçokluğuyla reddedilmiştir.

Sayın milletvekilleri şimdi ikinci sıradaki Toplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Mehmet Altınay'ın "Hayvancılığın içinde bulunduğu sorunlar ve geleceğine ilişkin genel görüşme açılması" önergesi vardır.

Lütfen okur musunuz?

KATİP - 13 Kasım 1986
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Meclis Başkanlığı,
Lefkoşa.

Hayvancılığın içinde bulunduğu sorunlar ve geleceğine ilişkin genel görüşme istemimizin işleme konmasını rica ederiz.

Gerekçe:

.../1143.

1. Buzlu et ve süt mamüllerinin ithalatı.
2. Sürekli küsbe ve soya eksikliği nedeniyle hileli yem temin edilememesi.
3. Süt alacaklarının düzenli ve zamanında ödenememesi.
4. Süt alımlarının düzenli ve sürekli yapılamaması.
5. Genelde hayvancılığımızın, özelde kuraklıktan etkilenen hayvancıların desteklenmemesi.
6. Et kombinası gibi yatırımın halâ tamamlanamamış olması gibi sorunlar hayvancılıkta, özellikle büyükbaş hayvancılıkta geriye gidişi başlatmıştır. Aylık süt üretimi bu dönemlerde 40 tondan 32 tona düşmüştür. Süt inekleri kesimine gidilmeye başlanmıştır. İki bini aşkın hayvancının geçim kaynağının yok olması karşısında Meclisin konuya el atması kaçınılmazdır.

Mehmet Altınay
Toplumcu Kurtuluş Partisi
Gazi Mağusa Milletvekili

BAşKAN - Gerekçede ikinci cümlede sürekli küsbe veya soya eksikliği nedeniyle "kaliteli", "hileli" değil "kaliteli" kelimesi olacaktır.

Sayın milletvekilleri; imza sahibinin herhalde konuşma istemi vardır. Var değil mi Sayın Altınay?

MEHMET ALTINAY (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Evet.

BAşKAN - Saat 13.00 olmuştur. Kalındığı yerden devam etmek üzere birleşime saat 14.30'a kadar ara veriyorum.

Teşekkür ederim.

Kapanış saati: 12.55

.../1144.

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.40

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin I'inci Dönem 2'nci Yasama Yılı'nın 12'nci Birleşiminin 2'nci oturumunu açıyorum. Ad okumak suretiyle yoklama yapar mısınız?

(Yoklama yapıldı.)

FADİE ÇAĞDA (Girne)(Yerinden)- Nisap vardır.

KATİP - Nisap vardır Sayın Başkan. 26.

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı vardır. Sayın milletvekilleri; Toplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Mehmet Altınay'ın "Hayvancılığın içinde bulunduğu sorunlar ve geleceğine ilişkin genel görüşme açılması önergesi"nin öngörüşmesinde kalmıştık. Söz sırası önerge sahibi Sayın Mehmet Altınay'ıdır. Buyurun Sayın Mehmet Altınay.

MEHMET ALTINAY (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hayvancılığın içinde bulunduğu sorunlar ve geleceğini bir genel görüşme ile, özellikle bu dönemde Meclise getirmeyi Toplumcu Kurtuluş Partisi olarak gerekli gördük.

Hayvancılığın yoğun biçimde sürdürüldüğü yörelerde yaptığımız araştırmalarda gerçekten özellikle büyükbaş hayvancılığın, küçükbaş hayvancılıkta da ciddi sorunlar vardır. Ama özellikle büyükbaş hayvancılıkta bir geriye gidiş başlamıştır. Yaptığımız saptama bu böyle olunca, Meclisin bu konuya mutlaka eğilmesini gerekli ve yararlı gördük. Son birkaç ay içerisinde salhanelerde yaptığımız saptamalara göre 500'e yakın süt ineği kesime gitmiştir. Yılların bir birikimi, yatırımı bu dönemlerde süratle inişe, geriye doğru saymaya başlamış bulunmaktadır. Bu durum 3000'i aşkın hayvancı ailesi ve bu alanda kurulan sanayide çalışanlar bakımından ciddi bir durum ortaya çıkarmaktadır. Varolan işsizlerimize yeni işsizlerin geleceğinin habercisidir. Bu duruma süratle el atılmazsa, inişe geçen hayvancılık uğraşını terkederek hayvancıdan bir kere daha üretim yapmayacağını dikkate alarak acil olan bu sorun karşısında tartışmamız ve ışık tutmamız, Meclis olarak Hükümete de ışık tutmamız gerekmektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Hükümetin 1987 yılı programında büyük baş hayvancılıkta 13,500 olan büyük baş hayvanın, 1986 yılında, 1987'de 13,800'e ulaşacağı öngörülmektedir. İnek sütünde 19,883 ton olan sütün, 20,800 tona ulaşacağı öngörülmektedir. Şimdiden belli olmuştur ki büyük baş hayvancılıkta bu rakama ulaşmak değil, şimdiden belli olmuştur ki süt üretiminde öngörülen hedeflere ulaşılamayacaktır ve ciddi bir krizle hayvancılık karşı karşıyadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; neden bu duruma geldiğimizi tartışmak durumundayız. Sorunları ayrıntılı biçimde ortaya koymak durumundayız. Ben genel görüşmenin öngörüşmesi sözkonusu olduğu için sadece sorunlara bu aşamada işaret etmek istiyorum. Genel görüşme açılması halinde rakamlar olarak köy köy hatta üreticinin bazında ayrıntılı biçimde bu konuları Meclisin huzuruna getirecek hazırlıklarımızı da yapmış bulunmaktayız. Hayvancılığın ciddi bir kriz içinde olduğunu bir hayvancı geçen gün bu köylerimizden bir tanesinde diyor ki; lütfen Mecliste söyle, hükümeti uyar ben hayvanları vermeye hazırım, geçer fiyatın daha altında devlet almaya hazırsa verelim. Yazıktır diyor çünkü kesime göndermek istemiyorum, gözüm baka baka. Bunları arkadaşlar eksantirik örnekler olarak söylemiyorum. Gerçekten bir kriz olduğu için bu köyleri teker teker bizzat hayvancıları da görerek yaptığımız araştırmalar sonucunda söylüyorum. Önemli olan bir çare bulmak. Şimdi neden bu duruma geldi. Ülkemizde çok sağlıklı geleceğe yönelik politikalar üretmek durumundayız. Biz, ancak, bugüne kadar kuzular tükendi aklımıza buzlu et gelir. Stoklarda süt mamülleri var yasakladık, bitti açtık, bugün aç, yarın kapat. Bir istikrarsızlık, güvensizlik getirdik. Üretici kimi zaman sattı kimi zaman satamadı. Ama sıkıntısı olduğu zaman da sorunları neneşter olacak çareyi bulamadık. Güven veremedik bugüne kadarki politikalarla, istikrarsızlık kapıda beklemektedir. Süt üretimi düşmüştür. Neden? Bu ülke hayvancısına her zaman proteinli yem veremedik. Kimi zaman küsbe bulunmadı kimi zaman soya bulunmadı. Bir sene sonra geldi. Ama bu kesintiler arkadaşlar süt verimini düşürdü, bir hayvanın veriminin düşmeye inişe geçti mi o hayvanın aynı seviyeye ulaşmasına olanak yoktur. 20 okka süt veren bir hayvan 12 okkaya düşerse, 8 okka 5 okka fark, büyük bir farktır. O zaman kendi kendini kurtaramaz o inek kesime gider. Bugün yaşanan olay da budur. Bugün küsbe ve soya, bugün de yoktur. Araştırmalarla saptanmıştır protein miktarı %9.5 olarak bulunmuştur ve bu rakam %16 dolayında olması gerekir. Herhalde Sayın Bakan rakamları ellerindedir, bu konuda bilgi verecek.

.../1147.

Süt alacaklarının düzenli ödenmemesi, bu üretimin verimini etkilemektedir. Şimdi denebilir ki eskiye göre daha iyi bir noktaya geldik. Ama bu sorunları bu birikimleri ortadan kaldırmaz. Eskiye göre daha iyi bir noktaya geldik ama hayvancılık da iniş aşağı gitmektedir. Süt alımları düzenli olmadı. Hiçbir dönemde olmadı. Sütün çok olduğu dönemlerde almak için sebepler bulduk ve sütleri düzenli üretici yani bugün benim her gün sütlerim alınacak ve üretimimi, ürettiğimi satabileceğim diye güvenle geleceğine bakamıyor. Kuraklığın etkileri ise bunlara tuz biber ekmiştir. Kuraklık, özellikle kuraklığın olduğu bölgelerde hayvancılık ciddi bir krize girmiştir.

Et Kombinasi önemlidir dedik. Yıllarca konuşuldu ama geçiyor. İş işten geçiyor. Biz alkollü şarap fabrikası, içki fabrikası kurulsun diye tartışmalar oldu ama fabrika kurulurdu, kurulmazdı, kurulacaktı tartışmaları içerisinde bağlar sökülülmektedir. Aynı duruma bu da gelmesin. Bizim Et Kombinasi bitene kadar orda boğazlayacağımız hayvan kalmazsa neye yarar? Bu konuda elimizi çabuk tutmamız gerekmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; vergi konusu da üreticilerin üzerinde durduğu hayvancı olsun, çiftçi olsun, patatesci olsun bir sorundur. Süt üretiminden kesilen vergi, kuzu satışlarından kesilen vergi, milyon üzerinden vergi dönemi, o günün bir milyonu yasa geçtiği zaman ve şimdiki arasında büyük fark vardır. Bugün üretici maliyetlerini karşılayamadığı milyonlar üzerinden kesintilere uğramaktadır. Bu da ciddi bir sorundur üretici bakımından.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu konular açılmalıdır. Bu konular tartışılmalıdır. Yapılan, yapılamayan, geleceği bu konuların ele alınmalıdır. Eğer bugün, bu konuları ele almaz isek, açık yüreklilikle tartışmaz isek, bugünü de arayacağız, iniş aşağı bir gidiş başlamıştır. Bunu görmezlikten gelemeyiz. Bu konular da genel görüşme açılması halinde birçok detaylı bilgileri, ayrıntıları ortaya koyup, Meclise ışık tutacağımızı söylemek istiyorum. Bu konu ciddidir. Bir kriz noktasına gelinmiştir. Gereçekleri kendi içimizde bulabiliriz. Birtakım sıkıntıları da kendi kendimize söyleyebiliriz. Ama esas olan gerçek; ağıllarını bozan, işini bozan üreticilerdir. Bu gerekçelerle söyleyeceğimiz özürler o gerçeği değiştirirse, yani iyiye bir gidişi, umut verici geleceği hazırlarsa anlamı olur. Yoksa birtakım şeyler koyabiliriz ama değişmezse ordaki gerçek üretimi yapan insanlar bakımından birşey değişmezse bir üretimin daha sonunun gelmekte olduğunu üzümlere söylemek istiyorum.

Onun için konu ciddidir. Bu konuya olumlu oylarımızla katkıda bulunalım. Enine boyuna hatta yanımızda dünyamızda bu alanlarda yapılan uygulamaları da getirelim, öğrenelim biz de sizin getireceklerinizi, siz de bizim getireceğimiz konularla meseleyi iyice ele alalım, tartışalım. Hepinizi saygı ile selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Mehmet Altınay. Sayın milletvekilleri; bu önerinin bir lehinde bir aleyhinde on dakikayı geçmemek üzere birer milletvekiline söz vereceğim. Evvela lehinde konuşacak olan milletvekiline söz vereceğim. Buyurun Sayın Aktan Sadık.

AKTAN SADIK (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hayvan besleyicileri ile ilgili olarak, hayvancılarla ilgili olarak bizim hayvancılarla yaptığımız görüşmeler, yerinde yaptığımız incelemeler, tetkikler ve bu konu ile ilgili olarak uzmanlarla görüşmelerimiz hayvancılığın gittikçe bir gerileme içinde olduğunu göstermektedir. Bu konuda partimiz çeşitli vesilelerle yeri ve zamanı geldikçe uyarılarda bulunmuş bir takım tedbirlerin alınmasını istemiş, önerilerde bulunmuştur. Ancak ne yazık ki Hükümet bu konuda oldukça duyarsız davranmıştır. Gerek bizim önerilerimiz, gerekse özellikle devletin bu konuda yaptığı araştırmalar, uzmanların görüşleri de Hükümet tarafından dikkate alınmaya değer bulunmamıştır ve hayvan besleyicilerimiz bu vurdumduymazlık içinde bugünkü perişan ve çaresiz duruma düşürülmüştür. Tabii ki sadece iş hayvan besleyicilerimizin, üreticilerimizin perişanlığı ile kalmamıştır. Hayvancılık bugün ülkemize narenciye üretiminden sonra en çok döviz getiren bir ihracat dalımızdır. Böyle bir alan da gittikçe kurumakta ve daha az gelir getirir duruma gelmektedir. Dünyanın en gelişmiş kapitalist ülkeleri bile hayvancılığı destekler, teşvik eder çeşitli destek tedbirleri ile, sübvansiyonlarla geliştirmeye ayakta tutmaya çalışırken bizim gibi küçük fakir bir ülkede ne yazık ki bu destek üreticiden esirgenmiştir.

Avrupa ülkelerinde tesbit ettiğimize göre %60'lara varan sübvansiyonlar vardır. Ama biz kapitalist ülkelerde çok daha fazla kapitalist serbest piyasa modeli sevdası ile veya zorlaması ile kendi üreticimizi kadere ile baş başa terk edilmiş bulunmaktadır.

Hayvan yemi için alınan verilen, üreticiye verilen arpa üzerine daha devlet kâr koyarak sattığı arpa olmaktadır. Çiftçiden 105 lira alınmakta 110 liraya hayvan besleyicisine satılmaktadır. Diğer hayvan yemlerinde de durum bundan hiç de farklı değildir. Ve yem fiyatlarının giderek artması, hayvan besleyicilerini zora koşmaktadır. Bu alanda üretimi devam ettirmekten aciz duruma düşürmektedir.

İlaç fiyatları aynı şekilde veteriner hizmetleri yine yetersizdir. Bu nedenle üretim gittikçe pahalılaşmaktadır. Aynı zamanda süt mamüllerinin ve canlı hayvan pazarlamasında da tıkanıklıklar vardır. Stoklar giderek artmaktadır. Geçmişte gördüğümüz şekilde özellikle süt kurumu, süt fabrikasının elinde biriken hellimler teneke teneke imha edilmek, derelere dökülmek üzere beklemektedir. Memurlara satılmak için bir girişim yapılmış ne yazık ki başarı sağlanamamıştır. Çünkü yeterli kalitede değildir, günü geçmiştir ve kokuşmaya yüz tutmuştur. Aylar önceden, hatta yıllarca önceden hükümeti uyarmış olmamıza rağmen stoklar birikmeye yüz tutarken, peynir ithali de hızla sürdürülmüştür ve ne zaman ki artık stoklar korkunç bir düzeye erişince peynir ithalinde de kısıtlama yapılmıştır. Üreticilerin şimdiye kadar yapılan şikayetleri bir türlü ciddiye alınmadı. Hatta Devletin, bundan bir yıl önce ciddi şekilde raporlara yansıyan uyarıları da Hükümet tarafından pek dikkate değer bulunmadı. 29 Eylül 1985 tarihinde Devlet Planlama Örgütü'nün Kıbrıs'taki

Süt Endüstrisi Kurumunun 1986 yılı bütçesine ilişkin raporu içinde şu ifadelere yer verilmiştir: "Kurumun mamüllerini pazarlayamadığı gözlemlenmektedir. Maliyetlerin sürekli yükselmesi sonucu süt ürünlerinin fiyatları da yükselmiş ve bunun sonucunda süt ürünlerinin dış piyasaya ihracı çok düşük bir düzeye itilmiştir. Süt ürünleri sanayini olumsuz yönde etkilemiş ve bazı fabrikalar mamul stoklarının çok yüksek düzeye ulaşması sonucu üretimlerini durdurmak zorunda kalmışlardır. Süt Endüstrisi Kurumunun elinde de yüksek düzeyde mamul stoku bulunmaktadır. Kurumun altı ay itibarıyla stok tutarı 110,291,000.- Türk Lirasıdır. 1985 yılı başında stok tutarı ise 5,457,576.- Türk Lirası idi. Yani altı ay itibarıyla stoklarda toplam 104,833,424.- Türk Liralık artış meydana gelmiştir. Mamul satışlarının 49,700,916.- Türk Lirası olduğu da gözönüne alınırsa, Kurumun altı aylık üretiminin ancak %32'sini pazarlayabildiği ortaya çıkmaktadır. Süt ürünleri ihracatındaki bu tıkanıklık maliyetlerin ve dolayısıyla fiyatların yükselmesinden kaynaklanmaktadır. Maliyetlerinin yükselmesinin kaynağı ise yem fiyatlarının sürekli artmasıdır."

Görülmektedir ki bundan bir yıl önce de Devlet Planlama Örgütü oturmuş, konuyu incelemiş, birtakım tesbitlerde bulunmuş, ne yazık ki Hükümet bu yönde tedbir alacak yerde, aksine bu Rapor-da meydana gelen yazının bulgularını görmezlikten gelmiştir. Birtakım konularda, özellikle askerin Meclise gönderdiği Yasalarda, yasa tasarılarında alelacele geçirmeye çalışan Hükümet, üretici sorunlarında da ne yazık ki bu duyarlılığı göstermemekte ve aylarca Meclisin komitelerinde üretici sorunları ile ilgili yasalar, yasa tasarıları ve önerileri beklemektedir. Bunlardan bir tanesi de yemle ilgili yasa tasarısıdır.

Ne yazık ki bu da ne ivedilik isteminde bulunuldu ne de herhangi bir gayretle erken bir zamanda çıkartma çabası ortada vardır. Süt paraları üreticilerimizin en çok şikayet ettikleri konulardan biridir. Süt paraları ne yazık ki çok uzun gecikmelerle üreticiye intikal ettirilmektedir. Bu yakın geçmiş günlere kadar süt paraları iki aya yakın bir zaman hatta aşkın bir zaman bekletilmiştir. Son gayretler, son eleştirilerle ancak bu bir aylık süreye indirilmiştir. Şu anda iki liste içeride beklemektedir. Yani bir ay evvel sütünü veren üreticiler, bugün hala daha alamamış durumdadırlar. Bütün bunları göz önünde bulundurarak hayvancının ülke ekonomisindeki önemini ve bugün içinde bulunduğu sorunları da dikkate alarak partimiz, bu sorunlara süratle çözüm bulunabilmesine yardımcı olmak ve Hükümete bu konudaki görüşlerini bir kez daha iletme fırsatı bulabilmesi için Cumhuriyetçi Türk Partisi bu genel görüşme istemine olumlu oy verecektir. Dinlediğiniz için hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Aktan Sadık. Sayın milletvekilleri bu önerinin aleyhinde söz almak isteyen milletvekillerine söz vereceğim.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) - Ben efendim.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Bakan.

NACİ T. USAR (Gazi Mesgusa) (Yerinden) - Hayvancılık da tamam onun için genel görüşme tamam.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER - E... tabii herşey ipek.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; az kaldı yıl başına kadar Cumhuriyetçi Türk Partisi ve Toplumcu Kurtuluş Partisi bizim bakanlığı bir tur atacak.

Zaten on daire ve bağlı kuruluş var bende. Geçen hafta Cypfruvex'i bu hafta üç tane dört. Geriye kaldı altı daire onu tamamlayacağız. Yılbaşından sonra bir tur daha atarsak bu kürsüden hiç inmeyeceğiz, sağolun.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Üretme çiftlikleri size mi bağlıdır?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - O da bize bağlıdır.

FERDİ SABİT SOYER (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Tarım da kalmayacak.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Evet doğru. Sizin böyle tur atmanız da devamlı biz burda olacağız.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Getirelim bu sorunlara çözüm.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Konuşmalarımızın tatmin etmesi lazım ama işte sivri sinek misali.

NACİ T.USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Birşey değil, biz sivrisinek gibi saz çalmasını iyi biliriz.

BAŞKAN - Evet mevzuya geçelim efendim, lütfen.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ikinci genel görüşme sebebi ile huzurlarınızdayım.

ERDAL SUREÇ (Lefkoşa) (Yerinden) - Bir tane daha var.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Bir tane daha var onu söyledim, işte etti dört. Önce madde madde genel görüşmedeki konulara geçmeden önce sorulan ve arzu edilen açıklamalara geçmeden önce birkaç kelime ile başlangıç yapmak istiyorum. İnek kesimi 500'e ulaşmıştır dedi Sayın Bakan. Büyük bir rakama ulaştığını biz de biliyoruz. Ancak araştırmalarımızdan ileri sürülen sebeplerden değil, daha değişik sebeblere dayandığını örneğin bu ineklerin verimsiz olduğunu ve de özellikle ülkede ihtiyacın bugünlerde özellikle halkımızın çok yediği sucuk meselesinden kaynaklandığını sığır olmaması yüzünden verimsiz ineklere döndüğünü öğrenmiş bulunuyoruz. Bu bizi biraz rahatlatmıştır. Sizi de sanıyorum bu açıklamam rahatlatacaktır. Süt alımları son zamanlarda hiç aksamamaktadır. Özellikle biz göreve başladığımız zamandan diğer maddelerde de açıklayabileceğim herhalde. Kooperatif Süt Fabrikasının bakım ve revizyona girmesi sebebi ile aksayan alımlar şimdi düzelmiştir. Bir tek liste içeride kalmaktadır. Onbeşer günlük dilimler halinde bir tek liste içeride kalmakta. Diğerleri zamanında ödenmektedir. 1 - 15 Kasım içeride kalacak, 15 Ekim sanıyorum bu hafta sonunda ödenecek. 15 - 30 Ekim dilimi, Sayın Aktan Sadık'ın burada okuduğu raporlar kendisinin de ifade ettiği gibi 1985 senesine dayanmaktadır. 1986 Eylül'ün çok geride bıraktık, sonuna geldik senenin. Dolayısıyla bir sene önceki raporlar sanıyorum bizi burda şimdi tedirgin etmemesi gerekir. Çünkü biz iddia ediyoruz.

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - Durum farklı mı?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Var, gelişme var, onu ifade etmeye çalışıyoruz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bugün ülkemizde 1986 sonucu tam olmamakla beraber 13.500 civarında sığır, 270 bin koyun, keçi ve bir milyon, bir buçuk milyon üzerinde iki milyona yaklaşan kanatlı hayvanların mevcudiyeti vardır. Esas olan tabii, inek, büyükbaş hayvancılığın verimini artırmaktır. Bakanlığım da bu konuda kendisine düşen görevi yapmaya çalışmaktadır. En azından buna çaba göstermektedir. Dondurulmuş et ve süt mamullerinin ithali konusuna değinmek istiyorum.

IBRAHİM KORELİ (Lefkoşa)(Yerinden) - Kanatlı hayvanlardan arı da dahil mi Sayın Bakan?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Hayır efendim, dahil değil. Memleketimizde donmuş et ithali ve süt mamulleri ithali ülkemizdeki arz-talep meselesi de gündeme getirilerek, gözönünde bulundurulurken gerektiği yerde ve gerektiği zamanda yapılmaktadır. Bugün için şu anda bakanlığımız ne donmuş ete, ne de et ve süt mamullerine ithal izni vermemektedir.

NACİ T.USAR (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Bir soğancı sizden şikayet ediyor.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Efendim?

NACİ T.USAR (Devamla) - Bir soğancı sizden şikayet ediyor.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Et ihracı ve ithali de arz ve talep meselesi de gözönünde bulundurulduktan sonra kazançla ilgilidir. Eğer ihraç ettiklerimizden kazancımız daha fazla ise gayet tabii ki... Pardon ithal ettiklerimiz kazançlarımızla ters orantılı olarak yer ediyorsa, bu da gözönüne alınmaktadır.

Küsbe ve soya konusu. Efendim doğrudur, son günlerde bir küsbe sorunu gündemde idi. Ancak dört yüz ton Ayçiçeği küsbesi bugün fabrikalarımızda işler hale gelmiştir. Ayrıca

Soya ve pamuk ksbesi için de bağlantı çalışmaları yapılmaktadır. Protein oranı bakımından ayçiçeği ksbesinin soya ve pamuk ksbesinden farklı olduğu bir gerçektir. Ancak bu çok tehlikeli boyutlarda olan bir fark değildir. Özellikle Kaşpaz bölgesinde süt alımlarının son zamanlarda, son bir ay öncesine kadar aksadığı bizim de dikkatimizi çekmiş ve verdiğimiz talimatlar ve alınan tedbirlerle süt fabrikasının kapasitesi altında, yalnız o bölge için söylüyorum, süt gündeme geldiği için biz, Bakanlık olarak üreticiyi rahatsız etmemek, özellikle hizmeti üreticinin ayağına götürmek prensibinden hareketle ne olursa olsun sütü taşımaya daha fazla para ödemek kaydı ile toplamaya devam edeceğiz ve bunu Mağusa bolgesindeki fabrikalarımızda da işliyoruz. Yine Hkmetimiz bizden önce aldığı tedbirlerle hayvancılığı teşvik mahiyetinde peynir ihracı için %25 ihracat teşvik primi yanında Temmuz 1986'dan itibaren de her okka peynir için beş yüz doksandan bir Türk Lirası sübvansiyon vermektedir. Bu da teşviktir mutlaka.

Et Kombinasyonu konusuna geliyorum. 1983 yılı Aralık ayında Türkiye Cumhuriyeti Et ve Balık Kurumu tarafından inşaasına bağlanan lkemizdeki Et ve Tavuk Kombinasyonunun inşaası halen devam etmektedir. Ve 1987 yılı yatırım bütçesi tahtında tahsis edilen bir buçuk milyarlık denek dn de bütçede ifade etmeye çalıştığımız gbi üstü açık proje şeklinde Ankara mahneli olarak takip edilmekte ve son aldığımız bilgilere göre, şahsen benim aldığım bilgilere göre de 1987'nin Nisan ayı sonlarında Et Kombinasyonunun bize teslimi mümkün olacaktır. Yine bildiğimizi ifade etmek istiyorum, makineler de ihaleye çıkmış sonuçlanmış ve buraya monte edilmek üzere, yola çıkarılmak üzeredir. Hayvancılığın desteklendiğini elimizdeki rakamlarla şöyle ifade etmek istiyorum.

Sığır;1985 senesinde 13,519 iken, 1986 senesinde 13,820'ye yükselmiştir. Koyun...

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Doğdular be kardeşim.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Doğacak, yükseldi. Nasıl yükselecek başka, gökten zembille mi indireceğiz?

NACİ T. USAR (Gazi Magusa) (Yerinden) - Satamadı adam elinde kaldı.

AYTAÇ BEŞEŞLER - Koyun; 202,269'dan 214,708'e yükselmiştir. Yalnız keçide düşme vardır, bu bizi bir yerde memnun etmektedir aslında Bakanlık olarak.

NACİ T. USAR (Devamla) - Ormanları koruyacağız.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - 71,172'den 65,328'e düşmüştür. Kanatlı sayısını ifade ettim, 1,500,000 civarında iken, bu gün 1,800,000, 2,000,000 civarına gelmiştir.

ERDAL SUREÇ (Lefkoşa) (Yerinden) - Kim saydı bunları?

KATİP - Mahkemeye vereceğiz.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Tavuk; ve Sayın Mehmet Altınay'ın. Efendim?

ERDAL SUREÇ (Devamla) - Kim saydı bu tavukları, nerden saydınız bunları?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Bunlar örneklemeye sayımlardır Sayın Erdal Süreç. Yoksa tek tek tavuk sayılmaz yani.

ERDAL SUREÇ (Devamla) - Tahminidir deyin siz de.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Biz de dedikki, tabiri değiştirdim civarındadır diyorum ya. 1,800,000 civarında yani 2,000,000'a yaklaşıyor. Tek tek tavuk mu sayılır.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Arılar kanatlı mı Sayın Bakan?

FERDİ SABİT SOYER (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Yani
o 3 milyar gibi olmasın.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Son olarak Sayın Mehmet Atlınay kardeşimin, süt miktarı konusundaki bir yanlışlığını, yanlışlığını ifade etmek istiyorum. 40 tondan, 32 tona düştüğünü söyledi yanılmıyorsam. Halbuki bu gün ayda Süt Kurumu 1000 tona yaklaşan süt alımı yapmak ve dağıtımını yapmaktadır. Bu sebeple tabii bu en düşük mevsimdir, kış mevsimidir. Sanıyorum ki biz Mart ümit ediyoruz Mart ve Haziran devresinde bu 1700'e, 2300 tona ulaşacaktır. 1985 rakamlarını bize verdiniz, herhalde biraz önce Aktan Sadık arkadaşımın dediği gibi. Bu durum çerçevesinde Bakanlık olarak şuna inanıyoruz ki; hayvancılık bugün için teşvik görmekte ve mevcut sıkıntılar en kısa zamanda aşılacaktır ve bu sebeple Genel Görüşmenin Mecliste kabul edilmemesini Tarım Bakanlığı olarak öneriyoruz. Teşekkür ederim.

SALİH USAR (Girne) (Yerinden) - 86 durumu

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Aytaç Beşeşler.
Sayın milletvekilleri; öngörüşme tamamlanmıştır, bu konuda Genel Görüşme açılıp açılmamasını oylarınıza sunacağım. Genel Görüşme açılmasını kabul edenler?...Reddedenler?...Çekimser?... Yok. 17 kabul, 24 ret, oyçokluğu ile reddedilmiştir.

Sayın milletvekilleri; şimdi de üçüncü sırada Toplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Mehmet Atlınay'ın "Patates üreticisinin içinde bulunduğu sorunlar ve patates üretiminin geleceğine" ilişkin genel görüşme açılması önergesinin öngörüşmesine geçiyoruz. Lütfen raporu okur musunuz?

KATİP -

13 Kasım 1986

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Meclis Başkanlığı,
Lefkoşa.

Patates üretiminin içinde bulunduğu sorunlar ve patates üretiminin geleceğine ilişkin genel görüşme istemimizin işleme konmasını rica ediyoruz.

1158/...

Gerekçe:

1. Sponda tohum zararlarının hala ödenmemesi,
2. Tabii afetlerden zarar gören patates üreticilerinin ekim dönemine girmiş olmasına rağmen henüz tanzim edilmemesi,
3. 1985-86 İlkbahar ürünü patatesin hesaplarının kapatılıp, prim alacaklarının henüz ödenmemesi,
4. Yeni ekim için hiçbir güvencenin bulunmaması,
5. Faizlerin artması ile gelecek yüksek maliyetlerin etkisi ve stopaj vergi sisteminin günün koşullarına göre düzenlenmemesi gibi sorunlar, patates üretiminin devamını tehlikeye sokmaktadır. Meclisin bu durum karşısında konuya eğilmesi kaçınılmazdır. Ülkemizin bir döviz ve isdiham kaynağı, tütün ve havuçta yok olduğu gibi, yok olmadan konu değerlendirilmelidir.

Mehmet Atlinay
Toplumcu Kurtuluş Partisi
Gazi Mağusa milletvekili

BAŞKAN - Önerge sahibine söz vereceğim. Buyurun Sayın Mehmet Altınay.

MEHMET ALTINAY (Gazi Mağusa)- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hayvancıların konusunda bir geriye gidiş olduğunu ortaya koymuştuk. Sayın Bakan da süt ineklerinde bir azalma olduğunu, bunun verim düşüklüğünden kaynaklandığını ama herhalükârda bir sorun olduğunu kabul etmiş bulunmakla beraber aldığı söylediği tedbirlerle bu işin iyiye gideceğini vurgulamıştır. İnşallah öyle olur. Dileğimiz o. Ama yine de iyi görünmüyor geleceğimiz hayvancılık bakımından.

Patates üretimi ise SOS vermeye başlamıştır. Bu konuda nasıl bir görüşle ortaya çıkılacağını da merakla baklemekteyim. Yeni ekim döneminde üreticilerin tohumluk talebi; yedi yüz ton olarak belirlenmiştir. 1986 yılında içinde olduğumuz dönemde bin yedi yüz ton tohum ithalâtı yapılmıştı. Oysa yeni dönem için üreticinin talebi yedi yüz tondur. Kaldı ki vardığımız bu noktada üretici yedi yüz tonu da ekmeyeceği noktasında birleşmektedir, şimdi bir durum ortaya çıkmış bulunmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ilkbahar ürünü patatesin 1986 yılında patatesin avans fiyatı yüz Türk Lirası idi. Kesintileri ile doksan üç buçuk Türk Lirası üreticinin eline geçmiştir. Bu fiyatla patates üretiminin devam etmesine olanak yoktur. Maliyeti de söyleyeyim Toprak Ürünleri Kurumunun maliyet hesaplarına baktığımızda Toprak Ürünleri Kurumunun maliyeti 113,62 Türk Lirasıdır. Danışma Heyetinin maliyeti 118 Türk Lirasıdır, ama zamanında bu avans fiyattır, üretici üzerinden alacaktır, yüz lira avans fiyatı takdir edilmiştir, eline geçen 93,5 liradır. Bugün Toprak Ürünleri Kurumunun Devletin bir kuruluşunun bile saptadığı fiyat 113 lira iken, patates üretiminin 93,5 Türk Lirası ile devamına olanak yoktur.

**İÇİŞLERİ, KÖY İŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI
TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - 89 liradır.**

- 1160 -

MEHMET ALTINAY (Devamla) - O, ondan önceki ekim içinde, 87 lira idi. Sonbahar ürünü için 87 lira idi.

ARDAL SUREÇ (Lefkoşa)(Yerinden) - O nerden anlar? O anlamaz ki.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa)(Yerinden) - Başka işi yok, iş karıştırmaktan başka.

MEHMET ALTINAY (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; avarajın altında bir üretici bugün on dönüm üretim yapmaktadır. İlbahar ürünü maliyetlerine göre, geçen yıla göre on dönüm üretim için 2.800.000 Türk Lirası gereklidir. On dönüm üretim için elli torba tohum alırsa bir üretici ve ekime gider 2.800.000 lira paraya ihtiyaç vardı geçen yıl. Bu yılki fiyatlarla 3.500.000 ulaşmaktadır. Hükümet bugünkü politikası ile üreticiye söylediği bu yılın zararını sineye çek. Peki, gelecek yıl ne olacak? Kaça mal olacağı belli olmayan tohumların indirimli fiyattan satılacağı söylenmektedir.

1161/...

ama ne avans fiyatı, ne taban fiyatı konusunda üretici herhangi bir umut ve vaade gelecek vaad etmemektedir. Üreticiler yaptıkları bir toplantıda birtakım kararlar alarak Hükümete durumu iletmişlerdir. Hükümetin ithal ettiği tohumlar elinde kalabilir. Onun ötesinde bir üretim durabilir, bir döviz kaynağı kuruyabilir, yüzlerce üretici paketlemede, sökümdede, tarlada işsiz kalabilir. Gerçekten kritik noktada bulunmaktadır patates üretimi, havuçta ve tütünde olduğu gibi SÖS vermektedir. Şimdi Meclis olarak varsın patates üretimi de olmasın diyebilir miyiz? Yüksa bu durum karşısında Meclis, eyildimlerini, tavrını ortaya koyarak, patates üretiminin devam etmesi yönünde Hükümete bir tutum koyacak mı? Mesele budur. Tren kaçıyor. Hayvancılar da söyledi, patates üretiminde ise trenin vagonlarının yarısı kopmuş gitmektedir. 1,700 ton tohum ithalatından 700 tona, Toprak Kurumu kendi inisiyatifi ile 1000 tona çıkmış ama bu 1000 ton da ellerinde kalabilir devlet kuruluşu, Devlet büyük bir zarara tohum ithalatından da gidebilir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üreticilerin önerdiği görüşlerde genel görüşmenin açılması halinde tartışılacaktır. O konulara ilişkin görüşlerimizi de koyacağız. Şimdi genel görüşmenin gerekçeleri sözkonusu olduğu için daha ayrıntıya gitmeden gerekçelerimi kısaca açıklamaya çalıştım. Bu konu her konudan ivedidir. Hayvancılıkta Hükümeti rahat görüyorum, ben öyle rahat değilim. Ama patates üretiminde de hayvancıların meselelerindeki gibi, meseleye rahat bakılırsa şimdiden uyarıyorum bir üretim, geleneksel bir üretim temel bir tüketim maddesini de bu ülkeye ithal ettiğimizi çok kısa bir süre sonra görürsek, şaşmalıyım ve bu konuda Meclise yönelik eleştiriler yapmaktadır üreticiler çünkü canları yanmıştır, herkesi sorumlu görmeye başlamışlardır, bildirilerinde buna yer verilmektedir. Bundan kısa bir süre önce Mecliste bir sorumuza yanıt veren Hükümet üreticiye intikal ettirilmek üzere prim mahiyetinde çalışmalar olduğunu söylemişti. Ama somutta bugün üreticiyi tatmin eden hiçbir tedbir ortada yoktur ve ciddi bir bunalım bu konuda da bizi beklemektedir;

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; az önce de diğer konularda söyledim, 26,000 çiftçi, hayvancı ailesi vardır. Bunları Hükümet politikası ile gözardı ediliyor. Bu gerçekleri görmemezlikten geliyor. Hayvancılık inişte, patates üretimi durma noktasında, narenciye kritik bir dönemi yaşamaktadır. Peki bu 26,000 kişi ne yapacak? Çalışan bir nüfusun yarısından fazlasının ekme parası tehlike içinde, bir ortamda akıp gidiyor. Meclis bunların karşısında susamaz, susmamalıdır, sorumluluğumuz büyüktür. Bir sponda tohum ithalatından doğan zararlar bile mahkeme konusudur. Bu karara kalmış ama iki yılda bir konuda karar veremez isek ve iki yıl alacağı bile

köylünün hâlâ daha askıda durursa nasıl üretimi yaşatacağız, nasıl bu işleri yürüteceğiz? Bunları yapmak için asgari koşul, tartışmaktır. Sorunları açık yüreklilikle ortaya koymaktır. Zamanında üretimi bırakınız desteklemek, kur farkları konusunu da hatırlıyorum, getirdik. Bugün değerli arkadaşlarım; 1984 yılı sonu itibarıyla Döviz İstikrar Fonunun bakiyesi 5 milyardır. Bugün 10 milyar, ihraç ürünlerinden devlet kasasına akan para 10 milyardır. Bu yıl bu şahsi vergilerle kurumlar vergisinin miktarına eşittir. Bırakınız üretimi teşvikle destekleme, Döviz İstikrar Fonu adı altında milyarlar üretimden çekilmektedir. Sağa sağa bu sektörlerin hepsini öldürüp, bir tarafa koyarsak büyük bir işsizlik kapımızda, karşımızda durmaktadır. Bu demokrasimizi yaşantımızı her şeyi etkileyecek boyutlarda ciddi bir sorun, sosyal patlamalar da getirecek bir sorun olarak karşımızda durmaktadır. Hafife almayalım. Konuya ciddiyetle eğilelim. Çünkü bu üretim dalı, yarısı zaten belli olmuştur. Oysa yıllık programda patates üretiminin dokuz bin tondan, on iki bin tona çıkacağı ortaya konmaktadır. Tohum ithalatının bin yedi yüzden bine üretim yapıldığını farzederseniz bile yarıya düşeceği şimdiden belli olmuştur. Sorunların çözümü yarı yarıya gerçekleri görüp kabul etmekten geçer ama, ne acıdır ki sorunları görmemekte ısrar ediyor Hükümet karnadı. Koyalım sorunları orta yere, çözümlerini de tartışalım bu konuda. Pazardan üretime kadar ayrıntılı çalışmalarımız mevcuttur. Hükümet genel görüşme açılmasına olanak verirse bu konuda da sıralayacağımız çok, vereceğimiz çok ayrıntılar vardır. Geleceğini patates üretiminin özellikle genel görüşme konusu yaptım. Çünkü tarihe karışmaya hazırlanan bir üretim dalı sözkonusudur, gündemdedir. Buna gözümüzü

kapamayalım, kapayamayız. Altın yumurtlayan tavuklar bir bir giderken Meclis bu konularda sessiz kalmaz. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Mehmet Altınay.

Sayın milletvekilleri; bu Onergenin lehinde bir milletvekiline söz vereceğim. Buyurun Sayın Ferdi Sabit Soyer.

FERDİ SABİT SOYER (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; bugün Meclisimizin Genel Kurulunda patates üretimi ile ilgili yapılan bu genel görüşme istemi emin olmamız lâzım ki patates üretimi yapılan her yerleşim birimimizde ilgiyle izlenmektedir. Bunun sonucunu patates üreticileri ilgiyle beklemektedirler. Çünkü sorunları bu denli büyüyen bu üretim sektöründe çalışan üreticilerimiz, köylülerimiz, patates üreticileri, patates üretimi konusunda Meclisin fonksiyonunun ne denli önemli olduğunun deneyimine, tecrübesine ulaşmışlardır.

Geçtiğimiz yıllarda patates üreticilerine yönelik bir ihracatçı firmasının yarattığı vurgun ortamıyla ilgili olarak Yasama Meclisinin olaya el atması ve patates üretiminde yaşanan bu olayla ilgili Meclis araştırmasının açılmasının sonucunda patates üreticilerine bu vurgunu yapan ihracatçı bu firmadan patates üreticileri Meclisin, Meclis araştırması mucibince fayda görmüş, gelir elde etmiştir.

Dolayısıyla patates üretimi ile ilgili olarak Meclisin geçmişte ortaya koyduğu bu durum patates üretimimizin bugüne kadar gelmesinde olumlu bir fonksiyon yaşamıştır. Şimdi bu çerçevede patates üreticilerinin bu genel görüşmeyi ilgi ile belediklerini, . bunun sonucunu ilgi ile izlediklerini vurgulamak isterim.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; önerge sahibi olarak Toplumcu Kurtuluş Partisi Değerli Milletvekili Sayın Mehmet Atlınay kardeşimin söyledikleri açık ve nettir. Bu Meclis kürsüsünden daha evvel bu olaylar defalarcada ifade edilmiştir. Bu yıl patates üretiminde eğer üreticilerin ekmeme kararı olmamış olsa bile yarım fazla düşüş kendiliginden takip ettiğiniz politika yüzünden ortaya çıkmış bulunmaktadır. Kaldı ki üreticiler toplandılar, birtakım kararlar aldılar, Hükümete iletiler ve bu kararlar yerine getirilmezse patates ekmeme azminde olduklarını ifade ettiler. Bundan daha büyük bir olay Hükümet açısından yaşanabilir mi? Şimdi ne dedi patates üreticileri? Patates üreticileri birtakım taleplerde bulundular. Dediler ki, 1986 ilkbahar ürünü patates primleri hemen nakit olarak ödenmelidir. Neden? Biraz evvel Altınay arkadaşım ifade etti, 100 Türk Lirası olarak belirlenen taban fiyatı, bu insanlara 93 Türk Lirası olarak aşağı-yukarı geldi. Bunların maliyetini bile karşılayamıyor bu aldıkları avansa karşılık net para. Bu çerçevede bu insanlar kooperatife borçludur, bu çerçevede bu insanlar patatesten elde ettikleri gelirlerle bir yıllık geçimlerini karşılayabilme noktasından yoksundurlar. Biz, bu insanlardan nasıl yeni bir patates

Üretimine girmelerini bekleyebiliriz? Patates üreticileri bugün neler anlatıyor? Köylere gidiyoruz diyor ki; bize ilkbahar ürünü patatesin priminin ödenmemesine gerekçe olarak patateste çürüme olduğu söylenmektedir demektir edilen patateste. Bunun sorumluluğu kime aittir? Üretici ürünü çıkarır, Toprak Ürünleri Kurumuna teslim eder, Toprak Ürünleri Kurumu birtakım denetimler yapar ve ona göre teslim alır bu ürünü. Ondan sonra her üretim döneminde bu iddialar ortaya çıkıyor. Çürüdü, gecikti eridi ben sana parayı vermiyeceğim, ben sana hakkını vermiyeceğim, bu insanlara bu söylenmektedir. Peki bu çürümenin nedeni nedir? Sorumluluk nerdedir, var mıdır çürüme? Çürüme olsa bile bunu sapsağlam Toprak Ürünleri Kurumuna teslim eden üreticinin ne sorumluluğu vardır bundan? İşte bu iddialarla üreticiye bu primleri ödenmemektedir. Üreticiler talep etti, toplandılar ne talepte bulundular? Dediler ki teslim ettiğimiz üründen biz, sorumluluk almamak durumundayız, bundan sonra. Bu sorumluluk bize yıkılmamalıdır. Bu taleple ortaya çıktı ve üretimde bulunmamasının bir neden olarak bu ortada durmaktadır. Şimdi Hükümet demektir ki üreticiye, ben sana tohumda %30 şimdi ekim döneminde %30 ki fiyatı da belli değil o tohumun, ben sana bu doğrultuda %30 indirim yapacağım. Şimdi bu 86 ilkbahar ürünüde avansafiyatın üzerinde primi ödenmeyen üreticiye verilen bir lütf mü, bir imkan mı, bir olanak mı? Hayır değildir. Neden değildir çünkü siz üretici ona teslim etmediğiniz prim parası ile bir anlamda kendi parası ile sübvansiyeye etmeye kalkıyorsunuz. Eğer bu sübvansiyonsa kaldı ki bir diğer gerçek şudur. 1700 tondan 700 ton dolayına bir üretim düşüklüğü vardır. Yani üreticinin çok büyük bir çoğunluğu tohum talebinde bulunmamıştır bu yüzden. Tohum talebinde bulunmayan bu üreticiye siz nasıl sübvansiyeye edeceksiniz? Demek ki bu insanları siz önemli ölçüde dogan bir hakkını, bir anlamda Hükümet olarak gasbetmektesiniz. Bunun başka türlü bir izahı yoktur. İşte bu noktalarda üreticiler toplandılar,

Hükümete taleplerini sundular ve ülkemizin en önemli döviz gelir kaynaklarından biri olan patates ve ülkemizin nüfusunun belli bir kesiminin gelir kaynağı olan bu patates alanı bugün ciddi bir tehlikeyle yüz yüze gelmiştir. Şimdi Hükümet bu konuda, ben bir genel görüşme önergesini muhalefetten geldi diye ret edeceğim havası içerisine girdiğinde, patates üreticilerinin bu sorunu orta yerden kalkacak mıdır?

EMİN UZUN (Lefkoşa) (Yerinden) - Bizim muhalefete saygımız sonsuzdur.

FERDİ SABİT SOYER (Devanla) - Muhalefete saygınız, selâm, vazifeye devam çerçevesindedir.

EMİN UZUN (Devanla) - Sonsuzdur.

FERDİ SABİT SOYER (Devanla) - Eleştirileri ve getirdiğimiz eleştirilere verdiğiniz yanıtlarda durum bu çerçevede ortaya çıkmaktadır Sayın Emin Uzun.

KEMAL EMİRZADE (Lefkoşa) (Yerinden) - Genel görüşme açılırsa oy vereceğim onun için.

FERDİ SABİT SOYER (Devanla) - Bu noktada özellikle patates üreticilerinin, Meclisin olayın önemine binaen, olaya el atması çerçevesinde geçmişte elde ettikleri kazanımları düşündüğümüzde, genel görüşmenin açılmasıyla patates üreticilerine en azından belli bir takım rahatlamaların geleceği ortadadır. Bu bakımdan genel görüşme önerisi açılmalıdır. Biz Cumhuriyetçi Türk Partisi olarak, bu genel görüşmenin lehinde oy kullanacağız. Daha çok olaylar var genel görüşme açılırsa size anlatacağız, çok olaylar var. İsterseniz bir tanesini de söyleyelim. Toprak Ürünleri Kurumuna jenarötör alınmış. Kimin parasından? Üreticinin parasından kesintilerle Toprak Ürünleri Kurumuna jenarötör alınmış. Üreticiler

bunu öne sürmektedirler. Yani üreticiye hizmeti, Devlet onun parasını bir anlamda gasp ederek, sözüme, üreticiye hizmet götürmeye çalışmaktadır. Primlerin ödenmemesi ve üreticiye hizmet adı altında bir daha kesintilerin yapılması üreticinin kendi parasıyla üreticiyi sözüme subvansiyeye etmeye yönelik bir hizmettir, başkasının cebinden, cevizcinin çuvalından oynaması demektir. Budur. Ve patates üretiminin geleceği bu anlamda ciddi bir tehlike içerisinde. Ve patates üreticileri bugün bu konularda biran evvel çözüm beklemektedir ki yeniden üretime girsin. Bu anlamda genel görüşmeyi desteklediğimizi belirtir, dinlediğiniz için saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Ferdi Sabit Soyer.
Buyurun Sayın Bakan.

FADIL ÇAGDA (Girne) (Yerinden) - En büyük Bakanlığa tutuyorsunuz Sayın Bakan, sorun çok. Hedef olmak gayet doğal değil mi?

EMİN UZUN (Lefkoşa) (Yerinden) - Doğru, bak bu söze katılırım.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; gerçekten Fadıl Beyin söylediği gibi hedef olmaya devam ediyoruz, ama bu bizi memnun etmektedir. Hiç olmazsa bazı konularda görüşlerimizi ifade etmek fırsatını buluyoruz.

Dediğim gibi biraz daha çabayla yılbaşına kadar bir tur atlayacak Bakanlıkta, altı daire daha ilâve edilirse Bakanlık biter. İkinci tura girecek.

FERDİ SABİT SOYER (Gazi Mağusa) (Yerinden) - O zaman Bakanlığından Tarım da kalkacak, Orman kalacak yalnız.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Kalırsa, kalırsa.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; gayet tabii muhalefete mensup partiler politikamızı benimsemeyeceklerdir. Bundan daha doğal bir şey olamaz. Ne söylesek de inanmayacaklardır da. Bundan daha doğal bir şey olamaz.

FADİL ÇAĞDA (Devamla) Halk da şikâyetçidir efendim. Halk, sadece big değil. Önemli olan halkın sorunlarıdır.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Genel bir-iki sözden sonra soruları tekrar, biraz önce yaptığım gibi tek tek soruları cevaplandırmaya çalışacağım.

Biz burada söylerken prim çalışması yapılıyor, bir önlem alacağız demişken, mutlaka paradan bahsetmemiştik. Bu da bizim anlayışımıza göre bugün uygulamaya koyduğumuz sistem de bir primdir. Bunu Sayın Altınay'a böylece söylemek istiyorum, tabii teşvik primidir, adı üstünde.

Sayın Ferdi Sabit'e de şunu ifade edeyim, çürümeden Toprak Ürünleri Kurumu sorumludur. Üreticinin kabahati yoktur dedi. Çürümenin şekli itibarıyla, çürümenin nerde olduğunu biliyorsa, ki biliyordur, Toprak Ürünleri Kurumunun da bunda kabahati olmadığını kabul edecektir. Çürüme gemide olmuştur. Çürüme gemiye yüklenirken yağın yağmurlardan olmuştur. Eğer gemi yüklense miydi, yüklenmese miydi diye o anda muhakeme yapmanın bir sonuç vermeyeceğini düşünürseniz, sanıyorum, gemi oraya geldikten ve yüklenmeye başlamışken durdurmanın inkâr olmayacağını da takdir edersiniz ve yol boyunca patateslerde bozulma ve çürüme olmuştur.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Suçlu yağmur.

FADİL ÇAĞDA (Devamla) - Suçlu yağmur, üretici de parayı, parayı alamayacak bu yüzden tabii.

Toprak Ürünleri Kurumunun da, Bakanlığın da bu konuda dahli yoktur Sayın Ferdi Sabit. Jeneratör alınmıştır. Gayet tabii jeneratör alınacaktır. Amaç üreticinin ürününü muhafaza etmek ve daha para getirir halde korumaktır. Toprak Ürünleri Yasasını biliyorsunuz, mevcut Yasanın işlerliliğini biliyorsunuz, tabii ki jeneratörün bu yolla alınacağını kabul etmeniz gerekir.

FERDİ SABİT SOYER (Mağusa)Yerinden) - Biliyoruz.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Bundan daha doğal...Hem biliyorsunuz, hem de hayır diyorsunuz. Bilmiyorum nasıl olacak bu iş?

FERDİ SABİT SOYER (Devamla) - Hükümet olarak da seyrediyorsunuz.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Gayet tabii diyorum sana, Yasayı biliyorsan böyle olacak. Yasayı biliyorum diyorsun. Doğaldır. Yani Yasaya uygun hareket ediyoruz ve bunun işlemi budur.

FERDİ SABİT SOYER (Devamla) - Tabii, tabii.

ALPAY DURDURAN (Lefkoşa)(Yerinden) - Anlaşılmayan sözler.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Sağolun Sayın Durduran. Efendim, 1981'de 9701 ton olan patates, 1985'te 14.173 tona kadar ulaşmıştır. Bizden önceki bakanlığın da bu konudaki patates üretimine verdiği değer rakamları budur. Aynı değeri biz şimdi yine sürdürmeye çalışıyoruz. Subun da tohum zararlarının hâlâ ödenmemesi konusunu ifade etmeye çalışıyorum. Kendisi de Sayın Bakan öğrenmiş bulunuyor. Bugün, yargıya teslim edilen bir olay üzerinde Tarım Bakanlığının artık yapacak birşeyi kalmamıştır.

Kooperatif Merkez Bankası ile tohum satın aldığı firma arasında bir dava konusu sözkonusudur ve bu sonuçlanacaktır, bunu beklemek zorundayız.

1982 Yasasına göre, 40/1982 Yasasına göre tabi afetlerden zarar gören patates üreticilerinin zararlarının da tazmini için bugün Bakanlığım bir çalışma halindedir. ve olarak şunu ifade edeyim, 24 Kasım günü askıya çıkacaktır. Bundan daha süratli çalışan Hükümet nerden bulacaksınız. Ne güzel patatesleri de tazmin ediyoruz.

EMİN UZUN (Lefkoşa)(Yerinden) -Gördünüz mü?

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(Yerinden) - Daha görmedik.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Göreceksiniz. 24'ünde göreceksiniz askıya çıktığını. İtirazlara açık olmak üzere tazmin için 24'ünde askıya çıkacaktır ve 1985/86 ilkbahar ürünü patatesin hesapları tam olarak kapanmıştır. İlk yapılan hesaplara göre gayet tabi İngiltere'deki hesapların temizlenmesi gerekmektedir değerli arkadaşlarım. Biliyorsunuz satış şeklini geçen seneki Cypfruvex vasıtasıyla olmuştur, onun yardımları ile olmuştur. Ondan gelecek birtakım takınıtları beklemek zorundadır. Toprak Ürünleri Kurumu ve kesin hesabın çalışması içindedir. Yalnız bugüne kadar bilinen odur ki 13.760 ton patates teslim edilmiş, bunun 11.802 tonu Avrupa'ya ihraç edilmiştir ve burdan 1.200 milyon Türk Lirası karşılığı döviz ülkeye girmiştir. Bugün 1986 ilkbahar ürününden 80 milyon civarında bir zarar sözkonusudur. Bildiğiniz, biraz önce açıklamaya çalıştığımız sebeplerden. İşte bu sebeple bakanlığımız politikası gereği ve Toprak Ürünlerinin şu andaki mali gücü işlerliliği ve yasa dayanağı sebebi ile geriye dönük prim ödenmesigayet tabii mümkün değildir. Biz bunu aldık üreticilerle tartıştık, konuştuk ve yine Hükümetimiz yalnız tarıma verdiği önemi göstereceğini diye değil, gerçekten amacının bu olduğunu sizlere göstermek, üreticiye isbat etmek için almış, önümüzdeki sene patates üretimini teşvik için tedbirler düşünmüştür. Geriye dönük zarar ödenmesi sözkonusu değilken, ileriye dönük üreticiye teşvik dağıtmayı uygun bulmuş ve bugün asgari on beş torba tohum alana, beş torbasını bedava vermek kaydı ile teşvik etmektedir. İşte Hükümetimizin tarıma verdiği önemin ölçüsüdür. Bizden alacağı tazminat parası olarak bu kadar da değildi. Bu kadar da verilmesi belki mümkün olmayacaktır. On, on beş sıra hesabından okka başına düşünecek olursak bir kamyon patateste seksen, yüz bin lira cebine nakit para alan bir üretici kısa zamanda bu parayı patates ekimine harcayacaktı belki de. İşte biz Hükümet olarak özellikle patates ekimini teşvik etmek için bu tedbirleri almak konusunda kaldık

80.-100 bin lira bugünkü gerçekler ışığında hiç bir şey ifade etmeyecekti o üretici için. Çarçur olup gidecekti belki de. Biz gerçekten patates üretimine teşvik olsun diye bu tedbiri uygulamaya çalışıyoruz. Ben inanıyorum ki 1987 ilkbahar patatesinin bin tondan olduğunu sayın milletvekili arkadaşım da biliyor. Ben inanıyorum ki gerçekler görüldükten sonra üretici arkadaşlarımız da bize inandıktan sonra tohum talebinde bulunacaklar ve patates üretimi düşmeyecek, artacaktır. Bu sebeple üçüncü defadır aynı talebi tekrar etmek istiyorum. Patates araştırması konusunda da Yüce Meclisimizin bu önerenin aleyhinde oy vermesini diliyorum. Saygılar sunuyoruz.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Aytac Beşerler.

Sayın milletvekilleri; görüşme tamamlanmıştır. Şimdi bu görüşme ile ilgili oylama yapacağım. Genel görüşme açılmasını kabul edenler?...

KATİP - 15.

BAŞKAN - Reddedenler?... Çekimser?... Yok. 22 ret, 15 kabul. Oyçokluğuyla reddedilmiştir.

Sayın milletvekilleri; gündemimizin beşinci kısmı üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi altıncı kısma, görüşülecek tasarı ve öneriler ile komitelerden gelen diğer işlere geçiyoruz. Görüşülecek bir tek konu vardır. Güvenlik Kamu Görevlileri (Değişiklik) Yasa Tasarısı ve Tasarıya ilişkin Kuruluş Yasa Tasarıları İnceleme Komitesi Başkanlığının Raporu.

Sayın Başkanın raporu sunmasını rica edeceğim.

**KURULUŞ YASA TASARILARINI İNCELEME KOMİTESİ BAŞKANI
VEHBİ ZEKİ SERTER - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri;**

**KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ CUMHURİYET
MECLİSİ KURULUŞ YASA TASARILARINI İNCELEME
KOMİTESİNİN "GÜVENLİK KAMU GÖREVLİLERİ
(DEĞİŞİKLİK) YASA TASARISI"NA İLİŞKİN
RAPORUDUR.**

Komitemiz, 10 Kasım ve 11 Kasım 1986 tarihlerinde yapmış olduğu toplantılarda ivedilikle görüşülmek üzere iletilen Güvenlik Kamu Görevlileri (Değişiklik) Yasa Tasarısını (Y.T.No:107/1/86), Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığının iki temsilcisi ve Personel Dairesi Müdürünün görüş ve değerlendirmeleri ile Ek'te sunulan sunuş gerekçeleri ışığında görüşmüş ve çalışmalarını tamamlamıştır.

Komitemiz, Tasarıda esasa ve şekle ilişkin aşağıdaki değişiklikleri yapmıştır:

Tasarının 1'inci maddesi yapılan şekle ilişkin değişikliklerle oybirliği ile kabul edilmiştir.

Tasarının 2'nci maddesini, pasıpların hangi madde kurallarına bağlı olarak yapılacağını belirlemek ve kuralları daha açık ve anlaşılır bir biçimde düzenlemek amacıyla biçimsel değişikliklere bağlı tutarak oyçokluğuyla kabul etmiştir.

Tasarının 3'ncü maddesini aynen, 4'ncü maddesini ise yasa tekniğine uygunluğu sağlamak amacıyla biçimsel değişikliğe bağlı tutarak oybirliğiyle kabul etmiştir.

Tasarının 5'nci maddesini aynen, 6'ncı maddesini ise biçimsel değişiklikle oybirliğiyle kabul etmiştir.

Tasarının 7'nci maddesini oybirliğiyle kabul etmiştir.

Esas Yasanın Geçici 6'ncı maddesini değiştiren ve halen çalışmakta olup da aranan ortaokul öğrenimi koşulunu taşımayan personelin mağduriyetinin giderilmesi ve kadrolanmalarının sağlanması amacıyla, 1986 yılı sonuna kadar tanınan kadrolama süresini, 1986 yılının sonuna gelinmiş olması nedeniyle, 1987 yılı sonuna kadar ortaöğrenim koşulu aranmaması yönünde değiştirilerek düzenleme yapılan Tasarının 8'inci maddesini oybirliğiyle kabul etmiştir.

rdaj

(t

- 1174 -

Vehbi Z. Serter
(Başkan)

rdaj

(t

Erbay Kenatlı
(Başkan Vekili)

Kemal Emirzade
(Üye)

Aktan Sadık
(Üye)

Erdal Süreç
(Üye)

Emin Uzun
(Üye)

Tokay Varış
(Üye)

rdaj

1175/...

GENEL GEREKÇE

Bu Tasarı, Güvenlik Kuvvetlerine mensup, başarı ile görev yapan çalışkan Astsubayları subaylığa nasbederek yükselmelerini sağlamak suretiyle taltif etmek, aynı zamanda Astsubayların hizmetlerini verimli hale getirmek ve çalışma azmini karşılamak, halen görevde bulunan 35 yaşın üzerindeki Mukaveleli Personelin aylıkçı statüye geçirilmelerini önleyen yasal engeli ortadan kaldırmak, kadrosuz olarak çalışan yararlı personelin kadrolanmasını sağlamak. Güvenlik Kuvvetlerinin bazı birimlerinde ihtiyaç duyulan Bilgisayar Operatörü istihdam etmek, Ekonomi ve Maliye Bakanlığının 1986 Mali Yılı için yaptığı maaş düzenlenmesi ışığında Güvenlik Kuvvetleri Muvazzaf Subay, Astsubay, Aylıkçı Er ve Erbaşların maaş tablosunu düzenlemek, emekliye ayrılmış Kıbrıs Ordusundan intikal eden Astsubayların nasıplarını düzelterek mağduriyetlerini ortadan kaldırmak, Güvenlik Kuvvetlerine mensup Kara Harp Okulu mezunu Kıbrıslı Muvazzaf Subaylarla, Kara Harp Okulu mezunu olmayan aynı nasıblı diğer Muvazzaf Subaylar arasındaki rütbe ve kıdem farkını ortadan kaldırmak ve Güvenlik Kuvvetlerinde ihtiyaç duyulan yardımcı genel hizmetler sınıfındaki bir kısım personelin kadrolanmasını sağlamak amacıyla hazırlanmıştır.

Madde 7.- 33/1984 sayılı (Değişiklik No:2) Yasasının Geçici 2, maddesi ile 1973-1975 (1975 dahil) Türkiye Cumhuriyeti Harp Okulu mezunu Muvazzaf Subayların nasıbları düzenlenirken, Kara Harp Okulu mezunu olmayan diğer Muvazzaf Subayların nasıbları düzenlenmemiş, bu yüzden rütbe ve kıdemlerde bir dengesizlik meydana gelmişti. Yapılan değişiklikle Kara Harp Okulu mezunu ile Harp Okulu mezunu olmayan ve 1971-1975 yıllarında Teğmenliğe nasbedilen Muvazzaf Subayların nasıbları düzenlenmiş böylece söz konusu dengesizlik ortadan kaldırılmıştır.

Madde 8.- 15/1979 sayılı Yasanın geçici 6. Maddesinde yapılan değişiklikle, Güvenlik Kuvvetlerinin ihtiyacı olan ve halen görevde bulunan yardımcı genel hizmetler sınıfındaki Oraokul mezunu olmayan başarılı personelin kadrolanması inkânı sağlanmış oluyor.

Madde 9.- Yürürlük Hükümdür.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Vehbi Zeki Serter.

Sayın milletvekilleri; rapor ve Tasarının bütünü üzerinde söz almak isteyen var mıdır? Buyurun Sayın Erdal Süreç.

ERDAL SÜREÇ (Lefkoşa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Güvenlik Kamu Görevlileri (Değişiklik) Yasa Tasarısının 2. maddesi dışındaki maddeleri olumludur ve olumlu oy kullandığımızı Raporunda belirtmiştik. Ancak sayın milletvekilleri; dikkatlerinizi bu Tasarının 2. maddesine çekmek istiyorum. Çünkü Yasanın içeriği her ne kadar da bu Yasanın ivedi olarak geçmesini gerekli olarak kılıyorsa da önemli olan bir Yasanın ivedi geçmesinden çok doğru maddeler içererek geçmesidir. Dolayısıyla bize göre 2. maddedeki sakıncayı bir kez daha Genel Kurul'un bilgisine getirmeyi gerekli görüyorum.

2. maddede Güvenlik Kuvvetlerinin ihtiyacı dikkate alınarak emsalleri arasında temayüz etmiş astsubaylardan komutanlıkca tesbit edilecek stsubaylar aşağıdaki koşulları taşımak kaydıyla muvazzaf subay olarak nasbedilebilirler diye bir koşul koymaktadır. Ve bu cümlemin altında da A, B, C, D, E diyerek bir çok daha yeni koşullar getirilmektedir. Bunlar kıdemli üstçavuş rütbesinde bulunmalı, üstçavuşluktan veya kıdemli üstçavuşluktan almış oldukları sicil notların ortalaması, sicil notunun %90 ve daha yukarısında olmak. Genel kültür, mesleki bilgi, karakter ve ahlak bakımından subaylığa layık bulunduğu sıralı sicil üstlerince onaylanmış olmak. Yapılacak sınavlarda başarılı olmak. Yani bir de sınav koşulu vardır. Ve ayrıca sınavlarda başarılı olmaları halinde gönderilecekleri kursları başarıyla tamamlamış olmaları gerekli olmaktadır. Bunun yanında, yine bu sınavlarda görev alan komite de (2). fıkrada belirtilmektedir. Burda da komutanlık, Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığı, Kurmay Başkanlığında hareket şube müdürü, personel şube müdürü ve başvuran astsubayın sınıf ve uzmanlık dalıyla ilgili personelden oluşan dört kişilik bir kurul da mevcut bulunmaktadır. Yani Kurmay Başkanının bu konuda öncül bir görevi vardır. Ve seçme bakımından da en yüksek yetkiye sahip bir kurulun içindedir. Buna rağmen yine bütün koşullara sahip olan astsubayın hangilerinin muvazzaf olacağına dönüyor ve cümlemin başında tekrar Güvenlik Kuvvetleri Komutanına bırakmaktadır.

Yani hem objektif hallerde birçok ağır maddeler getiriliyor ve ondan sonra tekrar e seçilenler arasından da seçme yetkisi bir tek kişinin insiyatifine bırakılmak isteniyor ve bu bir de terfi değil, bir nevi muvazaflık olma, yani astsubayların normal olarak muvazaf subay olma konusu oluyor. Yani, bu kadar subjektif bir yetkiyle bir tek kişinin insafına bırakılıyor. Bize göre bu madde büyük bir adaletsizlik ve yanlışlık getirmektedir. Bu nedenle ilgili maddeye geldiğimizde, değişiklik önerimizi vereceğiz. Eğer kabul edilmediği takdirde, bize göre bu Yasanın olumlu yönleri de bu maddeyle berataraf edilmektedir. Bu çerçevede, zaten bu şekilde kaldığı sürece olumlu oy veremeyeceğiz. Teşekkür ederim.

BASKAN - Teşekkür ederim Sayın Erdal Süreç. Bayurun Sayın Kemal Emirzade.

KEMAL EMİRZADE (Lefkoşa)- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; rapora eklemiş olduğumuz görüşlerimizden de ortaya koyduğumuz gibi, Güvenlik Kamu Görevlileri (Değişiklik) Yasa Tasarısına genelde olumlu olarak yaklaştık, komite çalışmalarında ve oylarımızı, yine geneli üzerindeki oyumuzu da olumlu yönde kullandık. Şöyle ki; Yasanın genel gerekçesinde de ortaya konduğu gibi, halen görevde bulunan 35 yaşın üzerindeki mukaveleli personelin aylıkçı statüye geçirilmesini önleyen Yasal engelleri kaldırdığı, kadrosuz olarak çalışan yararlı personelin kadrolandığı, Ekonomi ve Maliye Bakanlığınının 1986 Mali Yılı için yaptığı maaş düzenlemesi ışığında Güvenlik Kuvvetleri mazzaf subay, astsubay, aylıkçı er ve erbağların maaş tablosunu düzenlediği ve emekliye ayrılmış Kıbrıs Ordusundan intikal eden astsubayların vasıflarını düzenleyerek, mağduriyetlerini ortadan kaldırdığı gerekçelerine katılarak Yasaya olumlu oy verdik.

Yalnız Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Yasada gerçekten dikkate değer arkadaşımız Erdal Süreç'in de ortaya koyduğu gibi dikkate değer bir husus vardır. Bu elumsuz bir husustur. Yasanın 2'nci maddesinde; Güvenlik Kuvvetlerinin ihtiyacı dikkate alınarak astsubaylıktan subaylığa terfi ettirilecek askerler için belli koşullar sıralanmaktadır. Şöyle ki: astsubaylıktan subaylığa terfi edebilmesi için bir kişinin, kıdemli üstçavuş rütbesinde bulunması gerekiyor. Üstçavuşluktan ve varsa kıdemli üstçavuşluktan almış oldukları sicil metneleri ortalama, sicil notunun %90 ve daha yakarısında olmasını öngörüyor.

Genel kültür, mesleki bilgi, karakter ve ahlak bakımından subaylığa layık bulunduğu sırayla sicil istatistiklerinde onaylanmış olması öngörülmüyor. Yapılacak sınavlarda başarılı olması ve sınavlarda başarılı olmaları halinde gönderilecekleri kursları başarıyla tamamlamış olmaları öngörülmektedir. Buna karşın yine, bütün bu gerekçeleri yasa sıralamış olmasına karşın, bunların da üstünde Komutana öncelikle bir seçme hakkının verilmesidir. Şöyle ki; Yasanın 2'nci maddesi şöyledir:

"Güvenlik Kuvvetlerinin ihtiyacı dikkate alınarak emsalleri arasında temayüz etmiş astsubaylardan, komutanlıkça tespit edilecek astsubaylar, aşağıdaki koşulları taşımak kaydıyla muvazzaf subay olarak ~~muhtemel~~ " demektedir.

Yani komutan bakacak, astsubayların arasında bu iyidir, bu fenadır öncelikle bir seçim yapacak, ondan sonra diğer özellikleri taşıyorsa subaylığa terfi etmiş olacak bu astsubay.

Bu bize göre olumsuz bir yaklaşımdır. Bu nedenle ilgili maddeye olumsuz oy verdik. Genel Kurulda da bu maddeye olumsuz oy vereceğimizi, bunu bildirmek istiyoruz.

Bir de yine Rapora eklediğimiz görüşümüz doğrultusunda bir 7. madde vardır. Yasadaki bu 7. madde teğmenlikte üç yıl üstteğmenlikte üç yıl ve yüzbaşılıkta dokuz yıllık bir bekleme öngörmektedir. Eski Yasaya göre Yüzbaşılıktaki bekleme süresi altı aydı. Bu altı aylık süre dokuz yıla çıkarılmış oluyor, bu olumsuz bir yaklaşımdır. Yani daha önce varolan bir hakkın geriye götürülmesi anlamını taşımaktadır. Buna biz çekince belirttik, çekimser oy kullandık.

Bir de aynı maddenin (2). fıkrasında son bir paragraf sözkonusudur ki bu da terfi halinde, terfi edeceklerin maddi yönden herhangi bir yarar sağlayamayacakları öngörülmektedir. Şöyleki; ancak, bu terfi ve kademe ilerlemesi geriye dönük aylık veya herhangi bir maddi menfaat sağlamaz. Bu paragrafta bize göre olumsuzluk içermektedir. Bu nedenle bu çekincemizi Genel Kurulda da bir kez daha ortaya koymuş oluyoruz.

Değişiklik Yasa Tasarısı üzerindeki genel görüşümüz olumludur, oylarımız geneli üzerinde de olumlu olacaktır. İlginiz için teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Kemal Emirzade.
Buyurun Sayın Vehbi Zeki Serter.

KURULUŞ YASA TASARILARINI İNCELEME KOMİTESİ

BAŞKANI VEHBİ ZEKİ SERTER - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Cumhuriyetçi Türk Partisi milletvekilleri Sayın Kemal Emirzade ve Sayın Aktan Sadık ile Toplumcu Kurtuluş Partisi Milletvekili Sayın Erdal Süreç, Tasarının 2. maddesinde biraz önce de belirttiğim gibi astsubayların muazzaf subay olarak nasbedilmelerinin komutanlığın subjektif kararına bırakılmakta olduğunu, böyle bir uygulamanın Yasanın diğer olumlu maddelerine gölge düşürmekte olduğunu iddia etmişlerdir. Bu iddia bizce geçerli değildir. Çünkü atanacak kişiler sivil kişiler değildir. Asker kişilerdir. Bu nedenle Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığınca görevlendirilecek bir kurulun bu konuda yetkili kılınmasında herhangi bir sakınca olmadığı kanaatindeyim. Pek çok soydaşımızın mağduriyetini giderecek olan Güvenlik Kamu Görevlileri (Değişiklik) Yasa Tasarısının bütününe red oyu kullanan Toplumcu Kurtuluş Partisinin politikasını burada anlamak bizce güçtür. Tüm bu görüşler ışığında Güvenlik Kamu Görevlileri (Değişiklik) Yasa Tasarısına Ulusal Birlik Partisi olarak olumlu oy kullanacağımızı belirtir, saygılar sunarım. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Vehbi Zeki Serter. Buyurun Sayın Alpay Durduran.

ALPAY DURDURAN (Lefkoşa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bizim Toplumcu Kurtuluş Partisi olarak bu konudaki görüşlerimizi anlaması mümkün değilmiş Sayın Serter'in. Oyle dedi. Anlayamadıklarını biz gayet iyi biliriz. Anlayamadığınızı gayet iyi biliyoruz. Anlamadıklarını da iyi biliriz. Anlayamadıklarını da anlamadıklarını da iyi biliriz.

BAŞBAKAN DR. DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) - Beklemezdi anlamında söylemiştir.

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Şimdi bekleyememesini de normal karşılayamadığımı söylemek isterim. Anlıyorum niye beklemediğini ama bekleyememesini de biz kabul edemiyoruz.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) - Siz de onu anlamıyorsunuz.

ALPAY DURDURAN (Devamla) - Biz anlıyoruz efendim. Biz anlıyoruz. Bir kere bu bir anlayış sorunudur.

Biz bir yönetimde keyfi yetkinin bulunmamasını isteriz. Bu ne Orduyla ilgilidir yalnız, ne sivil idareyle ilgilidir, ne de herhangi bir örgütle ilgilidir. Birkaç kişinin ötesine geçen bir örgütte, bir işyerinde, bir devlette, bir dairede, bir orduda artık keyfi karar kalmaz. Bunu bize bilim kitapları öğretir. Der ki, artık bir örgüt sözkonusuysa, emir verilmez. Atıfta bulunulur. Falan karara göre bu böyle olmalıdır diyeceksiniz. Emirler buna döndür. Ama, bu bir düzen meselesidir. Binlerce yıl çeşitli despotik idarelerde ezilmiş ve insanların, haddini haddinden fazla bilmeye zorlanmış olan idareler altında yaşamış olan insanlar vardılar ve bu geleneği halâ daha taşımaktadırlar birlikte. Onun için ona göre madenki askersin, emrecekler, yapacaksın. Bu anlayış hakikidir ve herhalde buna lüzum yoktur omn göre, bu arkadaki maddelerin, komutan beğenirse terfi ettirsin, beğenmezse...

VEHBİ ZEMİ SERTER (Lefkoşe)(Yerinden)- Ne kolay.

ALPAY DURDURAN (Devanla)- atσία kapının önüne kendisini, olsun bitsin bu iş. Bu anlayış meselesidir ama, bu anlayışın da ötesine geçer bazı hallerde. Sadece orduya selâm, yola devam anlayışı da gelir arkasından. Hiç sözkonusu edilmediği halde, Sancağa karşı olanlar inadedilir bu memlekette. Bakalım bu sefer neler icadedilecektir daha. İcadedenlere, alkış tutanları da göreceğiz.

RASİM KESKİNER (Girne)(Yerinden)- Subaylara karşı.

ALPAY DURDURAN (Devanla)- Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; burda bir düzenleme yapılıyor. Deniyor ki, şu, şu, şu, şu, şu niteliklere haiz ise ve böyle bir kuruldaki komutanın kurmay başkanı da olacak orda, bu kurul bunların bulunduğunu gözetlesin ve bir de sınav yapsın, sınavın neticesini de kendisi tayin etsin ve terfi etsinler. Olmaz, yetmez efendim. Ne lazım? Ensalleri arasında temayüz etmiş astsubaylar olacak. Yani, ensalleri arasında temayüz etmiş olmak var. Ama o da yetmez. Komutanlıkça tespit edilecek olanlar. Yani, hem temayüz edeceksiniz, hem de onların arasından komutan seni tespit edecek ki subay olasın.

FADIL ÇAGDA (Girne)(Yerinden)- Gözüne gireceksin, gözüne girmen gerekir.

ALPAY DURDURAN (Devanla)- Bu hiçbir yönetim birimiyle bağdaşabilecek bir düzenleme değildir. Keyfi bir yetkinin kullanılmasına kapı açar. Bunu söylediğinde, bundan dolayı gölge düştü, onun için bizi anlayamıyorsa Sayın Zeki Sartar ve partisi ko, partisi anlayamıyorsa, bizim söyleyeceğimiz ancak biraz kitap almalarıdır.

EMİN UZUN (Lefkoşa)(Yerinden)- Ko ne demektir?

ALPAY DURDURAN (Devanla)- İsterlerse kendilerine bazı şeyler de verebiliriz, kitaplar da verebiliriz.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden)- Cevap hakkı doğuyur Alpay Bay.

ALPAY DURDURAN (Devanla)- O kurtlanmış kitapların dışında gerçekten klasikleşmiş örgüt kitaplarını da eklemek isterlerse onlardan da ...

EMİN UZUN (Devanla)- Ko derken büyük parti demektir?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devanla)- Partisi derken cevap hakkı doğuyor.

ALPAY DURDURAN (Devanla)- Buyurun efendim, rica ederim, buyurun.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devanla)- Ortağı diyeceksiniz.

BAŞKAN - Dinleyelim efendim, lütfen dinleyelim.

BAŞKAN - Dinleyelim efendim, lütfen dinleyelim.

ALPAY DURDURAN (Devamla)- Size de isterseniz bir kitap verelim, ne olduğunu anlayabilmeniz için.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla)- Hükümet Ortağı deyin lütfen.

ALPAY DURDURAN (Devamla)- Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; gerçekten sanılır ki, biz bu gibi şeyleri ileri sürdüğümüzde, işte astsubayı korumaya çalışıyoruz. Böyle bir şey yoktur. Astsubayı koruma sorunu değildir bu. Bu Örgütün kurallarını uygulatma isteğidir. Memurlarla ilgili bir şey olduğunda bu kuralları hatırlattığımızda, bize yine memurlara yağ çekiyorsunuz, veya memurların desteğini almak için yapıyorsunuz veya memurları savunuyorsunuz gibi iddialar ileri sürülür. Değil. Bir örgütün yönetim ilkeleri değildir bunlar. Bu ilkelere dikkat edilmezse, iyi bir sonuç alınamaz. Bu kabil yetkiler, kişileri örgüte ve örgütün amaçlarına hizmet, yani yurda ve yurdun savunmasına hizmete değil, tam tersine aman kaçınayım ve bir şey yapmayayım, ki hatalı olmayayım da göze gireyim duygularına yöneltir ve kişileri örgüt bireylerini sınırlamaya, kabuğuna çekilmeye, insiyatif kullanmamaya götürür.

Bunlar, görülmüş ve yaşanmıştır ve geçen asırda terkedilmiştir. Taylor'un başlattığı organizasyon metodları uygulanmaya başlandıktan sonra nelerin engeller olduğunu birer birer tespit edilerek ortadan kaldırılmıştır. Bize daha halbuki uğramadı, çoğunluğumuz için söylüyorum. Bize hânüz daha uğramadı. Bir gün uğrarsa bunları da konuşabileceğiz. O zaman herhalde anlayabilecek olanlar olacaktır. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Alpay Durduran.

Sayın milletvekilleri; Rapor ve Tasarının bütünü üzerindeki görüşme tamamlanmıştır. Şimdi madde madde görüşmesine geçiyoruz. Bunu oyunuza sunuyorum. Kabul edenler?... Madde madde görüşülmesini kabul edenler?... Reddeden?... Çekimser?... Yok. Beş red, yirmi sekiz kabul, oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; şimdi Tasarının ikinci görüşmesine geçiyoruz. Lütfen 1. maddeyi okur musunuz?

KATİP - Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi aşağıdaki Yasayı yapar:

Kısa isim	1. Bu Yasa, Güvenlik Kamu Görevlileri
15/1979	(Değişiklik) Yasası olarak isimlendirilir ve
28/1981	aşağıda "Esas Yasa" olarak anılan değiştirilmiş
1/1982	şekliyle Güvenlik Kamu Görevlileri Yasası ile
17/1982	birlikte okunur.
10/1984	
33/1984	
7/1985	

BAŞKAN - 1. maddeyle ilgili söz almak isteyen var mıdır?... Yoktur. Oyunuza sunuyorum. Kabul edenler?... Reddedenler?... Çekimser?... Beş red, yirmi sekiz kabul oyçokluğuyla kabul edilmiştir. Devam edin lütfen.

KATİP -

Esas
Yasaya
Yeni
55 B
madde-
sinin
eklen-
mesi

2. Esas Yasa, 55 A maddesinden hemen sonra aşağıdaki
55 B maddesi eklenmek suretiyle değiştirilir:

"Astsubay- 55 B (1) Güvenlik Kuvvetlerinin ihtiyacı
likten dikkate alınarak, emsalleri
Subay arasında temayüz etmiş astsu-
Olma baylardan Komutanlıkça tesbit
edilecek astsubaylar, aşağıdaki
koşulları taşımak kaydıyla,
muvazzaf subay olarak
nasbedilebilirler:

- (A) Kıdemli üstçavuş rütbesinde bulunmak;
- (B) Üstçavuşluktan ve varsa kıdemli üstçavuşluktan almış oldukları sicil notları ortalaması, sicil notunun %90 ve daha yukarısında olmak;
- (C) Genel kültür, mesleki bilgi karakter ve ahlak bakımından subaylığa lâyık bulunduğu sıralı sicil üstlerinde onaylanmış olmak;
- (D) Yapılacak sınavlarda başarılı olmak; ve
- (E) Sınavlarda başarılı olmaları halinde gönderilecekleri kursları başarı ile tamamlamış olmak.

- (2) Astsubaylıktan muvazzaf subaylığa geçiş için yapılacak sınavlar, Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığı Kurmay Başkanı başkanlığında, Harekât Şube Müdürü, Personel Şube Müdürü ve başvuru astsubayın sınıf ve uzmanlık dalıyla ilgili bir personelden oluşan dört kişilik bir kurul tarafından yapılır.
- (3) Astsubaylıktan muvazzaf Subaylığa geçenlerin nasıbları bu Yasanın 55'nci maddesinde düzenlenen muvazzaf subayların nasbı ile ilgili kurallara uyularak teğmen rütbesine yapılır.
- (4) Astsubaylıktan muvazzaf subaylığa geçenler, yüzbaşı rütbesine (Yüzbaşı rütbesi dahil) kadar terfi edebilirler.
- (5) Astsubaylıktan muvazzaf subaylığa teğmen olarak nasbedilenlerin astsubay iken almış oldukları maaş, teğmen oldukları tarihte alacakları maaşdan fazla ise astsubay iken aldıkları maaşı almaya devam ederler.

Ancak maaş bakımından ilerlemeye, muvazzaf subaylıktan emsalleri durumuna geldiklerinde hak kazanırlar."

BAŞKAN - Söz almak isteyen var mıdır?... Buyurun Sayın Erdal Süreç.

ERDAL SÜREÇ (Lefkoşa)- Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; biraz önce Komita Başkanı sayın arkadaşımız, bizim neden red eye verdiğimizizi anlamamış, iyi anlayamamış. Biz anlayabilmesi açısından bir de öneri yapıyoruz ki daha iyi anlaşılsın.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden)- Kim anlayacakmış?

ERDAL SÜREÇ (Devanla)- Biraz önce ekünam maddede bize göre büyük çelişkiler vardır. Bu çelişkilerinertadan kalkması için 55 B (1) maddesinin (1)'inci fıkrasının aşağıdaki şekilde düzenlenmesi gerekmektedir. "Güvenlik Kuvvetlerinin ihtiyacı dikkate alınarak aşağıdaki şartları taşıyan astsubaylar muvazzaf subay olarak nasbedilirler." Aşağıdaki şartlar da belirtilmiştir zaten Yasada. Onların aynen kalması.

MACİ T. USAR (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Destekleriz bu öneriyi Sayın Süreç.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Erdal Süreç.

BAŞBAKAN Dr. DERViŞ EROGLU (Yerinden)- Biz Komiteden geldiği gibi.

ERDAL SÜREÇ (Lefkoşa)(Yerinden)- Komiteden ne geldiğini bilir misiniz?

Dr. DERViŞ EROGLU (Devanla)- Göz nura döktük.

BAŞKAN - Sayın Kamal Emirzade buyurun.

KEMAL EMİRZADE (Lefkoşe)- Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Önceki konuşmamızda da ortaya koyduğumuz gibi, 2'nci maddede bize göre olunuz, özellikle 55 B'nin (1)'inci fıkrasındaki ifade, eğer Erdal Süreç arkadaşımızın getirdiği öneri doğrultusunda değiştirilirse, oylarımız, bizim de oylarımız o maddeye olumlu olacaktır. Bu arada, Sayın Erdal Süreç'in getirdiği öneri, o çekipceyi ortadan kaldıracağı nedeniyle, oylarımız bu öneriye olumlu olacaktır. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Kemal Emirzada. Başka söz almak isteyen var mı?... Yoktur.

Sayın milletvekilleri; Sayın Erdal Süreç'in önergecini dinlediniz. Bu önergenin görüşülüp görüşülmemesini oyunuza sunuyorum. Kabul edenler?... Lütfen sayınız.

KATİP - 14.

BAŞKAN - Reddedenler?...

KATİP - 22

BAŞKAN - Çekimser?... Yok. Kabul 14, red 22, oyçokluğuyla reddedilmiştir.

2'nci maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler?...

KATİP - 21.

BAŞKAN - Reddedenler?...

KATİP - 14.

BAŞKAN - Çekimser?... Yok. Red 14, 21 kabul, oyçokluğuyla kabul edilmiştir. Devam edin lütfen.

KATİP -

Esas
Yasanın
60'inci
Maddesi-
nin De-
ğiştiril-
mesi

3. Esas Yasa, 60'inci maddesinin (2)'nci fıkrasının
(d) bendi kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni (d)
bendi konmak suretiyle değiştirilir:

"(d) 35 yaşını aşmamış olmak.

Ancak bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarih-
ten önce Güvenlik Kuvvetlerine katılan perso-
nelden bu yaş haddi aranmaz."

BAŞKAN - Söz almak isteyen var mıdır?... Yoktur. Oyumuza
sunuyorum. Kabul edenler?... Reddedenler?... Yok. Çekimser?...
Yok. Oybirliğiyle kabul edilmiştir. Devam ediniz.

KATİP - Çetin Bey red kullandı Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Çetin Veziroğlu.

KATİP - Red mi oyunuz efendim?

ÇETİN VEZİROĞLU (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Yok efendim.

BAŞKAN - Oybirliğiyle kabul edilmiştir efendim.

KATİP -

Esas Yaşa- 4. Esas Yasa, 61'inci maddesine bağlı III'üncü Cetvele
nın 61'inci aşağıdaki fıkralarda öngörülen eklemeler yapmak sure-
Maddesine. tiyle değiştirilir:
Bağlı III' (1) Cetvel sıra numarası 13'den hemen sonra aşağıdaki
üncü Cetve- yeni 13A konmak suretiyle değiştirilir:
lin Değiş-
tirilmesi

Sıra No	Kadro Adı	Hizmet Sınıfı	Defecesi	Kadro Baremi
13A	Makine Mühendisi	Askeri Mühendislik Hizmetleri Sınıfı	II	1 13-14-15

(2) Cetvel sıra numarası 42'den hemen sonra aşağıdaki yeni 42A konmak suretiyle değiştirilir:

Sıra No	Kadro Adı	Hizmet Sınıfı	Derecesi	Kadro Baremi
42A	Askere Alma İşleri Memuru	Askeri Kitabevi Hizmetleri Sınıfı	IV	2 5-6-7-8

(3) Cetvel Sıra numarası 46'dan hemen sonra aşağıdaki yeni 46A konmak suretiyle değiştirilir:

Sıra No	Kadro Adı	Hizmet Sınıfı	Derecesi	Kadro Baremi
46A	Seferberlik İşleri Memuru (Taşıt/Mal/Hizmet)	Askeri Kitabevi Hizmetleri Sınıfı	IV	2 5-6-7-8

(4) Cetvel sıra numarası 56'dan hemen sonra aşağıdaki yeni 56A ve 56B konmak suretiyle değiştirilir:

Sıra No	Kadro Adı	Hizmet Sınıfı	Derecesi	Kadro Baremi
56A	Bilgisayar Operatörü	Askeri Teknisyen Hizmetleri Sınıfı	II	1 11-12
56B	Bilgisayar Operatörü	Askeri Teknisyen Hizmetleri Sınıfı	III	1 7-8-9-10

BAŞKAN - Söz almak isteyen var mı?... Yok.
Bu maddeyi cetvelle birlikte oylarınıza sunuyorum.
Kabul edenler? Reddedenler?... Çekimser?... Yok.
Oybirliği ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Esas Yasanın 5. Esas Yasa, 71'inci maddesine bağlı I'inci
71'inci Mad- Cetvel kaldırılmak ve yerine bu Yasaya ekli I'inci
desine Bağlı Cetvel konmak suretiyle değiştirilir.
I'inci Cetvel-
in Değiştiril-
mesi.

BAŞKAN - Söz almak isteyen var mı? Yoktur. Aradaki
birinci cetveli okunmuş kabul ederek bunu oyunuza sunuyorum.
Kabul edenler?... Reddedenler?... Yok. Çekimser?... Yok.
Oybirliği ile kabul edilmiştir.

Cetvelle beraber oyunuza sunuyorum. Kabul edenler?...
Reddedenler?... Yok. Çekimser?... Yok. Oybirliği ile kabul
edilmiştir.

I.CETVEL

(Madde 71)

MUVAZZAF SUBAY, ASTSUBAY, AYLIKÇI ER VE ERBAŞLARIN

MAAŞ TABLOSU

<u>Rütbesi</u>	<u>Yıllık Maas</u>	<u>Bekleme Süresi İçindeki</u> <u>Yıllık Maas</u>
TEGMEN	1,253,304 x 43,992 -	1,341,288
USTEGMEN	1,393,920 x 49,644 -	1,642,140 x 8,316-1,692,036
YUZBAŞI	1,700,436 x 57,936 -	1,990,116 x13,764-2,031,408
BİNBAŞI	2,045,208 x 64,260 -	2,366,508 x21,336-2,409,180
YARBAY	2,430,564 x 67,692 -	2,565,948 x33,852-2,599,800
ALBAY	2,633,652 x 70,848 -	2,987,892
ASTSUBAY ÇAVUŞ	1,136,124 x 37,032 -	1,210,188
ASTSUBAY KIDEM- Lİ ÇAVUŞ	1,247,208 x 37,296 -	1,321,800 x 9,384 - 1,359,336
ASTSUBAY UST ÇAVUŞ	1,362,384 x 38,916 -	1,440,216 x10,056-1,470,384
ASTSUBAY KIDEMLİ UST ÇAVUŞ	1,480,416 x 40,152 -	1,560,720x10,056-1,590,888
ASTSUBAY BAŞ ÇAVUŞ	1,600,920 x 46,752 -	1,834,680x15,624 -1,865,928
ASTSUBAY KIDEMLİ BAŞ ÇAVUŞ	1,881,552 x 46,752 -	2,115,312
A.KIBRIS ORDUSU ERLERİ	957,324 x 28,296 -	1,211,988
B.ER	868,512 x 22,200 -	1,068,312
ONBAŞI	912,924 x 25,260 -	1,140,264
ÇAVUŞ	957,324 x 28,296 -	1,211,988

KATIP -

Esas Yasanın
Geçici I A
Maddesinin
eklenmesi

6. Esas Yasa, Geçici I'inci maddeden hemen sonra aşağıdaki yeni I A maddesi eklenmek suretiyle değiştirilir.

"Geçici Madde I A.
Emekli
Astsubay-
ların
Maaş
İnti-
bakları

Emekliye ayrılmış Kıbrıs Ordusundan intikal eden Astsubayların maaş intibakları, ilk nasıb tarihinden; 1977 yılında Emniyet Teşkilâtından Güvenlik Kuvvetlerine Bando Astsubayı olarak aktarılan ve daha sonra emekli olan personelin maaş intibakları ise, emekliye ayrıldıkları tarihte çekmekte oldukları baremin Cetvel 1'deki karşılığı olan barem başına yapılır,"

BAŞKAN - Söz almak isteyen var mı?... Oyunuza sunuyorum. Kabul edenler?... Reddeden?... Yok. Çekimser?... Yok. Oybirliği ile kabul edilmiştir. Devam edin lütfen.

KATİP -

- Esas Ya- 7. Esas Yasa Geçici 2'inci maddesi kaldırılmak ve yerine
sanın Geçici 2'inci Madde- aşağıdaki yeni Geçici 2'inci madde konmak suretiyle
sinin Değiş- tiril- mesisi değiştirilir:
- Geçici Madde 2.(1) Teğmenliğe, 1971, 1972, 1973, 1974 ve 1975
Nasıbların Düzeltilmesi yıllarında nasbedilen muvazzaf subay-
ların, teğmenlik, üsteğmenlik ve yüz-
başılıktaki bekleme süreleri, bu
Yasanın 56'inci maddesinde belirtilen
bekleme süresine bakılmaksızın, teğmen-
likte üç yıl, üsteğmenlikte üç yıl ve
yüzbaşılıkta dokuz yıldır.
- (2) 1971, 1972, 1973, 1974 ve 1975 yıllarında
teğmenliğe nasbedilen muvazzaf subay-
ların, (1)'inci fıkrada belirtilen
bekleme sürelerine uygun olarak
terfi ve kademe ilerleme düzeltme-
leri, Güvenlik Kuvvetleri Komutan-
lığı tarafından yılın 30 Ağustos
tarihi esas alınarak yapılır.
- Ancak, bu terfi veya kademe
ilerlemesi geriye dönük aylık veya
herhangi bir maddi menfaat sağlamaz."

BAŞKAN - Söz almak isteyen var mıdır?

KATİP - Kemal Emirzade.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Kemal Emirzade.

KEMAL EMİRZADE (Lefkoşa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu maddede daha önce yapmış olduğumuz konuşmada da belirttiğimiz gibi yüzbaşılıkta öngörülen dokuz yıllık bekleme süresinin çok olduğunu ortaya koyuyoruz ve bu eski Yasada altı yıl olduğuna göre bu bir geriye gidiş olduğunu bir kez daha vurgulamak istiyoruz. Bu madde ile ilgili önerimiz olacaktır. Bu öneri yüzbaşılıkta öngörülen bu dokuz yılın eski Yasada, Esas Yasada olduğu gibi altı yıl olarak kabul edilmesi.

Bir de (2)'nci fıkrada son paragrafın çıkarılması. Yani bu terfiler herhangi bir geriye dönük maddi menfaat sağlamaz. konusunu öngören paragrafın yasadan çıkarılmasıdır. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Kemal Emirzade. Başka söz almak isteyen var mıdır?... Yoktur. Sayın milletvekilleri; 7'nci madde ile ilgili Sayın Kemal Emirzade'nin önerisini dinlediniz. Bu önerinin görüşülüp görüşülmemesini oyunuza sunuyorum. Kabul edenler?... Reddedenler?... Çekimser?... Yok. Ret 21, kabul 12. Oyçokluğu ile reddedilmiştir.

7'nci maddeyi oyunuza sunuyorum. Kabul edenler?... Reddedenler?... Çekimser?... Yok. 11 ret, 21 kabul. Oyçokluğu ile kabul edilmiştir. Devam edin.

KATİP -

Esas Yasanın
Geçici 6'nci
Maddesinin
Değiştiril-
mesi

8. Esas Yasa, Geçici 6'nci maddesi kaldırılmak ve yerine aşağıdaki yeni Geçici 6'nci madde konmak suretiyle değiştirilir:

"Geçici Madde
Ortaokul
Öğrenimi
Koşulu Aran-
masının
Sınırı

6. Ortaokul öğrenim koşulu aranan hizmetler için ihdas edilen kadrolara atama yapılabilmesi için 1987 yılı sonuna kadar bu koşul aranmaz."

BAŞKAN - Söz almak isteyen var mıdır?... Yoktur. Oyunuza sunuyorum. Kabul edenler?... Reddeden?... Yok. Çekimser?... Yok. Oybirliği ile kabul edilmiştir.

KATİP -

Yürürlüğe
giriş

9. Bu Yasanın 4'üncü maddesi ile 6'ncı maddesi bu Yasanın Resmî Gazete'de yayımlandığı tarihi takip eden aybaşından; 5'inci maddesi 1 Ocak 1986 tarihinden; diğer maddeleri ise bu Yasanın Resmî Gazete'de yayımlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe girer.

BAŞKAN - Söz almak isteyen var mıdır?... Yoktur. Oyunuza sunuyorum. Kabul edenler?... Reddeden?... Yok. Çekimser?... Yok. Oybirliği ile kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; maddelerin görüşülmesi tamamlanmıştır ve ikinci görüşme sona ermiştir. Yasa Tasarılarını İnceleme Komitesi Başkanlığının Genel Kurulca kabul edilmiş olan önergesi gereğince üçüncü görüşmeye geçiyoruz. Lütfen kısa ismi okur musunuz?

KATİP -

Kısa isim
15/1979
28/1981
1/1982
17/1982
10/1984
33/1984
7/1985

1. Bu Yasa, Güvenlik Kamu Görevlileri (Değişiklik) Yasası olarak isimlendirilir ve aşağıda "Esas Yasa" olarak anılan değiştirilmiş şekliyle Güvenlik Kamu Görevlileri Yasası ile birlikte okunur.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Tasarının bütününe oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Reddedenler?...

KATİP - 4.

BAŞKAN - Çekimser?... Yok. Ret 4, kabul 31. Oyçokluğu ile kabul edilmiştir. Hayırlı, uğurlu olsun.

Sayın milletvekilleri; şimdi gündemimizin sorular kısmına geçiyoruz. Evvela yazılı sorular ve yanıtlar.

KATİP - İki parti Başkanının önerisi vardır efendim. İki Parti Başkanı, yönetim kurulunda toplantısı olduğundan dolayı katılmak zorundadırlar. Gideceklerinden ara verilmesini, oturuma son verilmesini istiyorlar.

ERDAL SUREÇ (Lefkoşa) (Yerinden) - Başkanlar gitsin.

KATİP - Başkanlar gidecek değil Merkez Yönetim Kurulu.

BAŞBAKAN DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) - ... daha önce söylemişsiniz.

İÇİŞLERİ KOY İŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - Parti çalışmaları...

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) - Kapatın Sayın Başkan.

ATAY CAFER (Girne) (Yerinden) - Kaldığımız yerden devam.

BAŞKAN - Kaldığımız yerden devam olmaz efendim. Fakat bu makul öneri karşısında tabii ki her zaman sorular kısmında sekteye vuruyoruz saat 16.00'de başlaması icap eden bir durum sekteye uğramıştır, gene bundan sonra daha dikkatli olmamız ve soruları da bitirmemiz ... teşekkür ederim. Bugünkü birleşim görüşmeleri burda tamamlanmıştır. Gelecek birleşim 28 Kasım Cuma günü öğleden evvel saat 18.00'de aşağıdaki gündemle yapılacaktır.

- 1200 -

Başkanlığın Genel Kurula Sunuşları, Özel gündemde yer alacak işler, seçimler ve oylaması yapılacak işler, sorular, genel görüşme ve Meclis Araştırması yapılması, görüşülecek Tasarı ve Oneriler, Komiteden gelen diğer işler.

I. 1986 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Tasarısı ve Ekonomi Maliye Bütçe ve Plan Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu.

Sayın milletvekilleri birleşimi kapatıyorum
teşekkür ederim.

Kapanış saati:16.50

1201/...

EK

MALİYE VE GÜMRÜKLER BAKANLIĞI

MALİ RAPOR

K.K.T.Cumhuriyeti 1986 Mali Yılı Bütçesi Ekim Ayı Uygulama
Sonuçları

K.K.T.Cumhuriyeti 1986 Mali Yılı Bütçesinde Öngörülen Ana
Gelir Kalemlerindeki Fiili Tahsilât Seyrinin Geçmiş Ayın
Fiili Tahsilâtları ile Mukayeseli Durum:

<u>Gelirin Nevi</u>	<u>1986 Mali Yılı Bütçesi Eylül Ayı Fiili Tah- silâtları</u>	<u>1986 Mali Yılı Bütçesi Ekim Ayı Fiili Tah- silâtları</u>	<u>Geçmiş Aya Göre Artış veya Azalış</u>
- Dolaysız Vergiler	1.031.525.773	1.134.492.519	102.966.746
- Dolaylı Vergiler	906.560.477	1.063.816.194	157.255.717
- Vergi Dışı Bütçe Gelirleri	440.647.280	437.780.421	(-) 2.866.859
- Cezalar ve Müsadereceler	13.203.780	19.231.039	6.027.259
- Kamu Kuruluşları Gelirleri	3.177.796	3.510.606	332.810
- Hazine Malları Kira Gelirleri	40.216.762	53.189.093	12.972.331
- Muhtelif Gelirler	168.631.794	206.584.107	37.952.313
-Mahalli Gelirler Toplamı	2.603.963.662	2.918.603.979	314.640.317
- T.C. Yardımları	484.750.000	1.064.750.000	580.000.000
- Borçlanmalar	-	-	-
- Hazine Malları Gelirleri	-	-	-
- Birleşmiş Milletler ve Üçüncü Ülkelerden Sağ- lanan İnsancıl Yardımlar	372.979,118	109.715.820	(-) 263.263.298
	<u>3.461.692.780</u>	<u>4.093.069.799</u>	<u>631.377.019</u>
	*****	*****	*****

1986 Mali Yılı Bütçesinde Tahsili Öngörülen Ana Gelir Kalemleri
ve Ocak-Ekim, 1986 Devresi itibarıyla Gerçekleştirilen Fiili
Tahsilâtlar ile Bakiye Durumu:

<u>Gelirin Nevi</u>	<u>1986 Mali Yılı Bütçe Gelir Tahminleri</u>	<u>Ocak-Ekim, 86 Devresi Tahsil- atları</u>	<u>Bakiye</u>
- Dolaysız Vergiler	12.768.500.000	10.582.607.558	2.185.892.442
- Dolaylı Vergiler	11.970.000.000	8.993.132.600	2.976.867.400
- Vergi Dışı Bütçe Gelirleri	3.988.467.275	3.456.686.182	531.781.093
- Cezalar ve Müsadereler	137.000.000	126.779.558	10.220.442
- Kamu Kuruluşları Gelirleri	265.000.000	40.757.965	224.242.035
- Hazine Malları Kira Gelirleri	180.000.000	247.562.181 (+)	67.562.181
- Muhtelif Gelirler	999.981.214	1.349.610.439 (+)	349.629.225
- Mahalli Gelirler Toplamı	30.308.948.489	24.797.136.483	5.511.812.006
- T.C. Yardımları	18.647.000.000	7.315.175.000	11.331.825.000
- Borçlanmalar	22.070.415.000	7.678.167.187	14.392.247.813
- Hazine Malları Gelirleri	687.000.000	-	687.000.000
- Birleşmiş Milletler ve Üçüncü Ülek- lerden sağlanan insancıl Yardımlar	2.184.749.738	2.184.749.738	-
	<u>73.898.113.227</u>	<u>41.975.228.408</u>	<u>31.922.884.819</u>

B- HARCAMALAR

1986 Mali Yılı Bütçesinde Öngörülen Ödenekler ile Ocak-Ekim Devresi İtibarıyla Gerçekleştirilen Harcamalar.

<u>Giderler</u>	<u>1986 Mali Yılı Bütçe Ödenekleri</u>	<u>Ocak-Ekim, 86 Devresi Harcamaları</u>	<u>Bakiye</u>
- Cari Harcamalar (Avanslar ve imprestler dahil)	52.731.763.227	43.255.695.112	9.476.068.115
- Mahalli Kaynaklarla Finanse Edilmesi Öngörülen Yatırımlar (Avanslar Dahil)	2.519.350.000	529.322.274	1.990.027.726
- T.C.Yardımları ile Finanse Edilmesi Öngörülen Yatırımlar ile Yatırıma Dönük Transferler (Avanslar dahil)	13.790.000.000	3.327.870.362	10.462.129.638
- Savunma Giderleri (Avans ve imprestler dahil)	4.857.000.000	3.803.143.285	1.053.856.715
	<u>73.898.113.227</u>	<u>50.916.031.033</u>	<u>22.982.082.194</u>

C) Genel Bütçe Uygulama Sonucu Doğan Gelir ve Gider Farkı:

i) Gelirler Toplamı	41.975.228.408
ii) Harcamalar Toplamı	50.916.031.033
Gelir-Gider Farkı	<u>- 8.940.802.625</u>

D) Yerel Kaynaklarla ve Borçlanmalar ile Finanse Edilmesi
Öngörülen Bütçe Uygulama Sonuçları

	1986 Mali Yılı Bütçe Gelir Tahminleri	Ocak-Ekim, 86 Devresi Tahsi- latları	Bakiye
I) Finansman			
- Mahalli Gelirler	30.308.948.489	24.797.136.483	5.511.812.006
- Hazine Malları Gelirleri	687.000.000	-	687.000.000
- Borçlanmalar	22.070.415.000	7.678.167.187	14.392.247.813
	<u>53.066.363.489</u>	<u>32.475.303.670</u>	<u>20.591.059.819</u>
II) Giderler	1986 Mali Yılı Bütçe Odeneği	Ocak-Ekim, 86 Devresi Harcama- ları	Bakiye
- Cari Giderler	50.547.013.489	41.212.307.243	9.334.706.246
- Mahalli Kaynaklı Yatırımlar (Avanslar dahil)	2.519.350.000	529.322.274	1.990.027.726
	<u>53.066.363.489</u>	<u>41.741.629.517</u>	<u>11.324.733.972</u>

E) Yerel Kaynaklarla ve Borçlanmalar ile Finanse Edilmesi Öngörülen
Bütçe Uygulama Sonuçları

1) Harcamalar Toplamı	41.741.629.517
ii) Gelirler Toplamı	32.475.303.670
Gelir/Gider Farkı	<u>- 9.266.325.847</u>

F) 1986 Mali Yılı Bütçesi için T.C. Ziraat Bankasından
Sağlanan Krediler

Ocak, 1986	1.500.000.000
Şubat, 1986	1.800.000.000
Mart, 1986	1.600.000.000
Nisan, 1986	1.600.000.000
Mayıs, 1986	1,178,167.187
Haziran, 1986	-
Temmuz, 1986	-
Ağustos, 1986	-
Eylül, 1986	-
Ekim, 1986	-

7.678.167.187

G) 1986 Mali Yılı Bütçesi için Fiilen Serbest Bırakılan
T.C. Yardımları

	<u>Yatırım Projesi</u>	<u>Savınma</u>
a) Ocak, 1986	-	-
b) Şubat, 1986	-	150.000.000
c) Mart, 1986	301.000.000	224.250.000
d) Nisan, 1986	625,000.000	374.750.000
e) Mayıs, 1986	862.500.000	364.750.000
f) Haziran, 1986	999.000.000	224.750.000
g) Temmuz, 1986	704.925.000	500.000.000
h) Ağustos, 1986	110.000.000	324.750.000
i) Eylül, 1986	10.000.000	474.750.000
j) Ekim, 1986	590.000.000	474.750.000
	<u>4.202.425.000</u>	<u>3.112.750.000</u>

1985-1986 Mali Yılı Ocak-Ekim Devresi Kümülatif Bütçe Gelirleri

<u>Gelirin Nevi</u>	<u>1985 Mali Yılı</u>		<u>1986 Mali Yılı</u>	
- Dolaysız Vergiler				
1) Gelir Vergisi ve Şahsi Vergiler	3,791,908,187		5,863,590,069	
ii) Kurumlar Vergisi	1,289,282,266		2,402,648,751	
iii) Diğerleri	1,034,872,493	6,116,062,946	2,316,368,738	10,582,607,558
Dolavlı Vergiler				
1) İthalâttan Alınan Gümrük Vergileri	6,562,153,372		8,414,827,072	
ii) Diğerleri	330,239,982	6,892,393,354	578,305,528	8,993,132,600
- Vergi Dışı Bütçe Gelirleri		2,145,501,648		3,456,686,182
- Cezalar ve Müsadereler		98,435,390		126,779,558
- Kamu Kuruluşları Gelirleri		40,786,821		40,757,965
- Hazine Malları Kira Gelirleri		155,949,300		247,562,181
- Muhtelif Gelirler		430,717,921		1,349,610,439
- Mahalli Gelirler Toplamı		15,879,847,380		24,797,136,483
- T.C. Yardımları		4,960,699,988		7,315,175,000
- Borçlanmalar		7,240,000,000		7,678,167,187
- Birleşmiş Milletler ve Üçüncü Ülkelerden Sağlanan İnsancıl Yardımlar		628,240,435		2,184,749,738
		28,708,787,803		41,975,228,408

GELİRİN NEVİ	1986 Mali Yılı Bütçe Tahminleri
1. DOLAYSIZ VERGİLER	
- Gelir Vergisi ve Şahsi Vergiler	6,000,000,000
- Kurumlar Vergisi	4,830,000,000
- Gelir Vergisi ve Şahsi Vergiler (Geçmiş Yıl)	350,000,000
- Veraset Vergisi	40,000,000
- Motorlu Araçlar ve Sürüş Ehliyetleri	1,000,000,000
RESİM VE RUHSATLAR	
- Damga Resmi	300,000,000
- Ateşli Silâhlar Ruhsatı	4,000,000
- Avlanma Ruhsatı	9,000,000
- Gümrüksüz Eşya Satış Ruhsatı	3,000,000
- Sigara Satış Ruhsatları	2,500,000
- Alkollü İçki Satış Ruhsatları	20,000,000
- Radyo TV Ruhsatları	30,000,000
- Sair Resim ve Ruhsatları	160,000,000
Program Toplamı:	12,768,500,000

Ocak-Ekim, 1986
Kümülatif Tahsilât

Bakiye

5,863,590,069		136,409,931
2,402,648,751		2,447,351,249
587,037,277	(+)	217,037,277
29,069,950		10,930,050
1,138,654,700	(+)	138,654,700
247,897,112		52,102,888
22,392,617	(+)	18,392,617
12,868,030	(+)	3,868,030
1,000,000	(-)	2,000,000
1,512,020		1,987,980
11,699,600		8,300,400
156,432,818	(+)	126,432,818
127,804,614		32,195,386
<hr/> 10,582,607,558		<hr/> 2,189,892,442

<u>Gelirin Nevi</u>	<u>1986 Mali Yılı</u> <u>Bütçe Tahminleri</u>
2. DOLAYLI VERGİLER	
<u>Gümrük ve Rüsumat Vergisi</u>	
- İthalattan Alınan Gümrük Vergisi	11,000,000,000
- İthalat Vergisi (Posta)	60,000,000
- İthalat-İhracat Rahtım Vergisi	700,000,000
- İstihsal Vergisi	50,000,000
- Gümrüksüz Eyalardan Özel Vergi	100,000,000
- Müteferrik	60,000,000
Program Toplamı	11,970,000,000
3. VERGİ DIŞI BÜTÇE GELİMLERİ	
A. HARCLAR	
- Mahkeme Harçları	27,000,000
- Tapu ve Kadastro Harçları	300,000,000
- Kimlik Kartı Harçları	8,000,000
- Pasaport Harçları	70,000,000
- Şirket ve Ortaklıkları Kayıt Harçları	25,000,000
- Vergi Tahsilât Harçları	50,000
- İthalat ve İhracat Belgeleri Harcı	20,000,000
- Sair Harçlar	35,000,000
- İTEM Puan Satış Gelirleri	3,000,000

Ocak-Ekim, 1986
Kümülatif Tahsilât

Bakiye

8,414,827,072		2,585,172,928
82,489,986	(+)	22,489,986
165,931,124		534,068,876
27,503,030	(-)	22,416,970
255,390,899	(+)	155,380,899
46,920,489		13,079,511
<hr/> 8,993,132,600		<hr/> 2,976,867,400

15,108,521		11,891,479
507,199,074	(+)	207,199,074
21,434,750	(+)	13,434,750
95,513,310	(+)	25,513,310
45,801,429	(+)	20,801,429
1,502		48,498
14,702,124		5,297,876
58,643,733	(+)	23,643,733
238,698		2,761,302

Gelirin Nevi

B- HİZMET KARŞILIGI ÜCRETLER VE SAİR GELİRLER

- Telefon, Telgraf ve Telex Ücretleri
- Posta Hizmetleri ve Ücretleri
- Tiyatro, Spor ve Kültür Faaliyetleri Ücretleri
- Fidan Bahçeleri Gelirleri
- Aşı ve Veteriner Ücretleri
- Orman Fidan-Odun Satış Gelirleri
- Tıbbi Tedavi ve İlaç Ücretleri
- Sayıştay Başkanlığı Murakabe Ücretleri
- Kooperatif Şirketler Murakabe Ücretleri
- Eski Eserler ve Mâzeler Giriş Ücretleri
- Yurt Dışına Çıkış Ücretleri
- Gümrük ve Liman Fazla Mesai Ücretleri
- Ardiye
- Liman ve Gemi Ücretleri
- Vinç Ücretleri
- Muhtelif Diğer Liman Gelirleri
- Sivil Havacılık Konma ve Konaklama Ücretleri
- Sivil Havacılık Yer Hizmetleri Ücretleri
- Maarif Gelirleri
- Sair Gelirler

Program Toplamı : -

- 1209 -

1986 Mali Yılı Bütçe Tahminleri	Ocak-Ekim,86 Kümülatif Tahsilât	Bakiye
2,000,000,000	1,509,907,995	490,092,005
200,000,000	116,212,254	83,787,746
2,000,000	1,470,780	529,220
15,000,000	25,165,484	(+) 10,165,484
10,000,000	5,753,364	4,246,636
45,000,000	56,677,821	(+) 11,677,821
170,000,000	41,584,876	128,415,124
3,250,000	1,052,855	2,197,145
3,000,000	-	3,000,000
7,000,000	14,340,919	(+) 7,340,919
40,000,000	55,873,250	(+) 15,873,250
400,000,000	233,892,937	166,107,063
80,000,000	81,533,282	(+) 1,533,282
250,000,000	237,731,071	12,268,929
100,000,000	69,415,715	30,584,285
25,000,000	11,420,780	13,579,220
85,000,000	146,356,112	(+) 61,356,112
40,000,000	75,530,095	(+) 35,530,095
10,000,000	2,435,221	7,564,779
15,167,275	11,688,230	3,479,045
<u>3,988,467,275</u>	<u>3,456,686,182</u>	<u>531,781,093</u>

1210/...

Gelirin Nevi

4- CEZALAR VE MÜSADERELER

a) CEZALAR

- Mahkeme Cezaları
- Vergi Cezaları ve Gecikme Zammı
- Gümrük ve Liman Cezaları
- Sair Cezalar

b) MÜSADERELER

- Gümrük Müsadereleri

Program Toplamı

5- KAMU KURULUŞLARI GELİRLERİ

- G/Yurt Çiftlik İşletmeleri Gelirleri)
- Beyarmudu Çiftlik İşletmeleri Gelirleri)
- Devlet Üretme Çiftlikleri Gelirleri
- Tarımsal Donatım Servisleri Gelirleri
- Elektrik Kurumu

Program Toplamı

- 1210 -

1986 Mali Yılı Bütçe Tahminleri	Ocak-Ekim,86 Kümülatif Tahsilâtı	Bakiye
40,000,000	52,199,275	(+) 12,199,275
50,000,000	48,203,514	1,796,486
17,000,000	8,436,420	8,563,580
20,000,000	11,461,469	8,538,531
<u>10,000,000</u>	<u>6,478,880</u>	<u>3,521,120</u>
<u>137,000,000</u>	<u>126,779,558</u>	<u>10,220,442</u>
32,000,000	12,202,777	19,797,223
15,000,000	-	15,000,000
10,000,000	-	10,000,000
208,000,000	28,555,188	179,444,812
<u>265,000,000</u>	<u>40,757,965</u>	<u>224,242,035</u>

1211/...

Gelirin Nevi	1986 Mali Yılı Bütçe Tahminleri	Ocak-Ekim,86 Kümülatif Tahsilât	Bakiye
6- HAZINE MALLARI KİRA GELİRLERİ			
- Konut Kiraları	130,000,000	212,418,775	(+) 82,418,775
- Dükkan Tesis ve İşyeri Kiraları			
- Tarla Bahçe v.s Kiralar			
- Gümrüksüz Eşya Satış Dükkanları ile Büfe Kiraları	50,000,000	35,143,406	14,856,594
Program Toplamı	180,000,000	247,562,181	(+) 67,562,181
7- MUHTELİF GELİRLER			
- Özel Emanet (su) Hesabından İade	15,000,000	13,116,706	1,883,294
- Emeklilik Yasası Gereğince Devlet Personelinin Katkısı	400,000,000	470,996,978	(+) 70,996,978
- Mütferrik	136,371,626	108,302,140	28,069,486
- İhtiyat Sandığı İadeleri	50,000,000	393,046,721	(+) 343,046,721
- Devlet Basımevi Gelirleri	80,000,000	65,928,806	14,071,194
- Vadili Yonca Kurutma Tesisleri	3,000,000	-	3,000,000
- Dozer Çalıştırma Gelirleri	10,000,000	-	10,000,000
- İmtihan Harçları Gelirleri	5,200,000	5,809,500	(+) 609,500
- Telefon Rehberi Gelirleri	5,000,000	-	5,000,000
- Emanete Alınan Paralar	292,409,588	292,409,588	-
- Otem Gelirleri	3,000,000	-	3,000,000
Program Toplamı	999,981,214	1,349,610,439	(+) 349,629,225

Gelirin Nevi

Mahalli Gelirler Toplama

- 8- Türkiye Cumhuriyeti Yardımları
- 9- Borçlanmalar
- 10- Hazine Malları Gelirleri
- 11- Birleşik Milletler ve Üçüncü Ülkelerden Sağlanan Yardımlar

Toplam Finansman

—
—

- 1212 -

1986 Mali Yılı Bütçe Tahminleri	Ocak-Ekim, 86 Kümülatif Tahsilât	Bakiye
30,308,948,489	24,797,136,483	5,511,812,006
18,647,000,000	7,315,175,000	11,331,825,000
22,070,415,000	7,678,167,187	14,392,247,813
687,000,000	-	687,000,000
2,184,749,738	2,184,749,738	-
<u>73,898,113,227</u>	<u>41,975,228,408</u>	<u>31,922,884,819</u>
=====	=====	=====

1213/...

CUMHURİYET MECLİSİ

GÜNDEMİ

12'nci Birleşim

21 Kasım 1986 Cuma

Saat:10.00

- I. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI
- II. ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER.
- III. SEÇİMLER VE OYLAMASI YAPILACAK İŞLER.
- IV. SORULAR.
- V. GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASI.
 1. Cumhuriyetçi Türk Partisi Meclis Grubunun "Kuraklıkla ilgili Genel Görüşme Açılması Önergelerinin (G.G.No:7/2/86) Öngörüşmesi.
 2. Toplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Mehmet Altınay'ın "Hayvancılığın içinde bulunduğu sorunlar ve geleceğine" ilişkin Genel Görüşme Açılması Önergelerinin Öngörüşmesi (G.G.No:8/2/86)
 3. Toplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Mehmet Altınay'ın "Patates Üreticisinin içinde bulunduğu sorunlar ve patates üretiminin geleceğine" ilişkin Genel Görüşme Açılması Önergeleri'nin Öngörüşmesi (G.G.No:9/2/86)